

Universitat
de les Illes Balears

Oficina de Cooperació
al Desenvolupament
i Solidaritat

MEMÒRIA DE L'OFICINA DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT I SOLIDARITAT (OCDS)

UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

CURS ACADÈMIC 2021-2022

Universitat
de les Illes Balears

Oficina de Cooperació
al Desenvolupament
i Solidaritat

ÍNDEX

1. Introducció	4
2. Programes de recerca en cooperació al desenvolupament i cogeneració de coneixements.....	5
2.1 XVII Concavotòria d'ajuts per a pojectes de cooperació i recerca universitària al desenvolupament - 2022	5
2.2 XVI Convocatòria d'ajuts per a projectes de cooperació universitària al desenvolupament - 2019.....	17
2.3 Convocatòria dels premis per a projectes audiovisuals “futurs utòpics de la mediterrànea 2021”	22
2.4 IV Convocatòria dels premis Agenda 2030 per a la transformació social i el desenvolupament humà sostenible per a TFG, TFM i Tesis doctorals de la UIB.....	24
3. Programes de mobilitat internacional, de formació en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament i de transversalització de l'educació per a la transformació social (EpTS) en el marc de l'Agenda 2030.....	27
3.1 Programa de beques de pràctiques	27
3.2 Programa de voluntariat internacional: estades solidàries.....	30
3.3 Jornades de cooperació feminista: del discurso al acuerpamiento.....	37
3.4 Campanya de defensores de drets	39
3.5 XVII Convocatòria d'ajuts per a accions d'educació per a la transformació social 2021	41
3.6 XVIII Convocatoria d'ajuts per a accions d'educacio per a la transformacio social 2022.....	71
3.7 Programa d'innovació i altres iniciatives acadèmiques.....	85
3.8 Altres accions d'educació per a la transformació social (EpTS)	89
3.8.1 Curs d'autoaprenentatge: Una Anàlisi Transversal en un Món Desigual	89
3.8.2 Conferència: «Cures pal·liatives i autocura professional»	91
3.8.3 Seminari: Violència sexual i accés a la justícia per part de dones i nines en entorns rurals de l'Àfrica occidental: Un enfocament comunitari	92
3.8.4 Exposició: Ni miel ni estado. Hambre de justicia. Sobre la vulneració de drets humans a Mèxic.	93

3.8.5 XII Taller Espanya-Amèrica Llatina.....	94
3.8.6 #8M2022 – Per una #CooperacióFeminista.....	96
3.8.7 Seminari Internacional: Memòria i Lluita del Poble Saharauí.	98
3.8.8 Presentació del llibre: "Colapso y desorden global".....	99
3.8.9 Taller.«Ecosistemes colonials: racisme mediambiental, extractivisme i gentrificació»	100
3.8.10 Cicle de ràdio CooperacióUIB: En quin món vivim. Reflexions sobre el #NouOrdreMundial.....	101
4. Voluntariat universitari.....	103
4.1 Accions formatives.....	103
4.2 Accions de dinamització.....	115

1. INTRODUCCIÓ

En aquesta memòria voldríem posar especial èmfasi en el suport incondicional de la Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears i en la col·laboració de la Iniciativa Mesoamericana de Defensoras (IM-Defensoras), que han permès dur a terme un programa de mobilitat de set defensores dels drets humans: María Jackeline Rojas Castañeda, Yubitza Rovira Montalvo, Catherine Vasco Correa, Luz Marina Hache Contreras i Ana María Manzanares, totes elles de Colòmbia; Jadiyah El Mohtar Sid, del Sàhara Occidental, i Susana de la Cruz Ruiz, de Mèxic, en el marc de la campanya Defensam les Dones Defensores de Drets #JuntosEnsProtegim. Aprofitant la seva estada a Mallorca, les defensores varen participar en les Jornadas de Cooperación Feminista: Del discurso al acuerdo, que varen tenir lloc al campus universitari a principi del curs 2021-22. Un esdeveniment d'àmbit estatal que va abordar l'ecofeminisme i la descolonialitat en el qual també varen participar companyes del Nord i el Sud Global expertes en la temàtica.

A més, després de la pandèmia, cal destacar l'esforç important que l'OCDS, depenent ara del Vicerectorat de Planificació Estratègica, Internacionalització i Cooperació de la UIB, juntament amb altres membres de la comunitat universitària, ha fet per reprendre la mobilitat internacional tant per a alumnes, amb els programes de beques de pràctiques en l'àmbit de la cooperació i d'estades solidàries, com per a docents, a través de la convocatòria de projectes de cooperació i recerca universitària, una part important dels quals havien quedat en espera de poder desplaçar-se i una altra part es varen adaptar a la nova realitat per tal de continuar avançant a pesar de les restriccions, tant d'aquí com dels països on es troben les entitats sòcies del Sud Global. De fet, els efectes de la pandèmia en una part important de Llatinoamèrica han estat més greus i han tingut una major durada que no al nostre territori, la qual cosa ha afectat l'execució i els terminis prèviament establerts per als desplaçaments, entre d'altres.

D'aquesta manera, en aquesta memòria es pot constatar que continuam donant suport a la recerca en el marc del compromís adquirit per la Universitat de les Illes Balears amb la implementació de l'Agenda 2030, i que com a novetat l'OCDS ha comptat amb el suport i la col·laboració de la Conselleria de Presidència, Funció Pública i Igualtat del Govern de les Illes Balears per convocar els Premis Agenda 2030 per a la Transformació Social i el Desenvolupament Humà Sostenible per a treballs de fi de grau (TFG), treballs de fi de màster (TFM) i tesis doctorals.

Finalment volem esmentar que el suport de la Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica, mitjançant la subvenció nominativa de la Direcció General de Participació, Transparència i Voluntariat, ens ha permès continuar impulsant actuacions en el marc del voluntariat universitari.

2. PROGRAMES DE RECERCA EN COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT I COGENERACIÓ DE CONEIXEMENTS

2.1 XVII CONCOVATÓRIA D'AJUTS PER A PROJECTES DE COOPERACIÓ I RECERCA UNIVERSITÀRIA AL DESENVOLUPAMENT - 2022

En el marc de la XVII Convocatòria d'ajuts per a projectes de cooperació universitària al desenvolupament (CUD), s'han aprovat vuit (8) projectes finançats per un import total de 89.621 euros (60.000 euros a càrrec del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació i 29.621 euros a càrrec de la partida que pròpia de la UIB). En aquesta convocatòria hi han participat setanta (70) membres de la comunitat universitària, entre PDI (60), PAS (4) i alumnes (6) i nou (9) contraparts sòcies ubicades a cinc (5) països diferents:

Responsable/Departament/ Referència	Projecte/Contrapart/País/Modalitat	Quantia assignada
Fernanda Caro Blanco Departament de Filosofia i Treball Social Referència: OCDS-CUD2022/01	«Huambrillas: Niñas y mujeres gestoras de ciudadanía» Instituto de Formación de Adolescentes y Niños Trabajadores (INFANT), PERÚ Modalitat II	14.999 €
Valeria Soledad Eim Izuardo Departament de Química Referència: OCDS-CUD2022/02	«Implementación de estrategias para la valorización de cultivos no tradicionales y residuos agroindustriales con potencial uso industrial» Universitat del Tolima, COLÒMBIA Modalitat II	13.300 €
Jose Maria Buades Rubio Departament de Matemàtiques i Informàtica Referència: OCDS-CUD2022/03	«Propuesta de sistema 3D para seguimiento y medición de úlceras en pies diabéticos». Universitat de l'Havana, CUBA Modalitat II	10.590 €
Maria Elena Cuartero Castañer Departament de Filosofia i Treball Social Referència: OCDS-CUD2022/04	«Programa de intervención para la promoción de calidad de vida profesional en personas voluntarias, profesionales y estudiantes del ámbito sociosanitario y de cuidados paleativos en Ecuador». Asociación Ecuatoriana de Cuidados Paleativos (ASECUP), Hospicio San Camilo, Universitat de les Amèriques (UDLA), EQUADOR	13.112 €

	Modalitat II	
Miquel Àngel Coll Ramis Departament de Geografia Referència: OCDS-CUD2022/05	«El reto de los Objetivos de desarrollo sostenible (ODS) en la educación superior en Turismo». Universitat Científica del Sud, PERÚ Modalitat I	7.000 €
Elena Baraza Ruíz Departament de Biologia Referència: OCDS-CUD2022/06	«Diagnóstico del potencial de cambio en los sistemas agropecuarios para mejorar su resiliencia frente al cambio climático y potenciar los servicios ambientales en el Páramo Alto Andino de Nariño». Universitat de Nariño, COLÒMBIA Modalitat I	7.240 €
Claudia Caterina Paredes Esquivel Departament de Biologia Referència: OCDS-CUD2022/07	«ZoZoonosis parasitarias emergentes en el Amazonas Peruano: acceso y promoción de la investigación». Universitat Nacional Major de San Marcos, PERÚ Modalitat II	14.750 €
Josefina Bota Salort Departament de Biologia Referència: OCDS-CUD2022/08	«Uso de micorrizas como fertilización biológica alternativa del olivo en condiciones de estrés antibiótico (salinidad y estrés hídrico)». Instituto del Olivo (IO), TUNÍSIA Modalitat I	8.630 €

La modalitat I és d'un any de durada i pel que fa als projectes de la modalitat II la durada és de dos anys.

PERÚ – MODALITAT II

Huambrillas: Niñas y mujeres gestoras de ciudadanía (Perú). Fase II

- **Referència:** OCDS-CUD2022/01
- **Responsable:** Fernanda Caro Blanco, del Departament de Filosofia i Treball Social.
- **Equip:** Fernanda Caro Blanco, Miquel Àngel Oliver Perelló, Héctor Gil Rodríguez, Alfonso López Bermúdez, M. Antònia Carbonero Gamundí, Marta Fuster Jambrina, Bàrbara Garcia Parets, de la UIB; Ester Díaz González, Pedro Paredes,

Fiorela Ayala, Shadia Najarro, María Orellano, Ioannys Padilla, Eileen Contreras, Yesenia Huamanñahui, Eduardo Aragón, Oloslinda Tangoa, Eliud Chilicahua, Abel Daza, Daniel Sangama, de la contrapart.

- **Contrapart:** Instituto de Formación de Adolescentes y Niños Trabajadores (INFANT), Perú.
- **Ubicació:** Loreto-Iquitos, Perú
- **Durada:** 2 anys (fins al 20 de desembre de 2023)
- **Objectius:**
 - Enfortir les capacitats de desenvolupament dels membres de les organitzacions; nins, nines i adolescents en les comunitats riberenques del riu Itaya-Belén i dels col·laboradors de l'equip de l'INFANT.
 - Incidir en la igualtat de gènere mitjançant tallers per a mares i pares de les comunitats, nins, nines i adolescents, i per a l'equip INFANT.
 - Enfortir les capacitats d'intervenció comunitària amb tallers sobre perspectiva de gènere en l'equip de l'INFANT i emprenedoria de grups de dones de les comunitats a través d'activitats productives.

Es tracta d'un intercanvi recíproc de coneixements entre l'INFANT, la UIB i els membres de la comunitat local.

- **Objectius específics:**
 - Enfortir capacitats en perspectiva de gènere en nins, nines, adolescents i grups de dones de la comunitat.
 - Apoderar econòmicament les dones de la comunitat Yahua (comunitat nativa Nova Vida).
 - Potenciar la participació coprotagonica de nins, nines i adolescents en el si de les seves comunitats.
 - Identificar necessitats i possibilitats de capacitació laboral a partir de sabers previs de les comunitats.
 - Incidir en la transferència mútua de coneixements i l'enfortiment de xarxes de suport i intercanvi entre entitats que treballen en la participació ciutadana i el desenvolupament comunitari a les Illes Balears i a Loreto (Perú).
- **Quantitat assignada:** 15.000 euros; 7.278,18 euros el primer any i 7.721,82 euros el segon any, a càrrec del conveni signat amb el Govern de les Illes Balears i de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.

COLÒMBIA – MODALITAT II

Implementación de estrategias para la valorización de cultivos no tradicionales y residuos agroindustriales con potencial uso industrial. Modalitat II

- **Referència:** OCDS-CUD2022/02
- **Responsable:** Valeria Soledad Eim Iznardo, Departament de Química
- **Equip:** Valeria Eim Iznardo, Carme Rosselló Matas, Susana Simal Florindo, Antoni Femenia Marroig, Mónica Umaña Zamora, Cristina Reche Lendinez, Esperança Dalmau Estelrich, Beatriz Rayo Aguilar, de la UIB; Henry Alexander Váquiرو Herrera, Angélica Piedad Sandoval, Carlos Guerra Almonacid, Liliana Marcela Moreno Turriago, Luis Daniel Daza Ramírez, de la Universitat del Tolima.
- **Contrapart:** Universitat del Tolima.
- **Ubicació:** Colòmbia
- **Durada:** 2 anys (fins al 20 de desembre de 2023)
- **Objectius:** l'objectiu principal d'aquest projecte és avaluar la viabilitat de cultius no tradicionals i residus agroindustrials per obtenir biomolècules i/o materials que es puguin fer servir per preparar emulsions, envasos biodegradables, impressions 3D de caràcter alimentari i microencapsulats.
- **Objectius específics:**
 - Estandarditzar els paràmetres del procés per extreure les biomolècules i/o materials d'interès mitjançant l'ús de tecnologies diferents.
 - Avaluar, a escala de laboratori, l'ús potencial dels biocompostos i/o materials extrets (midons, farines, concentrats proteics o pectines) mitjançant el seu ús en processos diferents.
 - Modelitzar i optimitzar la formulació dels productes amb més potencial fent servir eines matemàtiques i estadístiques.
 - Transferir resultats a les persones beneficiàries directes i indirectes (comunitat productora, professorat, alumnat i comunitat en general) mitjançant estratègies diferents.
 - **Quantitat assignada:** 7.670 € el primer any i 5.630 € el segon any, a càrrec del conveni signat amb el Govern de les Illes Balears i de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.
 - **Publicacions científiques del projecte:**
<https://cooperacio.uib.cat/Transparencia/Arxiu-noticies/La-Dra.-Valeria-Eim-publica-resultats-del-projecte.cid710260>

CUBA – MODALITAT II

Propuesta de sistema 3D para seguimiento y medición de úlceras en pies diabéticos

- **Referència:** OCDS-CUD2022/03
- **Responsable:** José María Buades Rubio, del Departament de Matemàtiques o Informàtica.
- **Equip:** Josep M. Buades Rubio, Antoni Jaume i Capó, Manuel González Hidalgo, Gabriel Moyà Alcover, Miquel Miró Nicolau, Cristina Suemay Manresa Yee, Pere Bibiloni Serrano, Lúdia Talavera Martínez, Marc Munar Covas, de la UIB; José Alejandro Mesejo Chiong, Angela Mireya León Mecías, Marta Lourdes Baguer Díaz-Romañach, Damián Valdez Santiago, Lauren Jiménez Martin, Daniel Alberto García Pérez, Claudia Olavarrieta Martínez, de la UH.
- **Contrapart:** Universitat de l'Havana.
- **Ubicació:** Universidad de la Habana, Cuba.
- **Durada:** 2 anys (fins al 20 de desembre de 2023)
- **Objectius:**
 - És la continuació del projecte OCDS2019/05, que no va poder executar-se per complet a causa de la situació derivada de la COVID-19.
 - A Cuba, la prevalença de diabetis mellitus és del 5,1% de la població. El 3,5% de les persones amb diabetis arriben a patir úlcera del peu diabètic. El risc relatiu de patir una amputació s'ha reduït un 7% en els pacients a qui els apliquen Heberprot-P.
 - El projecte consisteix a desenvolupar un prototip de sistema que permeti fer mesuraments individualitzats i, d'aquesta manera, poder generar una millora del pacient i evitar-li l'amputació.
 - Es fan servir les cambres de profunditat proporcionades a la fase 1 i es desenvoluparà el programari de manera conjunta entre totes dues universitats.
- **Objectius específics:**
 - Analitzar els resultats de la formació.
 - Recopilar informació amb les entitats col·laboradores d'imatges del peu dels pacients que tenen úlceres.
 - Desenvolupar el sistema dels algorismes per part de la UH i la UIB de manera conjunta. Aquests algorismes inclouen l'ús d'intel·ligència artificial.

- Explorar l'aplicabilitat a altres problemes: donar suport al diagnòstic i tractament de lesions baso cel·lulars de càncer de pell amb HerberFERON.
- **Quantitat assignada:** 10.590 euros; 7.570 euros el primer any i 3.020 euros el segon any, a càrrec del conveni signat amb el Govern de les Illes Balears i de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.

EQUADOR- MODALITAT II

«Programa de intervención para la promoción de calidad de vida profesional en personas voluntarias, profesionales y estudiantes del ámbito sociosanitario y de cuidados paliativos en Ecuador»

Referència: OCDS-CUD2022/04

Responsable: M. Elena Cuartero Castañer, Departament de Filosofia i Treball Social

Equip: M. Elena Cuartero Castañer, Josep Francesc Campos Vidal, Josefa Cardona Cardona, Sebastià Verger Gelabert, Tatiana Casado de Staritzky, Joan Albert Riera Adrover, Ana J. Cañas Lerma, de la UIB; Paula Alejandra Hidalgo Andrade, Guido Mascialino, Ascencio de la Universitat de les Amèriques, Viviana Araujo Lugo de ASECUP, Germania Andrade Durán, Lucía Maldonado, Alberto Vittorio Redaelli, d'Hospice San Camilo

Contrapart: Asociación Ecuatoriana de Cuidados Paliativos (ASECUP), Hospice San Camilo, Universitat de les Amèriques (UDLA)

Ubicació: Equador

Durada: 2 anys (fins al 20 de desembre de 2023)

Objectius: implementar un programa d'intervenció per a la promoció de qualitat de vida professional en persones voluntàries, professionals i alumnat de l'àmbit sociosanitari i cures pal·liatives a l'Equador.

Objectius específics:

- Conèixer el perfil sociodemogràfic de les persones cuidadores formals de l'àmbit sociosanitari i de cures pal·liatives de l'Equador.
- Conèixer les vivències professionals i del voluntariat vinculades al desgast i a la satisfacció (qualitat de vida professional), a més de les estratègies d'autocura i la manera d'adquirir les habilitats per atendre les necessitats dels i de les cuidadores formals.
- Elaborar un informe sobre les necessitats personals i institucionals relacionant els resultats dels objectius específics 1 i 2 amb els nivells de

desgast, *burnout*, satisfacció, compromís, empatia, autocura i afrontament davant l'estrès, obtinguts en el projecte «Diagnòstic sobre el desgast per empatia i la satisfacció per compassió de persones cuidadores formals en centres d'atenció sociosanitària a Quito».

- Crear i implementar un programa d'intervenció per a la promoció de qualitat de vida professional en persones voluntàries, professionals i estudiants de l'àmbit de sociosanitari i cures pal·liatives a l'Equador, així com la seva avaluació posterior.
- Establir contacte amb les diferents entitats per, en un futur, poder oferir places de voluntariat vinculades al programa de l'OCDS Estades Solidàries per a alumnes, PAS i PDI, així com places per a estudiants de grau o màster de la UIB, per fer-hi les pràctiques acadèmiques del grau de Treball Social.
- Establir mecanismes de difusió del projecte i dels resultats entre la comunitat científica i la societat.

Quantitat assignada: 13.112,80 euros; 6.556 € primer any 6.556 € segon any, a càrrec del conveni signat amb el Govern de les Illes Balears i de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.

PERÚ – MODALITAT I

«El reto de los Objetivos de desarrollo sostenible (ODS) en la educación superior en Turismo».

Referència: OCDS-CUD2022/05

Responsable: Miquel Àngel Coll Ramis, del Departament de Geografia

Equip: Miquel Àngel Coll Ramis, Bartomeu Mut Amengual, Bartomeu Deyà Tortella, Patrícia Horrach Rosselló, Aitor Martínez García, Pedro Juan Prats Taberner, de la UIB; Inés América Ruiz Alvarado, Cynthia del Rosario Vargas Correa de Huerta, de la Universitat de Turisme Sostenible i Hoteleria del Perú.

Contrapart: Facultat de Turisme Sostenible i Hoteleria de la Universitat Científica del Sud.

Ubicació: Perú

Durada: un any (fins al 20 de desembre de 2022)

Objectius: pretén analitzar de quina manera, des dels estudis de Turisme, es pot sensibilitzar, conscienciar i promoure el compromís individual i col·lectiu dels alumnes amb els Objectius de desenvolupament sostenible (ODS) des de la promoció d'una visió global, crítica i positiva de la situació mundial. Per a això, es volen identificar les millors pràctiques i proposar directrius per crear espais curriculars per al desenvolupament d'habilitats associades als ODS en els plans d'estudis de Turisme.

Objectius específics:

- Analitzar la relació entre el turisme i els ODS
- Aprofundir sobre el grau de coneixement dels docents respecte dels ODS i la seva aplicabilitat en l'educació turística
- Sensibilitzar, conscienciar i promoure el compromís individual i col·lectiu del conjunt dels professors i dels alumnes amb els Objectius de desenvolupament sostenible des de la promoció d'una visió global, crítica i positiva.

Quantitat assignada: 7.000 euros, a càrrec del conveni signat amb el Govern de les Illes Balears i de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.

Conferència per l'alumnat de turisme sostenible i hoteleria de la Universitat Científica del Sur

Taller amb els professorat de la Facultat de turisme sostenible i hoteleria de la Universitat Científica del Sur

Reunió al Ministerio de Comercio Exterior y Turismo del Perú

COLÒMBIA – MODALITAT I

«Diagnóstico del potencial de cambio en los sistemas agropecuarios para mejorar su resiliencia frente al cambio climático y potenciar los servicios ambientales en el Páramo Alto Andino de Nariño».

Referència: OCDS-CUD2022/06

Responsable: Elena Baraza Ruíz, Departament de Biologia

Equip: Elena Baraza Ruiz, Javier Gulías León, Arantxa Molins, Josefina Bota Salort, Amparo Lázaro, Arantxa Molins Piqueres, de la UIB i María Elena Solarte, Lorena Duque, Elizabeth Ramírez, Camila Enríquez, Wilmer Navarrete, Yisela Solarte i Elizabeth Ramírez de la Universitat de Nariño.

Contrapart: Universitat de Nariño (Colòmbia)

Ubicació: Colòmbia

Durada: 1 any (fins al 20 de desembre de 2022)

Objectius: obtenir informació de base que permeti generar nous projectes que ajudin a establir estratègies de gestió sostenible dels agroecosistemes per a la mitigació i adaptació al canvi climàtic, així com nous sistemes de producció més sostenibles i amigables amb el medi ambient.

Objectius específics:

- Localitzar àrees de producció agropecuàries adequades per al seu estudi i anàlisi.
- Identificar els sistemes d'explotació agropecuària que s'han fet servir, així com la realitat socioeconòmica de les finques triades.
- Determinar el nivell de biodiversitat, serveis ambientals, conflictes amb la biodiversitat i experiències alternatives que es mantenen en les àrees de producció estudiades.
- Potenciar l'intercanvi científic i docent entre la UIB i la UDENAR.

Quantitat assignada: 7.240 euros, a càrrec del conveni signat amb el Govern de les Illes Balears i de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.

PERÚ – MODALITAT II
«ZoZoonosis parasitarias emergentes en el Amazonas Peruano: acceso y
promoción de la investigación»

Referència: OCDS-CUD2022/07

Responsable: Claudia Paredes Esquivel, del Departament de Biologia

Equip: Claudia Paredes Esquivel, Ricardo del Río López, Sofía Delgado Serra, de la UIB; Onofre Sánchez Perea, Pablo Ramírez Roca, Juan Atilio Jiménez Chunga, de Universitat Nacional Mayor de San Marcos.

Contrapart: Universitat Nacional Mayor de San Marcos: Facultat de Ciències Biològiques i Instituto de Investigaciones de Altura (Iquitos), Instituto Veterinario de Investigaciones Tropicales y de Altura.

Ubicació: Iquitos, Perú

Durada: dos anys (fins al 20 de desembre de 2023)

Objectius: contribuir a la internacionalització de la recerca peruana mitjançant la col·laboració en recerca en zoonosis parasitàries a l'Amazones peruà i incrementar l'accés i la promoció de la recerca científica

1. **Problemàtica científica:** les zoonosis són malalties infeccioses que es transmeten dels animals a les persones. Les malalties infeccioses emergents són d'origen zoonòtic i la seva recerca podria prevenir pandèmies futures. Aquest projecte permetrà establir una col·laboració amb l'IVITA-*Iquitos, centrant-nos en aquelles que es transmeten a través dels caragols, particularment aquells que són per a consum humà.

2. **Problemàtica de la promoció de la recerca al Perú:** es pretén organitzar tallers per capacitar docents de la UNMSM sobre redacció científica en anglès, la qual cosa els permetria internacionalitzar la recerca que fan.

3. **Problemàtica de la dona peruana en la ciència:** mitjançant xerrades organitzades en institucions educatives, motivar les joves peruanes perquè segueixin carreres científiques.

Objectius específics:

- Fer una recerca en paràsits zoonòtics transmesos per caragols a l'Amazones peruà.
- Impartir tallers de capacitació en redacció científica en anglès.
- Promoure el rol de les nines i joves en la ciència mitjançant xerrades a instituts d'educació secundària i universitats.

Quantitat assignada: 14.750 €; 7.074 €, el primer any, i 7.676 €, el segon any, a càrrec del conveni signat amb el Govern de les Illes Balears i de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.

TUNÍSIA – MODALITAT I

«Uso de micorrizas como fertilización biológica alternativa del olivo en condiciones de estrés antibiótico (salinidad y estrés hídrico)»

Referència: OCDS-CUD2022/08

Responsable: Josefina Bota Salort, del Departament de Biologia

Equip: Josefina Bota Salort, Elena Baraza Ruíz, Javier Gulías León, Arantzazu Molins Piqueres, de la UIB; Ajmi Larbi, Amani Bchir, Hanan Zaier, Yassine Hidri, Chiraz Masmoudi, Mehdi Fendri, Naceur Garbi, Mohamed Bechir Sai, Khaled Ouertani, Dalenda Bouzidi de l'Institut del Olivo, Tunísia.

Contrapart: Instituto del Olivo (IO), Tunísia.

Ubicació: Tunísia

Durada: un any (fins al 20 de desembre de 2022)

Objectius: en la mateixa línia que l'anterior convocatòria, es comparteix conjuntament l'objectiu general de la millora de la sostenibilitat del sistema agrícola, basant-se en les pràctiques agrícoles respectuoses amb el medi ambient. L'ús de micorrizes com a biofertilitzant. En l'olivera, pot millorar el rendiment i proporcionar productes acabats més rics en micronutrients. També s'estudiarà l'impacte econòmic, la qualitat del producte i la qualitat biològica del sòl.

Objectius específics:

- Estudi de l'efecte de les micorrizes en el comportament de les plantes joves d'olivera conreades sota una restricció abiòtica.
- Determinar la dosi òptima de micorrizes i el mètode d'aplicació més apropiat en oliveres adultes.
- Estudi de l'efecte de l'aplicació de micorrizes, dosis i manera d'aplicació en la salut del sòl.
- La difusió i divulgació dels resultats.
- Cotutorització d'un treball final de màster o de doctorat entre personal de la UIB i de l'Institut del Olivo.

Quantitat assignada: 8.630 euros, a càrrec del conveni signat amb el Govern de les Illes Balears i de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.

2.2 XVI CONVOCATÒRIA D'AJUTS PER A PROJECTES DE COOPERACIÓ UNIVERSITÀRIA AL DESENVOLUPAMENT - 2019

Encara que la convocatòria XVI es va resoldre a data 16 de desembre de 2019 i es van aprovar (14) projectes finançats, per un import total de 93.250 euros (54.590 euros a càrrec del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació, i 38.660 euros a càrrec de la partida que la UIB destina a cooperació universitària al desenvolupament). En el període que abasta aquesta memòria s'han executat les següents accions:

Responsable/ Departament/Referència	Projecte/Contrapart/País/Modalitat	Quantitat assignada
Maria Rosa Rosselló Ramon Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació Referència: OCDS-CUD2019/03	Concienciación sobre el buen uso de plaguicidas a nivel escolar y mejora sustantiva de la salud de la población agrícola del Valle de Chancay-Huaral, Perú - Fase II Universitat Nacional Agrària La Molina – PERÚ Modalitat II	11.000€
Fernanda Caro Blanco Departament de Filosofia i Treball Social Referència: OCDS-CUD2019/04	Niños, niñas y adolescentes como actores de transformación social desde un enfoque de igualdad de género PERÚ Modalitat I	7.750 €
Bartomeu Mut Amengual Departament de Pedagogia i Psicologia de l'Educació Referència: OCDS-CUD2019/06	La planificación educativa y las TIC al servicio de la educación patrimonial en el marco de las ciudades Patrimonio de la Humanidad. El caso de Camagüey (Cuba) CUBA Modalitat I	6.300 €
María Gómez Garrido Departament de Filosofia i Treball Social Referència: OCDS-CUD2019/10	Migraciones senegalesas y proyectos de retorno: percepciones, experiencias y aportaciones para el codesarrollo SENEGAL Modalitat II	13.000€
Maria Antònia Carbonero Departament de Filosofia i Treball Social Referència: OCDS-CUD2019/15	Aportación al patrimonio inmaterial mundial de la poesía oral - REPÚBLICA ÀRAB SAHRAUÍ DEMOCRÀTICA Modalitat I	5.200 €

La modalitat I és d'un any de durada i pel que fa als projectes de la modalitat II la durada és de dos anys.

PERÚ – MODALITAT II

Concienciación sobre el buen uso de plaguicidas a nivel escolar y mejora sustantiva de la salud de la población agrícola del Valle de Chancay-Huaral (Perú)

Referència: OCDS-CUD2019/03

Responsable: Maria Rosa Rosselló Ramon, del Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació

Equip: Maria Rosa Rosselló, Sebastià Verger i Antoni Bennàssar, de la Universitat de les Illes Balears; Alexander R. Rodríguez, Germán Joyo, Perla Noemí Chávez, Susana Patricia Rodríguez, Alfredo Beyer, Erika Iris Fernández i Liliana María Aragón, de la Universitat Nacional Agrària La Molina.

Contrapart: Universitat Nacional Agrària La Molina

Entitats col·laboradores: Luisa Pacífica Negrón, Gustavo Antonio Guerra i Luz Kathia Hernández, de la Universitat Nacional Major de San Marcos (UNMSM); Ruth Shady, de la Universitat Nacional Major de San Marcos (UNMSM); José Oliver, de la Universitat Nacional Federico Villarreal (UNFV); Carlos Dulanto i Karla Sylvia González, de l'Hospital del Perú; Alexander Villar, del col·legi públic estatal Nostra Senyora de Fàtima; Diego Crisóstomo, d'SNI – Campo Limpio; Arnauld Thiry, de la Universitat de Lancaster; Matthew R. Bonner, de la Universitat de Nova York; Benjamín M. Rey i Manuel Vicente Rázuri.

Ubicació: Valle de Chancay – Huaral (Perú)

Durada: prorrogat

Objectius: reforçar el procés de sensibilització mitjançant accions de capacitació tècnica amb metodologies participatives d'aprenentatge a través de la pràctica; valorar l'entorn i l'impacte de les activitats principals de la zona (agricultura, ramaderia i pesca) en el medi ambient.

Objectius específics:

- Educació: extensió tècnica participativa a professors, pares i alumnes.
- Avaluació i monitoratge de la salut, amb èmfasi en la població infantil.
- Identitat: valorar l'entorn on hom viu. Reconèixer el medi ambient immediat i sensibilització respecte de la seva fragilitat i necessitat de conservació.
- Medi ambient: ampliar l'horitzó d'activitats productives i/o generadores de riquesa per a la població d'una manera sostenible, tenint cura i preservant el medi ambient.

Quantitat assignada: 6.000 euros a càrrec de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB, per al segon any d'execució.

PERÚ- MODALITAT I

Niños, niñas y adolescentes como actores de transformación social desde un enfoque de igualdad de género

Referència: OCDS-CUD2019/04

Responsable: Fernanda Caro Blanco del Departament de Filosofia i Treball Social

Equip: Fernanda Caro, Miquel Àngel Oliver, Maria Antònia Carbonero, Héctor Gil i Alfonso López, de la UIB; Pedro Paredes, Diana Rojas, Juan Carlos Palomino, Esther Díaz, Eileen Contreras i Shadia Najarro, de l'Instituto de Formación de Adolescentes y Niños Trabajadores

Contrapart: Instituto de Formación de Adolescentes y Niños Trabajadores (INFANT)

Entitats col·laboradores: Universitat de l'Amazònia Peruana (UNAP)

Ubicació: Iquitos (Loreto, Perú)

Durada: 1 any (fins al 30 de setembre de 2020).

Objectius: enfortir les capacitats de desenvolupament dels membres de les organitzacions de nens, nenes i adolescents a les comunitats de la riba del riu Itaya (Belén) i dels col·laboradors de l'equip INFANT.

Objectius específics:

- Promoure relacions en igualtat de gènere entre els membres de les organitzacions d'infància i de les comunitats de Belén
- Enfortir les capacitats d'intervenció comunitària en l'equip INFANT

Quantitat assignada: 7.750 euros, provinents del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

Notícies relacionades:

- Seminari: "Estratègies i eines per participar en treball social comunitari. Una experiència amb infància i adolescència des de el paradigma de la participació protagonista." Amb Eileen Contreras, Miquel Àngel Oliver Perelló i Nanda Caro.
- Taller: "Estratègies i eines per participar en el treball comunitari en la infància". Amb Eileen Contreras, Miquel Àngel Oliver Perelló i Nanda Caro.

CUBA – MODALITAT I

La planificación educativa y las TIC al servicio de la educación patrimonial en el marco de las ciudades Patrimonio de la Humanidad. El caso de Camagüey

Referència: OCDS-CUD2019/06

Responsable: Bartomeu Mut Amengual del Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació.

Equip: Bartomeu Mut, Miquel Àngel Coll, Sebastià Verger i Miquela Juan, de la UIB; María Elena Betancourt, Geiser Perera, Gerson Herrera i Frank Balmaseda, de la Universitat de Camagüey.

Contrapart: Universitat de Camagüey

Ubicació: Camagüey (Cuba)

Durada: 1 any (fins al 30 de setembre de 2020)

Objectius: ús de l'educació patrimonial com a eina per gestionar el patrimoni a la ciutat de Camagüey

Objectius específics:

- Establir una aproximació a la definició i fonamentació de l'educació patrimonial
- Analitzar l'educació patrimonial a la ciutat de Camagüey
- Proposar algunes àrees d'actuació de l'educació patrimonial
- Contribuir a la formació de grau i postgrau

Quantitat assignada: 6.300 euros, provinents del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament

REPÚBLICA ÀRAB SAHRAUÍ DEMOCRÀTICA – MODALITAT I

Aportación al patrimonio inmaterial mundial de la poesía oral

Referència: OCDS-CUD2019/15

Responsable: Maria Antònia Carbonero del Departament de Filosofia i Treball Social

Equip: Maria Antònia Carbonero, David Abril, María Gómez, Paloma Martín i Salma Mustafa, de la UIB; Jatari Hamudi, Mohamed Ali, Bahia Mahmud, Mohamed Salem, de la Universitat de Tifariti.

Contrapart: Universitat de Tifariti (RASD)

Entitats col·laboradores: Juan Carlos Gimeno i Juan Ignacio Robles, d'Antropologia en Acció; Catalina Rosselló, de l'Associació d'Amics del Poble Sahrauí.

Ubicació: República Àrab Sahrauí Democràtica

Durada: 1 any (fins al 30 de setembre de 2020)

Objectius: contribuir, amb la Universitat de Tifariti i el Ministeri de Cultura del país, a enfortir les capacitats dels investigadors sahrauís per a la recuperació de la memòria, i en la interpretació de la història del poble sahrauí a partir de la recopilació de la poesia pròpia i per donar a conèixer al món més ampli la poesia sahrauí com a poesia universal.

Objectius específics:

- Contribuir a la formació dels investigadors de la universitat de Tifariti i del Ministeri de Cultura sahrauí en la recopilació de la poesia i en la seva traducció a l'espanyol, en dos moments i mitjançant dues activitats.
- Contribuir a la formació d'investigadors de la Universitat de Tifariti sobre la història del Sàhara Occidental. Atès que la poesia oral al Sàhara Occidental constitueix l'arxiu de la memòria del poble sahrauí des de la qual es construeix la història pròpia d'un poble (els arxius escrits són arxius colonials), el projecte de recopilació i divulgació de la poesia oral, en el marc del projecte del Ministeri de Cultura de la RASD, CUENTAME AVI/ÀVIA, facilita la reflexió i l'aprofundiment en la història del poble sahrauí des dels seus propis paràmetres.

Quantitat assignada: 5.200 euros, provinents de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.

SENEGAL – MODALITAT II

Migraciones senegalesas y proyectos de retorno: percepciones, experiencias y aportaciones para el codesarrollo

Referència: OCDS-CUD2019/10

Responsable: María Gómez Garrido, del Departament de Filosofia i Treball Social

Equip: María Gómez, Valentina Milano, Joana Maria Mestre, Paloma Martin i David Abril, de la UIB; Aly Tandian, Oumoul Khairy, Andien Dioh, Mor Tine, Abdou-Khadre Sano, Sebastien Lefevre, de la Universitat Gaston Berger de Saint-Louis.

Contrapart: GERM, Universitat Gaston Berger de Saint-Louis.

Entitats col·laboradores: Bàrbara Picornell i Mahécor Mbengue, de Càritas Mallorca; Soledad Gutiérrez, de Càritas Senegal.

Ubicació: Saint-Louis (Senegal)

Durada: prorrogat fins 2023

Objectius: investigar sobre la situació de la població migrant senegalesa resident a Mallorca, les seves condicions de retorn i de migració circular.

Objectius específics:

- Estudiar les característiques sociodemogràfiques (edat, sexe, nivell educatiu, temps que fa que són a Mallorca, ocupació) i la situació de la població migrant resident a Mallorca.
- Acostar-se a les vivències de la població migrant senegalesa i de les segones generacions.
- Estudiar la percepció del retorn per part de la població migrant (desitjos, pors, expectatives).
- Conèixer les característiques de la migració circular Senegal-Mallorca.
- Afavorir una migració de retorn que contribueixi al desenvolupament i benestar de la població.
- Facilitar acompanyament a la migració circular per part dels professionals de la intervenció a Mallorca.

Quantitat assignada: 5.000 euros a càrrec de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB per al segon any d'execució.

2.3 CONVOCATÒRIA DELS PREMIS PER A PROJECTES AUDIOVISUALS “FUTURS UTÒPICS DE LA MEDITERRÀNEA 2021”

Encara que la major part de la gestió de la convocatòria, incloses les dues resolucions de la primera i tercera categories, pertany a l'abast de la memòria del curs anterior, s'inclou aquest apartat en la present memòria donat que es va haver de donar una pròrroga perquè poguessin presentar els seus projectes audiovisuals definitius:

Projectes audiovisuals premiats	
Categoria I de 15 a 20 minuts	Primer premi: Guillem Miró, pel projecte “ <i>La farsa</i> ”, amb una dotació econòmica de 15.000 euros.
	Segon premi: Jeroni Obrador, pel projecte “ <i>Les espigadores de Nador</i> ”, amb una dotació econòmica de 12.000 euros.
Categoria II de 4 a 15 minuts	Primer premi: Associació per l'assoliment de la llibertat d'informació – Júlia Fernández pel projecte “ <i>Veus entre mur</i> ”, amb una dotació econòmica de 10.000 euros.
	Segon premi: María Jiménez Andrés, pel projecte “ <i>Al Compàs</i> ”, amb una dotació econòmica de 7.000 euros.

Participació

Varen participar un total de 25 projectes. Dels 25 projectes presentats, 17 eren homes i 8 dones. Finalment els projectes premiats han estat liderats per 2 dones i 2 homes, tres són individuals i un és col·lectiu. En quant a les línies temàtiques, tres tracten la línia A i un tracta la línia B, no hi ha projectes que tractin més d'una línia a l'hora. Tots els projectes són de col·laboració tipus I, amb països com Palestina, Marroc i Líban.

El total d'ajuts concedits ha estat de 23.000 euros a càrrec del conveni signat amb la Conselleria d'Afers Socials i Esports.

Ressò de la convocatòria

Els premis Futurs Utòpics han aparegut a diferents Mitjans de comunicació, tant a la seva fase final com a l'inici de la convocatòria:

<https://www.dbalears.cat/cultura/cultura/2023/01/11/375461/cineciutat-projectaraquest-dijous-els-curtmetratges-guanyadors-dels-premis-futurs-utopics.html>

<https://www.youtube.com/watch?v=POY-1llyyNM4>

2.4 IV CONVOCATÒRIA DELS PREMIS AGENDA 2030 PER A LA TRANSFORMACIÓ SOCIAL I EL DESENVOLUPAMENT HUMÀ SOSTENIBLE PER A TFG, TFM I TESIS DOCTORALS DE LA UIB

En el marc del compromís adquirit per la Universitat de les Illes Balears (UIB) amb la implementació de l'Agenda 2030, l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS) i el Vicerectorat de Planificació Estratègica, Internacionalització i Cooperació en el marc de la col·laboració amb la Conselleria de Presidència, Funció pública i Igualtat del Govern de les Illes Balears es varen convocar els Premis Agenda 2030 per a la Transformació Social i el Desenvolupament Humà Sostenible per a treballs de fi de grau (TFG), treballs de fi de màster (TFM) i tesis doctorals dels estudis oficials de la UIB presentats els cursos acadèmics 2019-20, 2020-21 i 2021-22.

Fruit d'aquest compromís, aquesta convocatòria tenia l'objectiu de premiar els treballs de l'alumnat que hagi fet el seu TFG, TFM o Tesi Doctoral sobre algun/s dels ODS establerts per l'Agenda 2030 en matèria de desenvolupament humà sostenible i transformació social a escala local i/o global. D'aquesta manera, es pretén contribuir a

la promoció de l'Agenda 2030 i els ODS, reafirmant la implicació de la comunitat universitària i el seu compromís amb la generació de coneixement crític i respostes davant els reptes del present.

La IV convocatòria dels premis Agenda 2030, va constar de dos terminis, amb la novetat de premiar tesis doctorals de la UIB que s'emmarquen dins els ODS prioritzats:

EIX PROSPERITAT:

ODS 7. Energia assequible i no contaminant: Garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna per a tothom

ODS 8. Feina decent i creixement econòmic: Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i una feina decent per a tothom.

ODS 9. Indústria, innovació i infraestructura: Construir infraestructures resilients, promoure la industrialització inclusiva i sostenible i fomentar la innovació.

ODS 10. Reducció de les desigualtats: Reduir la desigualtat en i entre els països.

ODS 11. Ciutats i Comunitats Sostenibles: Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilients i sostenibles.

EIX PLANETA:

ODS 6. Aigua neta i sanejament: Garantir la disponibilitat d'aigua i la seva gestió sostenible i el sanejament per a tothom.

ODS 12. Producció i Consum Responsables: Garantir modalitats de consum i producció sostenibles.

ODS 13. Acció pel Clima: Adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els efectes d'aquest

ODS 14. Vida submarina: Conservar i utilitzar de forma sostenible els oceans, els mars i els recursos marins per al desenvolupament sostenible.

ODS 15. Vida d'ecosistemes terrestres: Promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, lluitar contra la desertització, detenir i invertir la degradació de les terres i frenar la pèrdua de la diversitat biològica.

Per als TFG s'atorgaran els premis següents:

- 1r premi: dotació econòmica de 1.500 euros.
- 2n premi: dotació econòmica de 750 euros.
- 3r premi: dotació econòmica de 250 euros.

Per als TFM s'atorgaran els premis següents:

- 1r premi: dotació econòmica de 1.500 euros.
- 2n premi: dotació econòmica de 750 euros.
- 3r premi: dotació econòmica de 250 euros.

Per a les tesis doctorals s'atorgaran els premis següents:

- 1r premi: dotació econòmica de 1.500 euros.
- 2n premi: dotació econòmica de 750 euros.
- 3r premi: dotació econòmica de 250 euros.

En data 20 de setembre de 2022 es va resoldre el primer termini (20 de juny a 11 de juliol), en el període que abasta la memòria actual s'han atorgat els següents premis:

Tesi doctoral	Treball de fi de Màster	Treball de fi de Grau
Primer premi: Mónica María Umaña Zamora, del Doctorat en Ciència i Tecnologia Química, per «Compuestos bioactivos provenientes de residuos agroalimentarios», amb una dotació econòmica de 1.500 euros. ODS 9: Indústria, innovació i infraestructures.	Primer premi: Andreu Vaquer Vadell, del Màster en Ciència i Tecnologia Química, per «Biosensors wearable de paper per detectar biomarcadors en suor» referit als ODS 7, 8 i 9, amb una dotació econòmica de 1.500 euros. ODS 7: Energia neta i assequible. ODS 8: Treball digne i creixement econòmic. ODS 9: Indústria, innovació i infraestructures.	Primer premi: Martina Rey Dono, del grau de Bioquímica, per «Evaluación mediante biomarcadores del impacto de las aguas hipersalinas procedentes de plantas desaladoras sobre las praderas de Posidonia oceanica», amb una dotació de 1.500 euros. ODS 6: Aigua neta i sanejament. ODS 14: Vida submarina.
Segon premi: Carme Teresa Alomar Mascaró, del Doctorat en Ecologia Marina, per «Plastic litter in seafloor habitats of the Balearic Islands and its implications for marine species», amb una dotació de 750 euros. ODS 14: Vida submarina.	Segon premi: es declara desert.	Segon premi: Florencia Jensen Garcia, del grau de Relacions Laborals, per «El registro de la jornada de trabajo en relación con el acuerdo parcial del convenio colectivo de las cajas y entidades financieras de ahorro», amb una dotació de 750 euros. ODS 8: Treball digne i creixement econòmic.

Tercer premi: Julián García Comendador, del Doctorat en Història, Història de l'Art i Geografia, per «Sediment fingerprinting and hydrosedimentary monitoring as tools for catchment management in Mediterranean environments», amb una dotació de 250 euros. ODS 15: Vida terrestre.	Tercer premi: es declara desert.	Tercer premi: es declara desert.
---	---	---

Total despesa

El total dels ajuts concedits ha estat de 13.798 euros a càrrec del conveni signat amb la Conselleria de Presidència, Funció pública i Igualtat del Govern de les Illes Balears.

Dades de participació

Dins el primer termini han participat un total de 8 persones, de les quals cinc (5) eren dones i tres (3) eren homes. Aquesta menor participació al primer termini, interpretem que és deguda a que la seva calendarització es trobava adaptada als terminis de la subvenció, i no responia al calendari del curs acadèmic com havia estat en anteriors edicions. Del total de participants, varen ser finalment premiats sis (6) dels quals quatre (4) eren dones i dos (2) eren homes.

3. PROGRAMES DE MOBILITAT INTERNACIONAL, DE FORMACIÓ EN L'ÀMBIT DE LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT I DE TRANSVERSALITZACIÓ DE L'EDUCACIÓ PER A LA TRANSFORMACIÓ SOCIAL (EpTS) EN EL MARC DE L'AGENDA 2030

3.1 PROGRAMA DE BEQUES DE PRÀCTIQUES

En el marc de la XXXIV convocatòria de beques de pràctiques per als estudis oficials de grau o màster en el marc de la cooperació al desenvolupament, durant el curs acadèmic 2021-22, es varen convocar dotze (12) beques i es varem presentar un total de setze (16) alumnes (totes dones), entre els estudis d'Educació Infantil, Educació Social, Treball Social i Psicologia. Finalment varen obtenir la plaça per fer pràctiques o el TFG/TFM dels estudis per estades d'una durada mínima de 60 dies un total de onze (11) alumnes amb quatre (4) contraparts sòcies de dos (2) països diferents, sota la autorització d'un total de tres (3) professors/es implicades.

A continuació la relació de beques concedides segons la resolució publicada en data 21 de desembre de 2021:

Beques de pràctiques per als estudis oficials de grau o màster en el marc de la cooperació al desenvolupament durant el curs acadèmic 2021-22					
PARTICIPANTS	ESTUDIS	ALUMNES	CONTRAPART	PAÍS	AJUT CONCEDIT
Laia Font Soriano	Educació Infantil	2	Centre Educatiu per a nins sords- Effetah	Tànger, Marroc	1.200,00€
Maria Teresa Colom Torres					1.200,00€
Marta Mercadal Mata	Pedagogia	2	WAYRA	Cuzco, Perú	2.000,00€
Marta Vidal Dols					2.000,00€
Maria Méndez Rosselló	Educació Social	4	Asociación Aprendo Contigo	Lima, Perú	2.000,00€
María Cristina Rivera					2.000,00€
Belén Rodrigo Planells					2.000,00€
María Santano Barros					2.000,00€
Aida Jiménez Jiménez	Psicologia	1	Instituto de Formación de	Iquitos, Perú	2.000,00€
Marta Fuster Jambrina		2			2.000,00€

Bàrbara García Parets	Treball Social		Adolescentes y Niños Trabajadores - INFANT		2.000,00€
	TOTAL	11	4	2	20.400,00€

Per cobrir part de les despeses de l'estada i el desplaçament, s'han concedit uns ajuts en funció de la durada de l'estada i el país de destinació, amb una dotació econòmica de 1.200 euros per als alumnes que han realitzat les seves pràctiques al Marroc i de 2.000 euros per a les que ho han fet al Perú. El total de les despeses executades va ser de 20.400 euros a càrrec del conveni signat amb la Conselleria d'Afers Socials i Esports.

Podeu conèixer els testimonis de l'alumnat que ha participat en aquest i altres programes a través de les xarxes socials de l'OCDS: <https://instagram.com/cooperaciouib?igshid=YmMyMTA2M2Y=>

Els seus missatges encoratgen a la participació de la comunitat universitària en aquest programa de mobilitat internacional en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.

3.2 PROGRAMA DE VOLUNTARIAT INTERNACIONAL: ESTADES SOLIDÀRIES

El programa Estades Solidàries s'emmarca concretament en l'àmbit de l'educació per al desenvolupament i ofereix la possibilitat de desenvolupar tasques de voluntariat en l'àmbit de la cooperació universitària al desenvolupament en col·laboració amb diferents entitats, ONGD de les Illes Balears i les corresponents entitats locals d'acolliment o contraparts. Obert a tota la comunitat universitària (alumnat, PDI i PAS).

La XVII Convocatòria d'Estades Solidàries es va publicar el 14 de gener de 2022 oferint en el primer termini de la convocatòria un total de sis (6) places, de les quals 4 anaven dirigides al col·lectiu de l'alumnat, el PAS i el PDI i dues (2) exclusivament a l'alumnat, tot plegat en col·laboració amb dues (2) contraparts sòcies a dos (2) països diferents. En data de resolució 23 de març es varen concedir un total de quatre (4) places de les quals tres (3) varen ser per alumnes i una (1) per a PAS.

En el segon termini que es va publicar en data 9 de maig un total de vuit (8) places, de les quals dues (2) anaven dirigides al col·lectiu de l'alumnat, el PAS i el PDI i sis (6) exclusivament a l'alumnat, tot plegat en col·laboració amb tres (3) contraparts sòcies a tres (3) països diferents. En resolució de data 20 de juny es varen concedir un total de quatre (4) places, de les quals tres (3) varen ser per alumnes i una (1) per a PAS.

A continuació la relació de totes les places concedides segons la primera resolució publicada en data 23 de març i en segona resolució publicada en data 20 de juny de de 2022:

Entitats de les Illes Balears	Col·lectius	Contraparts Sòcies	País	Participants	Ajut concedit
Programa INeDITHOS	Alumnat (3)	Asociación Aprendo Contigo	Perú	Núria Belmonte de la Morena	1.800,00€
				Milena Lorenzo Lipkau	
				Maria de Lluc Soler Manera	
	PAS (1)			Daniel Héctor Gómez Servera	1.000,00€
TATU Project	Alumnat (2)	TATU Project	Tanzània	Patricia Mizrahi Cengarle	1.800,00€
				Xavier Sureda Partida	
DIME	Alumnat (1)	Hospice San Camilo	Equador	Marta Font Santamaría	1.800,00€
	PAS (1)			Ariadna Suari Rivera	1.000,00€
3	2	3	3	8	12.800,00€

La dotació econòmica per a l'alumnat és de 1.800 euros i per al col·lectiu de PAS i PDI, de 1.000 euros, atès que ha estat quantificada en funció del país de destinació i del col·lectiu al qual pertanyen les persones seleccionades. El total d'ajuts concedits ha estat de 12.800 euros a càrrec del conveni signat amb la Conselleria d'Afers Socials i Esports.

Els perfils publicats en aquesta convocatòria varen ser els següents:

Programa específic: Aprendo contigo, Perú	
Lloc	Lima, Perú
Entitat	Aprendo Contigo: www.aprendocontigo.com
Nre. de places	Màxim 4 places
Perfil	Preferentment, socioeducatiu, de l'àmbit de salut o d'educació especial.
	<u>Programa dirigit a l'alumnat, al col·lectiu del personal d'administració i serveis</u>

	(PAS) i al Personal Docent Investigador (PDI).
Durada de l'estada	Per a l'alumnat l'estada mínima és de 7 setmanes i per al personal d'administració i serveis (PAS) i pel Personal Docent Investigador (PDI) és de 4 setmanes.
	Flexibilitat per realitzar l'estada qualsevol període de l'any
Tasques per desenvolupar	• Participar en el programa educatiu i recreatiu dirigit a infants i joves que per motius de salut han vist interrompuda la seva escolarització. • Acompanyar i donar suport a les activitats de l'associació, que es desenvolupa majoritàriament als centres hospitalaris Instituto de Enfermedades Neoplásicas (INEN) i Instituto Nacional de Salud del Niño, promovent el desenvolupament integral de les capacitats físiques, intel·lectuals i emocionals dels infants que estan en tractament mèdic. • Tasques variades de suport administratiu, en funció de les necessitats del moment i compaginades amb l'atenció directa als infants hospitalitzats. • Suport en l'organització dels materials educatius en algun dels hospitals on es treballa.
Compromís contrapart	• Facilitar a les persones seleccionades la recerca d'un habitatge o una habitació adequada a les necessitats de la persona voluntària.
Més informació	Sebastià Verger Gelabert Telèfon: 971 17 31 33. Correu electrònic: s.verger@uib.es.

Programa específic: Hospice San Camilo. Quito, Equador	
Lloc	Hospice San Camilo. Quito, Equador Fundación Ecuatoriana de Cuidados Paliativos – FECUPAL
Entitat	DIME. Cuenta con Nosotros
Perfil N. de places	Perfil obert, vinculat a l'àmbit de la salut, l'àmbit social, administratiu, de comunicació, entre d'altres. Màxim de dues places per a l'alumnat i una plaça per a PAS o PDI
Durada de l'estada	Per a l'alumnat, l'estada mínima és de set setmanes, i, per al personal d'administració i serveis (PAS) i per al personal docent investigador (PDI), és de quatre setmanes. <u>uliol</u> – agost – setembre (estiu) / desembre – gener (Nadal)

Tasques per desenvolupar

L'Hospice San Camilo se centra en l'atenció de persones malaltes cròniques avançades i progressives amb pronòstic de vida limitada. Els seus equips de cuidadors/es formals ofereixen una atenció integral als pacients, tant en les necessitats físiques, psicològiques, socials, emocionals com espirituals. Per això, l'empatia és, especialment en aquest àmbit, una habilitat essencial, ja que promou la competència clínica, el benestar de pacients i professionals, i la confiança i la intel·ligència emocionals per oferir més bona atenció.

Compromís contraparts

- Donar suport a les tasques quotidianes de l'Hospice San Camilo, seguint les indicacions de les persones responsables de l'equip interdisciplinari, així com participar en les reunions que duen a terme.
- Donar suport a les persones residents i a les famílies desenvolupant espais de joc i oci mitjançant l'organització de tallers de treballs manuals, gastronòmics i d'altres àmbits, segons els interessos i inquietuds de les persones implicades, així com activitats en grup i espais lúdics.
- Acompanyar els pacients i familiars durant la seva estada.
- Promoure i participar en accions per a la promoció i captació de voluntariat local a Quito. El voluntariat es desenvoluparà de dilluns a divendres, de matí i horabaixa. Depenent de les activitats que s'hagin de dur a terme, es determinarà l'horari concret.

S'ofereixen dues opcions d'allotjament per a les persones voluntàries:

1-La possibilitat de conviure amb famílies de confiança de l'entitat que ofereixen aquesta oportunitat. El cost mensual amb la manutenció inclosa (berenar, dinar i sopar) és aproximadament de 600 a 800 dòlars americans mensuals.

2-Allotjar-se al Centro Camiliano de Humanización. El cost mensual és aproximadament de 300 dòlars americans. A aquesta opció es pot afegir, optativament, la manutenció, que seria oferta per l'Hospice San Camilo. Això suposaria el cost següent: berenar, 2 dòlars americans; dinar, 3 dòlars americans, i, sopar, 2,50 dòlars americans.

Més informació

Ana Cañas Lerma

Telèfon: 971 17 29 70. Adreça electrònica: <ana.lerma@uib.es>

Programa específic: W.E Thrive/W.E. Care

Lloc

Msitu wa Tembo i Londoto (Tanzània)

Entitat

TATU Project www.tatuproject.org

Perfil

Preferentment, inserció social, perspectiva de gènere i promoció de l'economia local

Programa dirigit a l'alumnat. Imprescindible hablar anglès

**Nr. de
places**

Màxim: 2 places

**Durada de
l'estada**

Des del juny fins a mitjan desembre de 2022

Per a l'alumnat, l'estada mínima és de 7 setmanes

W.E Thrive és un programa d'apoderament econòmic per reforçar els hàbits d'estalvi i l'esperit empresarial de les dones de Msitu wa Tembo i Londoto. TATU Project dona suport a les seves iniciatives amb l'objectiu d'assolir la independència financera. Les dones s'apoderen a través de la creació dels seus propis sistemes financers i negocis, i prenent decisions pràctiques a través de tallers de capacitat i formació.

W.E. Grow és un projecte d'empoderament personal que pretén impulsar la capacitat de les dones del grup de dones Kazi na Sala a les àrees socials i interpersonals que afecten les seves vides. Té com a objectiu fer front a la violència de gènere a les comunitats esmentades, a través de la difusió dels drets de les dones i el treball amb diferents grups, de dones, mixtes i de joves en edat escolar.

**Tasques per
desenvolupar**

- Revisar, investigar i desenvolupar, conjuntament amb el màner del projecte, les eines, capacitacions, formacions i activitats necessàries, en coherència amb el que ja es duu a terme.

- Donar suport administratiu (creació d'informes, bases de dades, recopilació d'informació rellevant, entre d'altres) en el desenvolupament del projecte.

Treballar en el desenvolupament de sistemes de monitorització i avaluació del progrés i en els resultats del projecte

Tasques per desenvolupar

- Donar assistència al pressupost i a la comptabilitat dels projectes de W.E Thrive.
- Donar suport en la comunicació dels objectius de TATU als membres de la comunitat, i viceversa.
- Desenvolupar continguts per a les xarxes socials, promovent el coneixement del projecte, els seus èxits i necessitats.
- Participar en activitats de divulgació i sensibilització sobre el projecte abans i durant l'estada.

Volem centrar-nos a establir bases sòlides i eines comercials adequades i contribuir, així, al creixement i a la gestió sostenibles a llarg termini d'aquest projecte. Totes les accions han d'incloure les aportacions dels comitès formats per les dones, ja que són elles les qui prenen les decisions finals. Això ajudarà a la sostenibilitat del projecte i a la independència de les dones implicades, que es convertiran en administradores i augmentaran, així, la seva independència econòmica.

Compromís de les contraparts

- Contacte amb la persona voluntària abans que viatgi a Tanzània per proporcionar-li tota la informació i les recomanacions necessàries.
- Suport d'una persona membre del projecte, sobretot durant la primera setmana d'estada per facilitar-li una bona integració al nou país, a l'ONG, a la cultura, a l'equip i, en definitiva, a la nova realitat.
- Allotjament a la casa de persones voluntàries de TATU Project i, per tant, accés a totes les seves instal·lacions i serveis. Aquest tipus d'allotjament té un cost de 300 euros al mes. Consultau-ne les condicions al document adjunt.
- Wifi a l'oficina durant les hores de feina (ús només per a propòsits relacionats amb el voluntariat).
- Transports interns relacionats amb el projecte.
- La persona voluntària seleccionada tindrà en tot moment el suport de persones de referència, a les quals podrà demanar o consultar qualsevol necessitat: el mànager local del projecte, una persona de referència de la casa d'acollida de persones voluntàries i la supervisora del projecte.

Més informació

Més informació sobre el projecte: link als PDFs "W.E Thrive coordinator" i "W.E Care" Facebook i instagram: @tatuProject

Persona de contacte: Daniela Palliser Troisi, codirectora i cofundadora de TATU Project: dpalliser@tatuproject.org

Programa específic: **Programa de formació integral de joves treballadors/es**

Lloc

Piura, Perú

[Manitos Creciendo i Centro de Apoyo al Niño y Adolescente Trabajador \(CANAT\).](#)

Entitat	Alcúdia Solidària
Perfil	Preferentment, socioeducatiu i de l'àmbit de la salut. Programa dirigit a l'alumnat, al col·lectiu del personal d'administració i serveis (PAS) i al personal docent investigador (PDI).
Nr. de places	Màxim 2 places per a l'alumnat i 1 plaça per a PAS o PDI
Durada de l'estada	Per a l'alumnat l'estada mínima és de 7 setmanes i per al personal d'administració i serveis (PAS) i el personal docent investigador (PDI) és de 4 setmanes.
Tasques per desenvolupar	<u>De Març a Juny o de Setembre a Desembre</u> CANAT Promou i defensa els Drets Humans de les poblacions més vulnerables a Piura, és a dir, dels nins, nines i adolescents del Nord del Perú. Contribueix a la seva inclusió social, econòmica, política i cultural així com de les seves famílies, promovent el desenvolupament de les seves habilitats i destreses i la pràctica de valors ètics i cívics a partir de les seves pròpies expectatives, experiències i la seva participació directa a la institució. • Suport als tres programes de formació de l'ONG: Manitos Trabajando, Manitos Jugando i Manitos Creciendo. Tots tres dirigits a infants i adolescents treballadors, en exclusió social, amb l'objectiu d'enfortir i desenvolupar les seves habilitats i capacitats, la seva afectivitat i ciutadania. • Col·laborar amb la resta de persones voluntàries en el desenvolupament de les activitats lúdiques i formatives. Acompanyant idonant suport en el desenvolupament integral dels infants i adolescents, mitjançant el suport escolar, la realització de tallers per potenciar les seves habilitats artístiques, esportives, emprenedores, l'autoconeixement, el pensament creatiu, l'autoestima, la cura i els bons hàbits, entre d'altres. S'ofereixen dues opcions d'allotjament per a les persones voluntàries:
Compromís contraparts	1- La possibilitat de conviure amb famílies de confiança de l'entitat que ofereixen aquesta oportunitat. El cost mensual és de 100 euros. 2- Allotjar-se a la casa de CANAT, depenent de la disponibilitat. El cost mensual és de 90 euros.
Més informació	Persona de contacte: Apol·lonia Ballester, responsable de l'associació Alcúdia Solidària. Telèfon: 620 41 80 35

3.3 JORNADES DE COOPERACIÓ FEMINISTA: DEL DISCURS AL ACUERPAMIENTO

Durada: 20 hores
Horari: de 9.30 a 14 hores i de 15.30 a 19.30 hores i el dissabte d'11 a 13h
Dates: del dijous 30 de setembre al dissabte 2 d'octubre del 2021
Lloc: sala d'actes de l'edifici Jovellanos (campus universitari)
Format: presencial i virtual
Idioma: castellà
Dirigit a: sector de la cooperació al desenvolupament i moviments socials globals.

Des de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS) de la Universitat de les Illes Balears (UIB) amb el suport de la Direcció General de Cooperació

del Govern de les Illes Balears, i en aliança amb companyes del Nord i Sud Global s'organitzaren les "Jornades de Cooperació Feminista. Del Discurs al acuerpamiento", en les quals ens centrarem en l'abordatge de dues línies específiques: ecofeminismos i descolonialidad. Donat el context complex de crisi multidimensional que afecta especialment dones i nenes, alhora un moment en el qual creix la força dels moviments feministes, antiracistes i ecologistes, les demandes dels quals reflecteixen la imperant i urgent necessitat d'implementar noves polítiques d'acció exterior i de cooperació, i de reformes per a avançar en polítiques més progressistes i amb enfocaments feministes en consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030.

Així, varem proposar articular un intens espai de trobada presencial i virtual on compartir testimoniatges, aprenentatges, bones pràctiques i valuoses experiències amb les quals poder teixir línies estratègiques de treball en xarxa que ens permetin avançar cap a una cooperació feminista transformadora.

PROGRAMACIÓ

DE L'ENFOCAMENT DE GÈNERE A L'ENFOCAMENT FEMINISTA

- Conferència inaugural: «Les defensores de drets i els moviments feministes. Cooperació, descolonialidad i incidència política».

<https://www.youtube.com/watch?v=KYGoJBNeDhM&t=15s>

- Diàleg entorn als «Reptes, desafiaments i nous horitzons de la cooperació feminista transformadora».

<https://www.youtube.com/watch?v=DnXAk9AsgmE&t=1s>

COM REPENSAR-NOS I ABRAÇAR-NOS: Cos i Territori

- “Descolonialidad i interseccionalitat”. Espai d'experiències i pràctiques que inspirin el nou full de ruta en el marc de la coherència de polítiques.

<https://www.youtube.com/watch?v=WNYH7cYfFec&t=1s>

- Conferència “Feminisme descolonial. Noves retòriques salvacionistas?”.

https://www.youtube.com/watch?v=X85k92oB_vc&t=4s

ENFOCAMENT DESCOLONIAL. TEIXIR I REFORÇAR ALIANCES FEMINISTES

- Aportacions i Aprenentatges de l'Escola descolonial de la UIB.

<https://www.youtube.com/watch?v=eFSiLCSjSCI>

TEIXIR I REFORÇAR ALIANCES DESCONIALES I ANTIRACISTES

- Espacio de conclusiones compartidas dibujadas.

<https://www.youtube.com/watch?v=0bNiRzapAq8>

Amb la participació de les expertes:

Marusia López, responsable de la Iniciativa Mesoamericana de Defensors (IM-Defensores)

Estrella Ramil, activista feminista. Actualment consultora independent en cooperació internacional, feminismes i gènere, docent en el Màster Igualtat i Equitat en el Desenvolupament de la Universitat de Vic i docent convidada en el Màster d'Estudis de Gènere de la Universitat d'El Salvador.

Mercedes Ruiz-Gimenez, representant de la Coordinadora estatal de ONGD (CONGDE) i membre del grup de treball de gènere del Consell de Cooperació al Desenvolupament.

Nava Sanmiguel, responsable de gènere i drets humans en DGPODES la Direcció General de Polítiques de Desenvolupament Sostenible (DGPODES), Ministeri d'Afers exteriors, Unió Europea i Cooperació.

Karina Bidaseca, pensadora feminista descolonial. Coordinadora del Nucli d'Estudis Postcolonials, Performances, Identitats Afrodiaspòriques i Feminismes (NUSUR), (IDAES/*UNSAM). Va rebre la Beca Nacional de Fons de les Arts per la curaduría "Ana Mendieta. Ocell de l'oceà", el seu recent llibre publicat per la mateixa mar edicions. Postdoctora en Ciències Socials per PUC, Sao Paulo/Universidad de Manizales/COLEF/CLACSO/FLASCO. Professora titular Universitat Nacional de Sant Martí i Universitat de Buenos Aires. Investigadora principal CONICET. Coordinadora Programa sud de CLASCO. Editora feminista La mateixa Mar. Els seus llibres recents: "La Revolució serà feminista o no serà. La pell de l'art feminista descolonial" (Prometeu); Per una poètica eròtica de la relació" (La mateixa mar).

Grup de recerca, Desigualtats, gènere i polítiques públiques DGIPP-UIB.

Dades de participació

Atès que l'activitat va ser impartida en dues modalitats, van assistir a la modalitat presencial un total de 44 persones de les quals hi havia un home i a la modalitat virtual un total de 42 persones dels quals dues eren homes.

Finalment, van obtenir certificats un total de 24 persones de les quals set van assistir a la modalitat virtual dels quals un era home i 17 en modalitat presencial, totes dones.

3.4 CAMPANYA DE DEFENSORES DE DRETS

Col·loqui amb les defensores de drets

Dia: dimarts, 28 de setembre de 2021

Horari: de 12 a 13 hores

Lloc: pati de l'edifici de Sa Riera(Palma)

Adreçat a: mitjans de comunicació

Duració: 1 hora

L'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat de la UIB, amb el suport de la Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears i la col·laboració de la Iniciativa Mesoamericana de Defensores (IM-Defensoras), va organitzar un programa de mobilitat de dones defensores de drets, que va tenir lloc del 24 de setembre al 2 d'octubre de 2021. Tenint en compte l'oportunitat que va oferir l'estada de les defensores de drets a Mallorca, es va organitzar un col·loqui entre les set defensores de drets i els mitjans de comunicació. La sessió va ser dinamitzada per Marusia López, responsable de la Iniciativa Mesoamericana de Defensores (IM-Defensores) i David Oliver, periodista conductor del programa «El Replà», d'IB3 Ràdio.

Aquest programa forma part de la campanya que començarem fa tres anys Defensam Dones Defensores de Drets, [Campanya Junes ens Protegim](#), l'objectiu principal de la qual és proporcionar un espai segur de formació, construcció de la solidaritat, autocura i incidència política per a defensores de drets de diferents territoris que actualment siguin en programes d'acollida del territori espanyol. Les set dones defensores de drets que varen participar en aquest programa:

- María Jackeline Rojas Castañeda, Colòmbia. Fundación Comité de Solidaridad con los Presos Políticos, FCSPP seccional Santander. Corporación para el desarrollo de los territorios Cordeste y SINALTRAINAL-CUT, sindicato nacional de trabajadores del sistema agroalimentario, àrea de dona i gènere.
- Yubitza Rovira Montalvo, Colòmbia. Llicenciada en Ciències Socials. Feminista i activista. Defensora dels drets humans. Comitè permanent per la defensa dels drets humans. Fundació Tejiendo Cultura Caribe.
- Ana María Manzanares, Colòmbia. Treballadora Social. Feminista. Defensora de Drets Humans. Moviment #PorLaVida.
- Catherine Vasco Correa, Colòmbia. Defensora dels drets humans tant des de les organitzacions de drets humans com des d'entitats públiques com la batllia de Bogotá i el Centro Nacional de Memoria Histórica. Especialment en l'acompanyament psicosocial amb comunitats i famílies víctimes de greus violacions als drets humans (desplaçament, desaparició forçada, segrest, tortura).
- Luz Marina Hache Contreras, Colòmbia. Defensora de drets humans colombiana. Durant 44 anys ha estat líder sindical i mare cap de llar. Actualment, és portaveu del Movimiento Nacional de Víctimas de Crímenes de Estado (MOVICE), un procés organitzatiu en el qual conflueixen més de 200 organitzacions de víctimes de desaparició forçada, execucions

extrajudicials, assassinats selectius i desplaçats, així com organitzacions acompanyants i defensores de drets humans.

- Susana de la Cruz Ruiz, Mèxic. CDH Frayba. Defensora indígena de drets humans, col·lectiu de famílies víctimes de tortures i desplaçats forçats.
- Jadiyah El Mohtar Sid, Sàhara Occidental. Unión Nacional de Mujeres Saharauis (UNMS) i activista pels drets humans i els drets de les dones. Exerceix l'activisme juntament amb les dones sahrauís en defensa dels drets humans en situació d'exili forçat, sota ocupació militar estrangera (territoris ocupats) i des de la diàspora com a compromís amb els drets del seu poble a l'autodeterminació i la llibertat.

Aprofitant la seva estada a Mallorca, les dones defensores varem participar en les [Jornadas de Cooperación Feminista. Del Discurso al Acuerpamiento](#), que van tenir lloc a l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos del campus universitari, del 30 de setembre al 2 d'octubre de 2021. Un esdeveniment d'àmbit estatal que va abordar l'ecofeminisme i la descolonialitat i en el qual també van participar companyes del Nord i Sud Global.

3.5 XVII CONVOCATÒRIA D'AJUTS PER A ACCIONS D'EDUCACIÓ PER A LA TRANSFORMACIÓ SOCIAL 2021

Encara que la convocatòria XVII es va resoldre a data 7 de maig 2021 i donat que el període per dur a terme les accions aprovades era fins a desembre de 2022, de les 7 accions aprovades, cinc (5) s'han executat en el període que abasta la memòria actual. Les accions ja finalitzades han estat realitzades per tres (3) departaments i estudis diferents i s'han dut a terme amb la col·laboració de tres (3) entitats de les Illes Balears: La Lioparda Teatre, Ben Amics i Fundació RANA. A continuació, ho podeu veure detallat a la taula següent:

Títol de l'acció	Persona responsable i Departament	Vinculació amb la UIB	Línia estratègica	Acció tipus	Ajut concedit
CURS. «Vulnerabilitat al col·lectiu LGTBI: què hi ha darrere aquestes sigles?»	Tatiana Casado deStaritzky Filosofia i Treball Social	PDI	Sostenibilitat ecològica i salut	A	3.000 euros

I Jornades Transfeministes Universitàries de les Illes Balears	María Gómez Garrido Filosofia i Treball Social	PDI	Agenda 2030	A i B	1.800 euros
TALLER. Els Colors del Bon Tracte	Aina Duran Mestre Màster en Intervenció amb Menors i Famílies	Alumnat	Agenda 2030	B i C	2.418 euros
PREMIS. Fomentar l'empatia a través del conte com a recurs didàctic	Antònia Pades Jiménez Infermeria i Fisioteràpia	PDI	Agenda 2030	B i C	3.000 euros
EXPOSICIÓ. La llana: patrimoni, sostenibilitat i salut. De residu a recurs.	Berta Paz Lourido Infermeria i Fisioteràpia	PDI	Sostenibilitat ecològica i salut	C	2.575 euros

¹ Acció tipus: (A) Accions d'educació i/o formació de més de 10 hores de durada; (B) Accions d'educació i/o formació de menys de 10 hores de durada; (C) Materials didàctics.

El total dels ajuts concedits ha estat de 17.525 euros a càrrec del conveni signat amb la Conselleria d'Afers Socials i Esports.

Curs. Vulnerabilitat al col·lectiu LGBTI: què hi ha darrera aquestes sigles?

Dies, horari i durada:

Taller: 4, 5, 6, i 7 d'octubre de 2021, de 9 a 14h.

Durada: 20 hores

Conferència: 7 d'octubre de 2021, de 16 a 17.30h

Durada: 1,5 hores. Presencial i en línia

Lloc: Taller: aules 3a i 3b de l'edifici Antoni Maria Alcover i Sureda

Conferència: aula AA02 de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos.

Taller per aprofundir sobre les distincions entre sexe i gènere, tot reflectint les dificultats a què s'enfronten les persones LGBTI en el dia a dia, i per veure com els i les professionals de la intervenció social poden

contribuir (o no) a augmentar la seva vulnerabilitat. A més, va haver-hi una relatoria gràfica, que tenia com a objectiu de fer visibles i extensibles els resultats del taller més enllà de les persones participants.

A banda, l'objectiu de la conferència va ser reflectir la diversitat afectiva i sexual, i la seva representació als mitjans de comunicació, a més de donar pautes per generar aliances amb actes quotidians.

Objectius del taller

- Adquirir coneixements sobre la diversitat afectivosexual, els estereotips del sistema sexe-gènere, i com afecten la construcció de la identitat de les persones.
- Analitzar i integrar les emocions i sensacions derivades de la pertinença a un col·lectiu vulnerable.
- Adquirir mecanismes i estratègies per contribuir a combatre l'estigma i la vulnerabilitat de les persones LGTBI.
- Conèixer i integrar eines per a una intervenció social amb persones LGTBI centrada en fortaleces.
- Estimular la utilització de la corporalitat i el moviment per aprendre i integrar coneixements.

Objectius de la conferència

- Adquirir coneixements sobre la diversitat afectivosexual, els estereotips del sistema sexe-gènere, i com afecten la construcció de la identitat de les persones.
- Reflexionar sobre la manera com els mitjans de comunicació contribueixen a mantenir els estereotips del sistema sexe-gènere.

Programa

TALLER: del 4 al 7 d'octubre, de les 9 a les 14 hores Sessió 1. Distincions entre sexe i gènere. La corporalitat com a eina per integrar coneixements
Sessió 2. Posar-se en la pell de l'altre. Corporalitat i gènere
Sessió 3. Pors i gènere. Comprendre com afecta la corporalitat a la identitat
Sessió 4. Intervenció social amb persones LGTBI. Des d'on podem intervenir?

CONFERÈNCIA: «Diversitat afectiva i sexual, mitjans de comunicació i quotidianitat»

Dia 7 d'octubre, de les 16 a les 17.30 h (possibilitat d'assistència presencial o virtual mitjançant la plataforma Zoom,

enllaç <https://uibuniversitat.zoom.us/j/81298103686?pwd=OTVsWUxPTjdjYTNRRXITbE14VWdqZz09>)

Persona responsable

Tatiana Casado de Staritzky, diplomada en Treball Social (UIB). Màster en Intervenció Social amb Menors i Família (UIB). Màster en Intervenció Social a les Societats del Coneixement (UNIR). Postgrau en mediació intercultural i resolució de conflictes (UB). Doctora en Psicologia (UIB). Membre del Laboratori de Mediació, Resolució de Conflictes i Orientació Laboral (UIB, premi Dialogus 2019). Imparteix docència de les assignatures Treball Social amb Famílies Multiproblemàtiques i Treball Social amb Xarxes i Sistemes Amplis, del grau de Treball Social (UIB). És la investigadora principal de l'«Estudi de validació de les mesures de retroalimentació sistemàtica de sistema PCOMS» i de «Generativitat en persones LGTBI de 50 anys i més».

Persones convidades

Carmen Manuela Acereda, investigadora que transita entre el món acadèmic i el cultural. Les seves àrees d'especialització són les arts visuals i escèniques, la teoria crítica feminista i l'educació. Llicenciada en Història de l'Art per la UCM, forma part de l'associació La Lioparda Teatre, desenvolupant-hi projectes híbrids entre la *performance*, la semiòtica i la teoria crítica feminista. Especialista en la mediació i formació en l'àmbit educatiu.

Leo Albuquerque Tudela, es defineix com actoriu, ni actor, ni actriu; *performer* en recerca constant de les esclatxes del sistema binari. Representant de professorat de la Comissió d'Assessorament i Acompanyament LGTBI, creada per l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar de les Illes Balears. El 2014 s'inicià en el Teatre de les Oprimides, amb Manuela Acereda. Forma part de La Lioparda Teatre, desenvolupant-hi projectes híbrids entre la *performance*, la cultura visual, la teoria crítica feminista, la literatura, el teatre i el món audiovisual.

Jan Gómez Saiz, coordinadora tècnica de l'Associació Ben Amics (Associació LGTBI de les Illes Balears). Ha desenvolupat projectes varis des de l'any 2011, tant de formació i

visibilització del col·lectiu LGTBI, com d'investigació (risc de suïcidi entre joves LGTBI, realitat educativa i laboral en persones trans*, entre d'altres).

Natalia Fariñas Rebollo, llicenciada en Belles Arts. Ha rebut premis varis per la seva trajectòria artística, com el Premi Art Jove Mallorca 2019 o el Premi Fundació Antonio Pérez, el 2012. Ha fet la relatoria gràfica de la investigació Claustres Sense Armaris (Ben Amics i La Lioparda Teatre, 2020), així com la il·lustració i maquetació de el Protocol Trans* en l'àmbit educatiu (2021).

Entitats implicades

La Lioparda Teatre

La Lioparda Teatre neix el 2014 com a segell de la primera companyia de teatre transfeminista de Mallorca. Es constitueix vertaderament com a entitat legal (en forma d'associació) el 2017. Una de les característiques fonamentals d'aquesta companyia que la fa referent transfeminista és que totes les integrants (escena, formació, gestió i producció) són persones amb diversitat sexual i/o de gènere, fet que impregna totes actuacions que duen a terme. D'aquesta manera, la temàtica principal de les seves obres i peces de teatre gira al voltant del gènere i la sexualitat: el cos, el qüestionament del binomi de gènere, la visibilització de la sexualitat lèsbica, la identitat trans, la transversalitat de les identitats LGTBIQ i la cooperació internacional, la marginalitat de les dissidències sexuals i el tràfic de dones per la seva explotació sexual.

Participació

Un total de 15 persones (10 homes i 5 dones) han participat en el taller, acudint a més del 80% de les sessions i superant satisfactòriament la prova d'avaluació i han obtingut el certificat d'aprofitament. L'acció comptava amb una conferència a la qual van assistir un total de 10 persones.

I Jornades. Transfeministes Universitàries de les Illes Balears

Dies: 15, 18, 19 i 20 de novembre de 2021

Lloc: dilluns 15 de novembre, sala de graus edifici Ramon Llull

dijous 18 i divendres 19 de novembre, en línia

dissabte 20 de novembre, aula 22 edifici Sa Riera

Horari: horabaixa, excepte el dissabte

Durada: 10 hores

Amb les Jornades Transfeministes varem cercar crear un pensament crític i col·lectiu que faciliti i acosti les vivències de les persones trans tant a l'alumnat com al professorat de la UIB com a la resta de persones interessades en aquesta temàtica. A més, varen ser unes jornades amb visió Nord-Sud i en les quals varen col·laborar companyes de l'Argentina, estat pioner en legislació a favor dels drets de les persones trans. Dialogarem sobre el transfeminisme com a solució a la crisi identitària i col·lectiva que vivim actualment.

L'objectiu de les jornades va ser conèixer la realitat de les persones trans arreu del món, amb una mirada interseccional i amb perspectiva de gènere; analitzar els discursos d'odi envers les persones trans i (de)construir el transfeminisme en els espais universitaris i socials.

Programa

Dilluns, 15 de novembre:

- 15.30 h Inauguració de les I Jornades Transfeministes de les Illes Balears.
- 16 – 18 h Ponència marc «Contextualització de la situació social de les persones trans* i les seves lluites per l'autodeterminació del gènere»

Ponent: **Carla Antonelli**, primera dona trans* diputada per l'Assemblea de la Comunitat de Madrid.

Dijous, 18 de novembre

- De 13 a 15 h (horari de l'Argentina) / De 17 a 19 h (horari d'Espanya): Conversa amb els artistes Germán Menna (Argentina.) i Marc C. Llop (Barcelona).

Presentació del projecte «¿Cómo retratar a una sobreviviente?». Presentació del projecte «Famílies Trans*. Construccions identitàries».

Moderadora: Andrea Beltramo

Divendres, 19 de novembre

- De 12 a 14 h (horari de l'Argentina) / De 16 a 18 h (horari d'Espanya): Conversa amb la directora de cine i documentalista **Carina Sama** sobre la seva pel·lícula *Con nombre de flor* (vegeu-ne el tràiler

a: <https://www.youtube.com/watch?v=xZ7Taq2Olsw>)

Moderadora: **Andrea Beltramo**

Dissabte, 20 de novembre

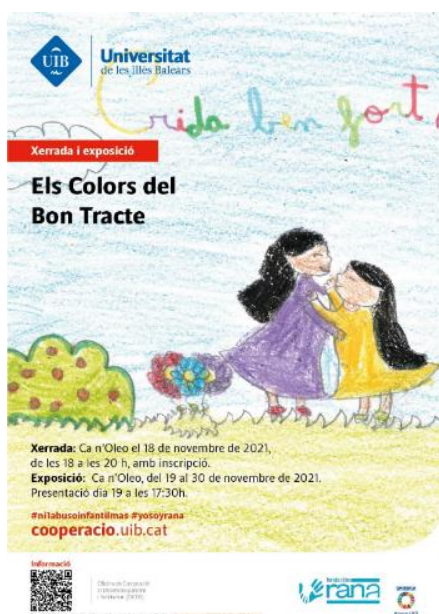
- D'11 a 13 h. Ponència «Principals reptes en la defensa dels drets humans de les persones trans*».

Ponent: Leo Mulio, psicòleg i activista trans*, membre fundador de Fundació Daniela y actualment tècnic de l'organització Transgender Europe.

Participació

Es varen inscriure 20 persones (18 dones i 2 homes) de les quals 19 varen tenir dret a certificat de participació.

Els colors del bon tracte

Es va tractar d'una xerrada amb futurs professionals d'educació infantil al campus universitari (en el marc de l'assignatura Educació Artística i Estètica. Fonaments de l'Art Plàstic i Visual)

Lloc: Taller obert al públic dia 18 de novembre de 2021, de les 18 a les 20h, a Ca n'Oleo.

Els Colors del Bon Tracte va ser una iniciativa que volia sensibilitzar a la població sobre els abusos sexuals infantils, que entenem com una xacra social que determina el benestar d'un de cada cinc nins i nines.

Va ser un projecte en què conflueix la prevenció d'aquesta problemàtica des de punts de vista variis, i es va presentar l'art com una eina que té moltes potencialitats per sensibilitzar i conscienciar la població. Per aconseguir-ho, s'han organitzat les activitats següents:

- Contacontes «Crida ben fort, Estela!». Es varen posar a disposició dels centres educatius la lectura i reflexió de la història per poder transmetre als nins i nines de 3r de primària eines d'autoprotecció davant les situacions abusives. Es parlarà del cos, dels límits, de la privacitat i dels drets de cadascú. A més a més, es clourà l'acció amb un taller sobre el concepte de bon tracte, que es traslladarà a un dibuix.
- Formació a futurs professionals de l'educació infantil. Els agents educatius que participen en el dia a dia dels nins i nines necessiten informació, eines i estratègies per poder tenir una mirada protectora i conscient. Per això, es faran sessions formatives amb l'alumnat en què traslladaran la seva experiència en prevenció, i ho faran treballant-la a partir de vessants de l'art diversos.
- Xerrada oberta. Tothom té un paper fonamental en la protecció dels infants, i, per això, es farà una xerrada oberta de sensibilització i conscienciació. Alhora, es tindrà present la necessitat de fer prevenció per promocionar els drets de la infància i el seu benestar.
- Exposició de les creacions. Mostrar tot el que es treballarà és una oportunitat per fer visible l'abús sexual. Poder exposar els dibuixos dels nins i nines i les creacions dels futurs professionals genera un clima esperançador i de força per continuar treballant amb l'ajuda de la societat.
- La formació va ser impartida amb els estudiants del grau d'Educació Infantil formarà part de l'assignatura Educació Artística i Estètica. Fonaments de l'Art

Lloc

- L'activitat del contacontes es farà a les instal·lacions del centre educatiu que sol·liciti l'acció.
- La xerrada amb els futurs professionals d'educació infantil es va fer al campus universitari.
- La xerrada a un públic general es va fer a Ca n'Oleo (carrer de l'Almudaina, 4 Palma).

L'acció va estar destinada:

- Activitat del contacontes: per a tots els centres educatius de Mallorca, específicament, a l'alumnat de 3r de primària. Cal apuntar-s'hi a través de plataforma [Seràs UIB](#). La universitat dels nins i nines.
- Formació a futurs professionals. Per a l'alumnat de 2n del grau d'Educació Infantil.

- Xerrada oberta. Hi pot assistir tothom, però s'adreça especialment als professionals que treballen amb infants, adolescents i famílies, així com a tota la comunitat universitària.
- Exposició. La pot visitar el públic general. Tant els grans com els petits poden enriquir-se amb les creacions dels participants en el projecte.

Persona responsable

Aina Maria Duran Mestre. Graduada en Pedagogia per la Universitat de les Illes Balears i estudiant del Màster en Intervenció amb Menors i Famílies. Pedagoga de Fundació RANA. La seva experiència laboral se centra en la protecció de la infància i l'atenció a col·lectius en risc d'exclusió social. Ha tirat endavant diverses iniciatives de transformació social gràcies a l'ajut de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i la Solidaritat de la UIB.

Entitats

Fundació RANA (Red de Ayuda a Niños Abusados) és una entitat balear que treballa en la prevenció dels abusos sexuals infantils i adolescents. Actualment, ofereix programes de prevenció, activitats formatives i teràpia a víctimes de la problemàtica que ja són adults.

Participació

Al contacontes varen assistir un total de 226 persones de les quals 122 eren homes i 104 dones. Les dades de l'exposició no es varen poder comptabilitzar ja que l'accès era lliure i va tenir una durada d'onze dies.

Premis. Fomentar l'empatia a través del conte com a recurs didàctic

En aquests moments, l'empatia és considerada una competència clínica central per a futurs professionals que estableixen relació d'ajuda, i tindrà una importància vital per garantir la prestació de cures i una atenció de qualitat. Per poder modelar i formar en aquesta competència (l'empatia), es poden emprar diverses eines pedagògiques, entre les quals la narrativa.

Per tot això, aquest esdeveniment va tenir els **objectius següents**:

- Promocionar l'alfabetització emocional amb l'alumnat de Ciències de la Salut de la Universitat de les Illes Balears (UIB)
- Reforçar els continguts relacionats amb les emocions i la seva regulació que es desenvoluparan durant les diferents matèries a la UIB.
- Utilitzar la narrativa com una forma d'expressió i regulació emocional.

Persona responsable

Antonia Pades Jiménez, professora titular d'universitat adscrita al Departament d'Infermeria i Fisioteràpia de la Universitat de les Illes Balears. La seva docència i investigació s'han centrat en: les habilitats socials i comunicatives dels professionals de la salut, els programes d'intel·ligència emocional i el comportament social de les organitzacions. Pertany al grup de recerca TREBAORG: Intervenció Psicosocial en el Treball, Organitzacions i Recursos Humans (IRIE).

Entitats

Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia

Lliurament de premis

Va tenir lloc en l'Edifici Guillem Cifre de Colonya, AV05 el dia 16 de novembre de 21 de 12.30 a 14.30hores. L'acte va comptar amb la presència de la Dra. Cristina Moreno, degana del departament d'Infermeria i Fisioteràpia així com amb la presència del jurat.

Els relats premiats varen ser:

- Primer premi: La buena estrella
https://cooperacio.uib.cat/digitalAssets/675/675808_2021_primerpremio.pdf
- Segon premi: La historia del pequeño Moohj
https://cooperacio.uib.cat/digitalAssets/675/675809_2021_segundopremio.pdf
- Tercer premi: Lucas y el duende

Participació

Varen participar un total de 13 persones (11 dones i 2 homes). Finalment, els premiats varen ser tres dones i un home, ja que un dels guanyadors eren una parella.

Exposició: La llana: patrimoni, sostenibilitat i salut. De residu a recurs

Lloc: Palma. Ca n'Oleo, carrer de l'Almudaina, 4
Palma. Ca n'Oleo: del 25 de novembre de 2021 al 4 de gener de 2022

Seu universitària de Menorca: del 7 al 20 de gener de 2022

Seu universitària d'Eivissa i Formentera: del 28 de gener al 11 de febrer de 2022

Dates: 25 de novembre de 2021

Horari: 18 hores

Durada: 2 hores

La llana que produeixen les ovelles de les Illes Balears es considera avui un residu. Tant és així que la gran majoria s'incinera o s'enterra. Tot i això, la llana, en les diferents presentacions, ha format part de la vida de les persones durant milers d'anys, tal com demostren restes d'assentaments humans prehistòrics i escrits de civilitzacions antigues. Concretament en el nostre context geogràfic, trobam referències a la manufactura de la llana des del segle XIV, i més recentment s'ha pogut constatar la

importància del teixit empresarial tèxtil de la llana entre el segle XIX i el principi del segle XX com a decisiu per al desenvolupament industrial balear. La transició cap a la utilització massiva de les fibres sintètiques i l'aposta gairebé exclusiva per una economia basada en el turisme no només va trencar aquest cicle de producció local i exportació sinó que va ocasionar l'abandonament dels coneixements i les pràctiques que formaven part del patrimoni socioeconòmic i cultural balear.

Al segle XXI, i en línia amb els Objectius de desenvolupament sostenible, els teixits naturals comencen a recuperar l'espai perdut a les dècades anteriors. Això fa que es torni a valorar no només la fibra de la llana sinó tot el procediment per obtenir-la i manufacturar-la en un entorn d'emergència pel canvi climàtic. Per tant, cal visibilitzar les estratègies locals que, emmarcades en una transició ecosocial, puguin contribuir a l'objectiu global d'un planeta més saludable. Les investigacions sobre la llana posen de manifest que és una fibra natural amb un enorme potencial no només per substituir altres fibres sintètiques presents al nostre dia a dia sinó també per formar part de dispositius innovadors especialitzats per al nostre confort i salut. Es tracta, en definitiva, de no desapropiar un recurs tan valuós com la llana, alhora que es recupera el patrimoni de la seva manufactura des d'un enfocament sensible al patrimoni cultural, el territori, la salut i la cohesió social.

L'exposició *La llana: patrimoni, sostenibilitat i salut. De residu a recurs* pretenia:

- Sensibilitzar sobre la problemàtica de la consideració actual de la llana com a residu
- Informar sobre les característiques i propietats de les fibres naturals de la llana
- Ressenyar la història recent del teixit industrial manufacturer tèxtil de la llana i la seva importància socioeconòmica en el context balear
- Relacionar la utilització de la llana i la seva manufactura local mediambientalment respectuosa amb els Objectius de desenvolupament sostenible
- Mostrar processos artesanals per transformar la llana de residu en recurs
- Desenvolupar una aproximació sensorial entorn de la llana en les diferents fases de processament
- Identificar la utilització de la llana amb finalitats terapèutiques i plantejar les possibilitats de la llana en el desenvolupament de dispositius innovadors i pràctiques saludables
- Donar a conèixer projectes col·laboratius de recerca, transferència i educació per a la dinamització de l'ús de la llana a la vida quotidiana

- Aplicar la metodologia d'aprenentatge servei per al desenvolupament de contingut expositiu.

L'exposició va consistir en un grup de cinc panells informatius i una mostra de dispositius artesanals per a la manufactura de la llana com ara una cardadora, cardes de mà, etc. Inclou cinc cistelles de margalló local fabricades a Mallorca que contenen llana en diferents fases de tractament a disposició del públic assistent, perquè pugui explorar les diferents percepcions sensorials amb aquest teixit.

El contingut dels panells és fruit d'un projecte col·laboratiu de transferència entre el grup de recerca ECYCS i Llana Viva a través de la Fundació Universitat-Empresa, que juntament amb la Fundació Es Garrover (3 Salut Mental) conformen el projecte Llanatura, així com aportacions del grup de recerca en Història de la Salut (IUNICS).

Adicionalment, el cinquè panell es configura amb els resultats d'un projecte d'aprenentatge servei desenvolupat en el marc de l'assignatura Salut Pública i Entorn Urbà (Màster Universitari en Investigació en Salut i Qualitat de Vida, UIB), que ha comptat, a més, amb el suport del programa ApSUIB.

Programa

Inauguració de l'exposició a Ca n'Oleo, Palma: del 25 de novembre de 2021 al 4 de gener de 2022.

Seu universitària de Menorca: del 7 al 20 de gener de 2022.

Seu universitària d'Eivissa i Formentera: del 21 de gener al 4 de febrer de 2022.

Responsable del projecte i comissària de l'exposició: Berta Paz Lourido. Professora titular d'universitat de l'àrea de Fisioteràpia. Investigadora principal del grup de recerca en Educació, Comunicació i Qualitat en Salut (ECYCS), grup d'Història de la Salut (GHIS-IUNICS) i responsable del programa ApSUIB.

Participants a la taula rodona de la inauguració

Sra. Eugenia Marcote Constantino. Presidenta de Llana Viva, membre de l'associació Atelier Laines d'Europe. Premi Dona Artesana atorgat pel Consell de Mallorca, 2021.

Sr. Pere Quetglas Martorell. Director gerent de la Fundació Es Garrover, entitat social de 3 Salut Mental.

Sr. Joan Roca i Avellà. Professor, investigador i autor del llibre *Llana, vapors, cotó i negoci. Una aproximació a la indústria tèxtil de la Mallorca del vuit-cents*, 2017.

Sra. Marina Perelló Díez. Fisioterapeuta i alumna del Màster Universitari en Investigació en Salut i Qualitat de Vida, UIB.

Sra. Berta Paz Lourido. Professora titular d'universitat. Departament d'Infermeria i Fisioteràpia. Grups de recerca ECYCS i GHIS (IUNICS).

XVII Convocatòria d'ajuts per a accions d'educació per a la transformació social 2021

En el segon termini de la XVII Convocatòria que es va resoldre a data 10 de setembre de 2021 es varen atorgar ajuts per dur a terme set (7) accions d'educació per a la ciutadania global executades per sis (6) departaments i estudis diferents:

Títol de l'acció	Persona responsable i departament	Vinculació amb la UIB	Línia estratègica	Acció tipus¹	Ajut concedit
SEMINARI. «Pedagogia de la terra. La recuperació d'un vincle»	Magdalena Jaume Adrover Pedagogia i Didàctiques Específiques	PDI	Sostenibilitat ecològica i salut	A	2.852,95 euros
JORNADES. Hey, u up? Jornadas de Teatro Documental + ODS	Juan José Bermúdez de Castro Acaso Filologia Espanyola, Moderna i Clàssica	PDI	Agenda 2030	A	2.545 euros
TALLER. A Què Diem Amor? Reflexió i creació artística al voltant de les construccions socials sobre les relacions afectivosexuals	Núria Maria Prieto Tur Postgrau Especialista Universitari en Coeducació	Alumnat	Agenda 2030	A	1.860 euros
EXPOSICIÓ. Narratives visuals i orals de dones migrants	Margalida Miró Bonet Infermeria i Fisioteràpia	PDI	Moviments migratoris	C	2.946,94 euros
EXPOSICIÓ. Educant movent consciències amb InèditNet: l'aprenentatge i servei i els Objectius de	Francesca Negre Bennàssar Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació	PDI	Agenda 2030	C	1.912 euros

desenvolupament sostenible en la formació de mestres i a les escoles de les Illes					
TALLER. El Model Coeducatiu. Un Canvi de Mirada	Carme Rosselló Rosselló Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació	PDI	Agenda 2030	B	500 euros
AUDIOVISUAL. Realidad MENA	Josep Lluís Oliver Torelló Pedagogia i Didàctiques Específiques	PDI	Agenda 2030	C	2.430 euros

1 Acció tipus: (A) Accions d'educació i/o formació de més de 10 hores de durada; (B) Accions d'educació i/o formació de menys de 10 hores de durada; (C) Materials didàctics.

El total dels ajuts concedits ha estat de 15.046,88 euros a càrrec del conveni signat amb la Conselleria d'Afers Socials i Esports.

Pedagogia de la Terra. La Recuperació d'un Vincle

Lloc: Facultat d'Educació, (aula i lloc a facilitar a l'hora de la inscripció)

Dies: 3, 8, 10, 17 de novembre, i 13 i 15 de desembre de 2021

Dimecres 3 de novembre, de 16 a 19 h

Dilluns 8 de novembre 15 a 16 h - VIRTUAL

Dimecres 10 de novembre, de 16 a 19 h

Dimecres 17 novembre, de 16 a 19 h

Dilluns 13 de desembre, de 12 a 13 h - VIRTUAL

Dimecres 15 desembre, de 16 a 19 h

Durada: 14 hores

Amb aquest seminari, eminentment pràctic, es pretenia recuperar i experimentar, de la mà de persones expertes i artistes, i a partir de les pròpies recerques autònomes, aquells sabers que provenen de l'entorn natural i que estan arraconats sota la cultura oficial,

que prové principalment de la metròpoli. Es volia reviscolar, per tant, la vastíssima cultura que prové de les relacions de dependència amb la muntanya i amb la mar, totes tan properes i al mateix temps tan allunyades de la vida de les persones illenques.

Els **objectius** han estat:

- Afavorir la comprensió dels recursos didàctics i pedagògics que existeixen en l'entorn natural i en les formes de vida.
- Recuperar els recursos estètics i pedagògics que ofereix la terra; i actualitzar la connexió amb els sabers agraris antics i contemporanis.
- Descobrir recursos sobre ecologisme i relacions sostenibles amb la natura, per aplicar a les aules d'infantil, de primària i secundària.
- Reflexionar sobre el deteriorament ambiental causat pel model de desenvolupament actual.
- Impulsar la consciència de la interdependència dels éssers humans amb la terra i la comunitat.
- Promoure un canvi d'actitud per integrar criteris de sostenibilitat i justícia social.
- Connectar-se amb les habilitats i valors ecosocials: intel·ligència emocional, coresponsabilitat, llibertat, inclusió .
- Utilitzar els llenguatges artístics com a mitjà de conscienciació mediambiental.

Programa

Amb Julio Cantos: Agrojardineria didàctica. L'ambientalització de centres educatius com a aula externa. Mitjançant les xerrades i tallers amb Julio Cantos, tècnic agrònom de prestigi internacional reconegut en restauració del territori, agroforesteria anàloga, etc., es volen recuperar sabers dels quals han quedat desvinculades les generacions actuals i renovar aquesta connexió mitjançant els recursos pedagògics que ofereix la terra. Aquest descobriment de relacions amb l'entorn natural i la vida vol ser una recuperació dels gestos de proximitat amb el món, els seus ritmes, la respiració , i l'estètica i musicalitat que els expressa, acompanya i sosté.

Sessió 1: dimecres 3 de novembre, 16 a 19 h

Sessió 2: dimecres 10 de novembre, 16 a 19 h

Amb Sa Galania: Interdependències. Col·lectivitat i pràctiques artístiques en un ecosistema inestable

Mitjançant les xerrades i tallers amb Sa Galania, les artistes Mar Barceló i Rosa Garcia, dedicades a construir experiències educatives vinculades a les pràctiques artístiques contemporànies i que treballen a partir de processos col·laboratius, es vol desenvolupar un procés creatiu des d'una mirada compromesa i crítica, que generi propostes pedagògiques i artístiques que serveixin com a eines amb les quals es puguin treballar problemàtiques mediambientals.

Sessió 1: dimecres 17 novembre, de 16 a 19 h

Sessió 2: dimecres 15 desembre, de 16 a 19 h

Amb Francesc Vicens Vidal: El paisatge sonor perdut, una aproximació a les tonades del camp de Mallorca (8 de novembre, de 15 a 16 hores).

Amb Irina Coromoto Capriles: Música i ecologia (13 de desembre, 12 a 13 hores)

Aquests tallers tindran un complement específic d'art sonor i música que es desplegaran en dues conferències, que es faran en un entorn virtual per poder-les enregistrar i consultar: «Música i ecologia», impartida per la professora Irina Coromoto Capriles, i «El paisatge sonor perdut, una aproximació a les tonades del camp de Mallorca», a càrrec del professor Francesc Vicens Vidal.

Persona responsable

Magdalena Jaume Adrover, llicenciada en Belles Arts i doctora en Teoria i Història per la Universitat de Barcelona. És professora d'Educació Artística i Estètica, i de Projectes Artístics a la Universitat de les Illes Balears. És membre del Grup de Recerca en Art i Educació (GRAiE) i col·laboradora en el Grup d'Investigació Primera Infància (GIPI) de la UIB.

Aina Cassanyes Roig, professora de filosofia, IES Josep Font i Trias.

Persones convidades

Julio Cantos Gázquez. Tècnic agrònom, jardineria ecològica. Especialitzat en disseny i gestió de jardins temàtics (plantes autòctones, comestibles, mel·lífers...) d'espais privats i públics: finques agroforestals i centres educatius de nivells diferents (infantil, primària, secundària i universitària).

Sa Galania (Rosa Garcia i Mar Barceló) és un organisme dedicat a construir experiències educatives vinculades amb les pràctiques artístiques contemporànies. Treballam a partir de processos col·laboratius a llarg termini i a partir d'accions puntuals amb la intenció de generar relacions i significats nous.

Participació

Les activitats es varen realitzar amb els i les estudiants de grau d'educació Infantil, de l'assignatura de Projectes Artístics, de 4t curs, hi varen haver dues grups:

Grup 1: 48 dones si 3 homes

Grup 2: 36 dones

El motiu per la gran diferència de nombre de dones respecte d'homes recau en la pròpia tendència dels estudis.

Hey U Up? Jornades de Teatre Documental + ODS

Lloc: aula 11, edifici Guillem Cifre de Colonya, campus universitari. Ctra. De Valldemossa, km 7,5

Dates: 13, 14 i 15 de desembre de 2021

Horari: dia 13 de desembre, de 16 a 20h; dia 14 de desembre, de 16 a 20h; dia 15 de desembre, de 16 a 18h, i dues hores virtuals

Durada: 12 hores

L'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible recull 17 objectius concrets per al desenvolupament social, econòmic i ambiental del planeta. Qüestions com la igualtat de gènere, les migracions i el desenvolupament sostenible impregnen la realitat i han de ser considerats com a parts fonamentals de qualsevol projecte, formació o investigació. Per assolir-los i treballar-

los des d'una perspectiva creativa i de valors, cal aplicar noves pràctiques i metodologies que fomentin acostaments ecosistèmics a aquests grans reptes del nostre temps.

El teatre documental és una eina que permet acostar-s'hi, ofereix la possibilitat de conèixer altres realitats i proposa un espai des del qual es pot generar coneixement de manera col·lectiva a través del diàleg, la reflexió i l'acció.

L'objectiu general d'aquestes jornades va ser crear un grup ric en diversitat per acostar els ODS i la comunitat universitària a través del teatre documental com a eina de transformació social, des d'una perspectiva plural, intercultural i intergeneracional.

Per tant, els objectius específics varen ser:

1. Dotar els participants de les eines pròpies de teatre aplicat perquè puguin emprar-les en contextos d'investigació, aprenentatge i ensenyament.
2. Emprar la metodologia de teatre documental com a eina per a la transformació social, per explorar de manera col·lectiva el coneixement i l'aplicabilitat dels ODS en els contextos quotidians partint de les experiències individuals.
3. Fomentar la pluralitat dels grups amb la finalitat de crear espais de coneixement col·lectiu des d'una perspectiva de diversitat.

Programa

- **Dia 13 de desembre, de 16 a 18 h. Taula rodona.** La primera fase serà teòrica i involucrarà perfils professionals i investigadors de diverses procedències que reforçaran els objectius concrets de cada una de les jornades [format: híbrid en línia / presencial]
- **Dia 13 de desembre, de 18 a 20 h; dia 14 de desembre, de 16 a 20 h; i dia 15 de desembre, de 16 a 18 h. Taller.** La segona fase consistirà en un taller de teatre documental i els ODS i es treballarà l'aplicabilitat d'aquesta eina en els projectes propis dels participants. El dirigirà i conduirà el col·lectiu de mediació intercultural i teatral Es Tu (Yo) [format: presencial]
- **Dia que s'ha de determinar (2 h). Sessió de seguiment.** En la tercera fase i com a tancament, es faran accions d'autodiagnòstic i avaluació conjunta en el marc de les assignatures involucrades [format: en línia]

Aquesta activitat anava dirigida a qualsevol persona interessada en el teatre documental i en els ODS, i, de manera obligatòria, a tot l'alumnat de l'assignatura 22103 Llengua Espanyola: Estratègies per a la Comunicació, del grau d'Educació Primària, a la qual està vinculada l'activitat.

La resta de les jornades presencials varen tenir 20 places: 15 per a estudiants de l'assignatura que triï el professorat de l'assignatura del grup d'alumnes interessats, 3 places per a PDI i 2 per a PAS de la UIB.

Persona responsable

Dr. Juan José Bermúdez de Castro. Professor contractat doctor de la Universitat de les Illes Balears, i director de la Companyia de Teatre de la UIB. Imparteix assignatures de

didàctica de la llengua anglesa a la Facultat d'Educació, i literatura, cinema i cultura nord-americana contemporània al Màster de Llengües Modernes de la UIB, així com història i teoria del teatre en la companyia teatral que dirigeix.

Persones convidades

Ari Saavedra. Membre de la companyia Curtidores de teatro i cocreadora de Chango producciones teatrales. Cofundadora del projecte Es (Tu) Yo. Llicenciada en Comunicació Social a la Pontificia Universitat Javeriana (Bogotà, Colòmbia), màster en Disseny i Realització de Programes de TV a la Universitat Complutense de Madrid i l'IORTV. Ha cursat formació d'interpretació teatral, dramàturgia i teatre aplicat, a Colòmbia i Espanya. Ha participat en programes nacionals i internacionals de teatre aplicat, com ara: «Es Nuestro», sobre la necessitat i aplicabilitat dels ODS a la comunitat a través del teatre, ETSIDI-UPM; Panadería con The Cross Border Project, a l'IES Antares de Rivas Vaciamadrid. Durant set anys treballà en el Programa Mus-E, destinat a aplicar les arts a les aules en el currículum escolar de col·legis i instituts de la Comunitat de Madrid i Castella-la Manxa. Va participar en el Programa Comenius-regio com a medidora intercultural, a col·legis de Leganés, Madrid i Gènova (Itàlia). Impartí tallers de teatre aplicat a l'escola Los Manglares, de Santa Marta, Colòmbia, per continuar la línia del centre en l'aprenentatge de les arts, en temps de pandèmia.

Efraín González. Membre de la companyia de teatre The Cross Border Project des de l'any 2011. Cofundador del projecte ES (TU) YO. Format en arts escèniques a l'Institut de Desenvolupament Artístic (Guadalajara, Mèxic). Té estudis d'interpretació teatral, audiovisual, moviment escènic, dansa contemporània i clàssica, cursats a Espanya, el Brasil i Mèxic. Ha participat en programes nacionals i internacionals de teatre aplicat, com ara «Es Nuestro», sobre la necessitat i aplicabilitat dels ODS a la comunitat a través del teatre, ETSIDI-UPM; teatre fòrum sobre joves en risc d'exclusió | Fundació Telefónica; *Connecting memories* [teatre comunitari] amb el col·lectiu europeu Flying FLISH, Espanya; E-MOTIVE Philippines Exchange [intercanvi] amb PETA (Philippine Educational Theater Association), per la Coordinadora d'ONG Filipines - Espanya; entre d'altres.

Òscar O. Santos-Sopena. Adjunt a la Direcció per a Estudiants, Emprenedoria i Innovació de l'ETSIDI-UPM i investigador docent del Departament de Lingüística Aplicada a la Ciència i de la Tecnologia de la mateixa universitat. És doctor en Filologia per la Universitat de Maryland, la Universitat Complutense de Madrid i la UNED; a més, té un postgrau en gestió cultural per la Universitat de Nova York. Ha impartit docència

a moltes universitats espanyoles i estrangeres, com ara la Universitat Catòlica d'Amèrica; la Universitat de Maryland, a College Park; la Universitat de les Amèriques; Universitat A&M de Texas de l'Oest; la Universitat Antonio de Nebrija i la UNED. Les seves línies d'investigació i docència giren al voltant dels estudis culturals, les humanitats digitals i els processos comunicatius en diferents contextos de comunicació intercultural.

Anna Aguiló Colldeforn. Té més de 15 anys d'experiència en els àmbits de la gestió i la comunicació de projectes culturals i de divulgació científica, i amb vocació d'utilitat, coneixement i benestar social. Ha treballat des de i per a diverses entitats culturals i científiques, com l'Oficina Cultural de l'Ambaixada d'Espanya a Washington, Es Baluard Museu d'Art Modern Contemporani de Palma, Institut Espanyol d'Oceanografia, CSIC i Universitat de les Illes Balears, entre d'altres. Li interessa crear vincles entre coneixement, divulgació i pràctiques artístiques per incorporar la mediació cultural en l'àmbit de la ciència i crear llaços amb la ciutadania. Llicenciada en Publicitat, Relacions Públiques i MBA.

Entitats

ES (TU)YO és un col·lectiu de mediació intercultural cofundat el 2019, i que desenvolupa projectes educatius a través del teatre aplicat. ES (TU)YO proposa un espai de creació, reflexió i investigació, que posa el focus en la diversitat cultural, ètnica i lingüística.

El col·lectiu de mediació intercultural itinera entre l'educació, l'art i l'activisme, a través de la creació de peces audiovisuals, escèniques, continguts 2.0 o projectes educatiu-comunitaris, i des d'una perspectiva de migració i pluralitat.

Participació

Aquesta acció va tenir una taula rodona virtual i varen assistir un total de 200 persones de les quals 186 varen ser online i 14 de forma presencial. A la part de taller varen assistir un total de 25 persones de les quals 17 varen ser dones i 8 homes.

Finalment varen teneir dret a certificat d'assistència 10 persones, de les quals 6 eren dones i 4 homes.

Taller per a coeducar(-se): A què diem amor?

Lloc: ciutat d'Eivissa, Casal de la Igualtat (Avinguda de la Pau, 3)

Dates: 28 i 29 gener i 4 i 5 de febrer 2022

Horari:

Divendres 28 de gener: de 18.30 a 21h

Dissabte 29 de gener de 10 a 14.30h

Divendres 4 de febrer: de 18.30 a 21h

Dissabte 5 de febrer de 10 a 14.30h

En aquest taller es van analitzar les construccions socials sobre l'amor romàntic i els rols de gènere en les relacions afectivosexuals. Es van identificar les opressions i desigualtats que van generar tant en l'àmbit personal com social i es van explorar eines que permetin transformar-les en relats alternatius més igualitaris, en definitiva, en actituds més respectuoses amb un/a mateix/a i amb les altres persones. La proposta va partir d'una experiència vivencial, a través de dinàmiques artístiques i relacionals en què els participants seran protagonistes i alhora agents del propi procés d'aprenentatge. Els recursos apresos tindran aplicació tant a la vida personal com a la pràctica coeducativa.

Programa

Dies 28 i 29 de gener 2022

- Introducció: concepte de coeducació. La necessitat de coeducar per a unes relacions afectivosexuals horitzontals
- Identificació de creences i mites sobre l'amor romàntic i la relació amb el masclisme
- L'amor neoliberal: la connexió amb les violències a escala global
- Expectatives sobre les persones/parelles

Dies 4 i 5 de febrer 2022

- Dependències, conflictes i opressions en les relacions amoroses
- L'autopercepció i l'autoconeixement
- L'amor company i les eines
- Reflexions finals i cloenda

Metodologia

Tots aquests continguts van emergir i es van construir col·lectivament, perquè es van treballar mitjançant metodologies participatives que van combinar el desenvolupament de conceptes teòrics amb la realització d'activitats pràctiques i vivencials. Aquestes activitats seran un canal per a la reflexió i la creació, tant individual com col·lectiva, al voltant de la construcció social de les relacions amoroses i les violències i opressions que hi estan associades.

Les dinàmiques es dissenyen compaginant mètodes i eines dialògiques o analítiques amb altres de lúdiques i de creació artística. Una metodologia que va permetre fer aflorar les opinions, els sabers, els dubtes, els desitjos, les emocions i les experiències de les persones participants i alhora fomentar les seves aptituds i capacitats creatives. Els principals recursos que s'utilitzaran són: jocs de desmecanització del cos i expressió corporal, jocs de cohesió de grup, pluja d'idees, activitats de diàleg intra i intergenèric, dinàmiques relacionals per compartir experiències, escriptura, arts plàstiques i/o visuals, creació d'escenes teatrals, creació musical i tècniques pròpies del **teatre de l'oprimit i les oprimides (TO)**.

Participació

Inicialment es van preveure 20 places per al taller, però la convocatòria va ser tot un èxit i es van preinscriure 45 persones de les quals es van poder admetre 22. D'aquestes 22 persones finalment han assistit un total de 17, totes elles dones. No obstant això, una d'elles només va poder assistir durant el primer cap de setmana. Finalment es van atorgar 16 certificats de participació.

Exposició: Mapes corporals d'una pandèmia. Narratives visuals i orals de dones migrants indocumentades.

Lloc: Centre de Cultura La Misericòrdia (Palma), 2a planta

Dies: del 14 al 28 de febrer de 2022

Horari: de dilluns a divendres, de 10 a 14 hores

Inauguració: dia 14 de febrer de 2022 a les 18 hores.

L'agenda 2030 ha posicionat la migració com un tema central per reduir les desigualtats als països i entre si. Si bé les persones migrants internacionals són un grup vulnerable que requereix protecció, també són reconegudes com a agents de canvi als països d'acollida. La migració internacional és una realitat inevitable i pluridimensional molt pertinent per a la transformació positiva dels països d'origen,

trànsit i destinació. Per això, és rellevant incloure-la en accions educatives encaminades a la sensibilització i la transformació social.

L'acció que es va presentar reconeixia que les narratives orals i visuals tenen el potencial d'acostar-nos a realitats diferents de la nostra, i que en aquest contacte s'aconsegueix compromís i entesa receptiva. Es va proposar un espai d'aproximació perquè alumnat universitari, personal docent i investigador i ciutadania entrin en relació amb les narratives visuals i orals de dones en situació migratòria irregular. Aquestes narratives estan compostes per colors, imatges, frases i formes que no només reflecteixen la realitat, sinó la construcció d'un pensament cítric i reflexiu que es consolidarà a través d'un exercici d'investigació.

Aquest espai va permetre acostar-se les formes en què diferents dones del Sud Global construeixen aquest pensament en relació amb l'experiència viscuda, es visualitzen en el futur i manifesten els seus anhels del món que somien per inspirar altres ciutadans i ciutadanes a actuar a favor de la transformació de situacions de desigualtat.

Es va proposar una exposició fotogràfica per narrar i visibilitzar com dones migrants en situació administrativa irregular organitzen i fan accions per a la cura de la vida, i experimenten i afronten la imbricació de múltiples sistemes d'opressió. L'acció es va generar sobre la base dels resultats d'un projecte de recerca previ, titulat «Veus de les

dones: projecte participatiu amb perspectiva de gènere per a l'anàlisi i la prioritització d'impactes generats per la crisi de la COVID-19 en dones en situació migratòria irregular a Mallorca», subvencionat mitjançant la Convocatòria de recerca d'impacte social aplicada al desenvolupament humà sostenible en el context de la COVID-19 de l'OCDS_UIB. L'exposició va incloure mapes corporals narrats per dones immigrants, imatges que documentin el procés d'elaboració dels mapes, i una selecció de poemes de dones i sobre dones.

Participació

El dia de l'auguració varen assistir un total de 50 persones, el 68% dones i el 32% homes, els següents dies no es va passar llista.

Educam movent consciències amb InèditNet: l'aprenentatge servei i els Objectius de Desenvolupament Sostenible en la formació de mestres i a les escoles de les Illes Balears.

Lloc: Facultat d'Educació (entrada principal de l'edifici Guillem Cifre del campus de Palma), seus universitàries (Menorca i Eivissa)

Dates: del dimecres 16 al dilluns 28 de març de 2022

Horari: tota la jornada

Programa: El dimecres 16 de març a les 12 hores: inauguració de l'exposició
El dilluns 28 de març a les 17 hores: clausura de l'exposició.

L'acció que es va proposar va pretendre promoure la conscienciació de la comunitat educativa (de manera especial la universitària i els centres d'educació infantil i primària de les Illes Balears) envers els ODS, així com el seu compromís i participació per oferir solucions que tinguin un marcat impacte social. El projecte vol donar a entendre la importància que tenen les accions de les persones per influir en la construcció d'una societat solidària i compromesa, capaç de construir un futur inclusiu, equitatiu i sostenible per a totes les persones i per a tot el planeta.

En aquest context, els futurs i futures mestres, estudiants del grau d'Educació Infantil i del grau d'Educació Primària, compleixen un paper molt important en la sensibilització social dels equips docents, de les famílies i, de manera especial, dels infants. És per aquest motiu que es planteja aquest projecte com a estratègia per impulsar la promoció i el coneixement dels ODS i de l'Agenda 2030 en el context universitari, però també a les escoles. El projecte consisteix a dissenyar un recurs didàctic (EpTS) en el format que triï cada equip de feina (projecte audiovisual, publicació digital, exposició fotogràfica i/o de pòsters, infografies..., entre altres) dirigit a sensibilitzar la comunitat universitària i, de manera especial, la comunitat educativa de les escoles d'educació infantil i primària i educació especial, i promoure canvis d'actituds i valors per tal de possibilitar accions solidàries i compromeses des de la Universitat i que tinguin una clara transferència als centres educatius d'infantil i primària.

Un cop dissenyat el recurs en format digital, cada equip ha dissenyat un pòster que s'ha imprès en paper i que inclou un codi QR que dona accés al recurs i, en la majoria dels casos, un altre QR que dona accés a una breu guia didàctica. Un cop finalitzada l'assignatura, es fa aquesta exposició al campus de Mallorca i a les seus de Menorca i d'Eivissa, amb l'objectiu de compartir-ne els resultats i fer una campanya de sensibilització extensible a qualsevol escola de les tres illes que sol·liciti el material per muntar l'exposició al centre.

Es tractava, en definitiva, de potenciar una educació solidària que promogui el desenvolupament sostenible, capaç de formar persones conscients i implicades per aconseguir que tothom, independentment de les seves característiques i del context i situació en què viu, pugui aconseguir un nivell de qualitat de vida desitjable. Per poder aconseguir aquest repte, cal que la interacció entre la inclusió social i la seguretat de totes les persones, la prosperitat econòmica i la cura del medi ambient possibilitin un desenvolupament sostenible. En aquest sentit, treballar per donar visibilitat als ODS, de l'1 al 16, és fonamental, de la mateixa manera que resulta primordial la creació d'aliances entre persones i col·lectius (ODS 17), de manera que es generi una estratègia compartida capaç de mobilitzar totes les parts implicades, de cara a promocionar l'Agenda 2030.

Objectiu general

Dissenyar, implementar i avaluar una estratègia didàctica centrada en el disseny de recursos d'educació per al desenvolupament i basada en l'aprenentatge servei, dirigida

a sensibilitzar la comunitat universitària i les escoles d'educació infantil i primària respecte als objectius de desenvolupament sostenible.

Objectius específics

1. Oferir informació als estudiants del grau d'Educació Primària per possibilitar l'adquisició de coneixements i motivació per entendre i assimilar la importància dels ODS per als futurs formadors i formadores
2. Donar a conèixer les possibilitats de l'aprenentatge servei com estratègia per a un aprenentatge solidari i compromès amb les persones i el planeta
3. Reflexionar sobre les situacions de vulnerabilitat de les persones, el planeta, la prosperitat, la pau i el partenariat per sensibilitzar i obrir consciències respecte a la rellevància de l'Agenda 2030
4. Codissenyar recursos didàctics (EpD) en diferents formats dirigits a sensibilitzar, conscienciar i potenciar la participació activa de la comunitat universitària en propostes dirigides a fomentar el pensament crític a favor d'un desenvolupament sostenible
5. Codissenyar un pòster en el qual es contextualitzi i expliqui el recurs d'EpD dissenyat i que hi permeti l'accés a partir d'un codi QR
6. Organitzar i realitzar una exposició a la Facultat d'Educació i a les seus de Menorca i d'Eivissa per tal de mostrar els recursos dissenyats i sensibilitzar la comunitat universitària
7. Posar a disposició dels centres d'educació infantil i primària els recursos i la informació disponible per tal de possibilitar l'organització d'exposicions als centres que ho sol·licitin, amb la idea de sensibilitzar la comunitat educativa envers els ODS.

Va ser una activitat dirigida en primer lloc, a la comunitat universitària, però es pretenia donar-hi continuïtat als centres d'educació infantil, primària i especial que ho sol·licitin. Les exposicions romandran obertes a la societat en general. En qualsevol cas, es tindran en consideració possibles restriccions derivades de la covid.

Persona responsable

Francesca Negre Bennàsar: Professora de Tecnologia Educativa de la UIB. Subdirectora del Laboratori de Pedagogia Hospitalària (InèditLab). Responsable de la xarxa ApS per a la formació solidària i el desenvolupament sostenible (InèditNet).

Col·laboracions

Juan Moreno: professor de Tecnologia Educativa. Col·laborador de la xarxa InèditNet.
Catalina Escandell: professora de Tecnologia Educativa. Col·laboradora de la xarxa InèditNet.

Sofia Villatoro: professora de Tecnologia Educativa. Col·laboradora de la xarxa InèditNet.

Núria Hidalgo: professora de Tecnologia Educativa. Col·laboradora de la xarxa InèditNet.
Gemma Tur: professora de Tecnologia Educativa. Col·laboradora de la xarxa InèditNet.

Entitats

Alguns dels pòsters que formaran part de l'exposició estan vinculats a una entitat sense ànim de lucre que, de manera voluntària, ha participat en el projecte. Aquestes entitats seran informades per l'alumnat implicat i convidat a visitar l'exposició.

Participació

Varem participar un total de 129 persones malauradament no tenim dades desagregades per gènere.

El Model Coeducatiu: Un canvi de mirada

Lloc: Edifici Guillem Cifre de Colonya, campus universitat de les Illes Balears

Dates: 28 de març i 4 d'abril de 2022

Horari: 28 de març, de 8 a 10h i 4 d'abril, de 18 a 20h

Durada: dues sessions de 2 hores cada una

Varem proposar una sessió de dues hores amb cada grup de classe de l'assignatura de Models Educatius en la Primera Infància (22007), del grau d'Educació Infantil. Es va tractar d'un taller

de sensibilització sobre la urgència d'incorporar la perspectiva coeducativa a l'escola. Es va fer a través d'un treball col·lectiu, reflexiu i crític, proposat des d'un enfocament feminista.

Els objectius proposats per a aquesta formació varen ser els següents:

- Introduir els ODS a l'assignatura de Models Educatius en la Primera Infància
- Conceptualitzar la coeducació a través de les pedagogies feministes
- Prendre consciència sobre com afecta el gènere a l'aula
- Entendre el paper que tenen els agents educatius en la socialització diferenciada de nins i nines
- Oferir recursos conceptuals i pràctics per acompanyar els infants en clau feminista

Programa

A la sessió:

- Es va començar fent una presentació i introducció
- Es varen fer equips de feina entre l'alumnat per treballar els grans temes sobre els quals s'estructura el model coeducatiu
- Es va fer una posada en comú del que s'hagi treballat, tot pensant alternatives al model educatiu hegemònic
- Finalment, es va obrir un espai de diàleg per cloure la sessió

Aquesta va ser una activitat per a l'alumnat de l'assignatura de Models Educatius en la Primera Infància (22007), del segon curs del grau d'Educació Infantil, tant del grup del matí com del de l'horabaixa.

Persona responsable

Carme Rosselló Rosselló, graduada en Educació Infantil. Màster en Arts Visuals i Educació. Doctoranda en Estudis de Gènere en Educació. En l'àmbit acadèmic, fa activitat docent com a associada dels estudis del grau d'Educació Infantil i és membre col·laborador del grup de recerca Educació i Ciutadania. Universitat de les Illes Balears. En l'àmbit tècnic, és cofundadora de l'entitat Fem Infància, associació destinada a la innovació educativa amb perspectiva de gènere.

Persones convidades

Carmen Tovar Ferragut, graduada en Psicologia per la Universitat de Barcelona amb menció itinerari educatiu. Màster en Estudis de Gènere i Desenvolupament Professional per la Universitat de Sevilla. Formació específica en coeducació i facilitació de grups mitjançant treball de processos.

Actualment treballa com a orientadora a un centre universitari i és cofundadora de l'entitat Fem Infància, associació destinada a la innovació educativa amb perspectiva de gènere.

Entitats

Fem Infància

Participació

21 alumnes del total varen respondre l'enquesta de valoració.

Realidad Mena

Dia: Dimarts 29 de març de 2022

Lloc: Aula 22 de Sa Riera, Universitat de les Illes Balears

Hora: 18 h

Durada: dues hores

L'acció va consistir a mostrar la realitat dels menes en contrast amb les notícies que emeten alguns mitjans sobre la suposada perillositat que representen i els estereotips i prejudicis amb què en parlen. A partir de les històries de vida de tres joves, observarem les causes que empenyen que els joves se'n vagin dels seus països d'origen; què els aboca a travessar la mar, posant-se en risc per tenir una vida millor.

Programa

Presentació oficial del vídeo i intervenció dels protagonistes i convidats a la taula rodona. <https://youtu.be/LNOfKLtgT1A>

Persona responsable

Josep Lluís Oliver: professor titular de Pedagogia Social. La seva trajectòria científica començà fins i tot abans que fes la tesi doctoral, amb l'estudi «Bases per a la planificació de l'acció social a Mallorca: infància, adolescència i joventut» (Consell Insular de Mallorca, 1990), com a membre actiu de l'equip responsable de la seva redacció.

Persones convidades

Unai Urrutia Andrades: mediador intercultural, orientador i educador responsable de la documentació en centres de menors, i orientador laboral per al desenvolupament d'accions i serveis d'orientació del SOIB.

Daalal Jaanin: medidora intercultural. Especialista en estratègia empresarial amb enfocament en aspectes economicofinancers i de planificació i control de les diferents àrees de les organitzacions. Gestiona alternatives per resoldre conflictes entre persones en l'àmbit comunitari, aplicant estratègies i procediments de mediació; facilitant i generant actuacions que en facilitin la prevenció, exercir d'interpret en cas de dificultat lingüística entre un menor i un educador, o a l'inrevés.

Entitats

- Associació de Dones La Iniciativa i Trobada Marroquina
- Associació La Iniciativa: associació de dones que, entre altres iniciatives i projectes, fomenten les activitats a favor de la pau, la igualtat, la solidaritat i la cooperació entre les persones, els pobles i països, sense discriminació per raó de gènere, raça, nacionalitat, o qualsevol altra circumstància o condició personal o social.
- Trobada Marroquina: associació que té com a objectius potenciar accions formatives i divulgatives mitjançant campanyes de sensibilització. Treballa en l'acompanyament i formació de menors immigrants i ofereix serveis de traducció presencial i acompanyament a l'individu. Potencia accions formatives i divulgatives mitjançant campanyes de sensibilització. Ofereix formació i sensibilització en l'acompanyament a menors migrants.

Participació

L'assistència a la presentació va ser de 15 homes i 20 dones, els presents eren persones sensibilitzades amb la temàtica.

3.6 XVIII CONVOCATORIA D'AJUTS PER A ACCIONS D'EDUCACIO PER A LA TRANSFORMACIO SOCIAL 2022

Al llarg del curs acadèmic 2021-22 es va publicar la XVIII convocatòria d'ajuts per accions d'educació per a la transformació global. En data 28 de febrer de 2022 es va resoldre el primer termini en el qual es varen aprovar sis (6) accions, les quals s'han executat dins el període que abasta la memòria actual. Les accions aprovades han estat

realitzades per sis (6) membres de la comunitat universitària, de quatre (4) Departaments i estudis diferents i s'han dut a terme amb la col·laboració de dues (2) entitats de les Illes Balears: Cross Border i Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia.

Títol de l'acció	Persona responsable i departament	Vinculació amb la UIB	Línia estratègica	Acció tipus¹	Ajut
Conferència. «Intervenció social i educació des d'una mirada interseccional»	David Abril Hervás Filosofia i Treball Social	PDI	Agenda 2030	B	300 euros
Taller i conferència. Taller de teatre documental i conferència «Teatro aplicado al trabajo con comunidad migrante: refugio y lengua»	Ana Josefa Cañas Lerma Filosofia i Treball Social	PDI	Moviments migratoris. Sostenibilitat ecològica i salut	A	2.265 euros
Taller. «Educació sexual per a la transformació social» 3a edició	M. del Mar Martos Mas Grau Pedagogia	Alumna	Agenda 2030	A	3.000 euros
Taller. «Transformació social des de l'apoderament personal, eròtic i sexual»	M. del Mar Martos Mas Grau Pedagogia	Alumna	Agenda 2030	A	2.606 euros
Acció participativa i jornades. Jornades d'Educació Intercultural i Perspectiva Comunitària. Recerca Participativa	Mercè Morey López Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació	PDI	Moviments migratoris Agenda 2030	A	3.000 euros
Concurs. «Fomentar l'empatia mitjançant el relat com a recurs didàctic», 2a edició	M. del Carme Alorda Terrassa Infermeria i Fisioteràpia	PDI	Agenda 2030	C	2.560 euros

¹ Acció tipus: (A) accions d'educació i/o formació de més de 10 hores de durada; (B) accions d'educació i/o formació de menys de 10 hores de durada; (C) materials didàctics.

El total dels ajuts concedits ha estat de 13.731 euros, a càrrec de les partides del pressupost propi de la UIB i del conveni signat amb la Conselleria d'Afers Socials i Esports.

Conferència : Intervenció social i educació des d'una mirada interseccional

Lloc: sala d'actes de l'edifici Anselm Turmeda, campus de la UIB

Dia: 7 d'abril de 2022

Horari: de 15 a 18 hores

Durada: tres hores

Les polítiques públiques, incloses l'educativa i les socials, estan pensades partint d'un patró masclista i patriarcal, i, de fet, fins fa molt poc temps han estat executades per homes. A més, s'han desplegat des d'una matriu que també és monocultural i eurocèntrica. Per això, moltes vegades les pràctiques socials i educatives que se'n deriven no estan preparades per entendre ni atendre la diversitat, tot i que la societat és de cada

vegada més multicultural i diversa.

Com va recordar Maria Rodó, no hi ha una ciutadania general, com no hi ha persones estàndard. Allò que ens planteja la perspectiva interseccional és, per una banda, evidenciar els límits de les pràctiques socials actuals i, per l'altra, mirar de treballar per a models i propostes que siguin realment inclusives. Una altra aportació interessant de la interseccionalitat, corrent que beu dels feminismes negres, és la introducció del factor emocional com a indicador de les desigualtats, emocions que avui dia s'expressen a través de la incertesa i de la por, i que, a través de distintes eines, com els mapes del relleu (*relief maps*), ens poden servir per identificar allò que ens genera benestar o malestar, i revisar la nostra manera d'intervenir.

A través d'aquest seminari, en el qual va participar Maria Rodó-Zárate, professora lectora Serra Húnter a la Facultat d'Educació de la Universitat de Barcelona, es va plantejar un acostament a la interseccionalitat no només com a marc teòric d'intervenció, sinó com una carpeta d'eines per poder revisar les pràctiques educatives i d'intervenció social.

La realització de l'activitat en format de seminari va tenir els següents resultats:

- Afavorir el coneixement de la interseccionalitat com a eina d'intervenció social i educativa, majoritàriament entre docents en formació.
- La continuïtat sobre aquesta qüestió en l'àmbit de l'assignatura 22106 (Sociologia, convivència i educació), i el seu vincle al Programa per a la implantació dels ODS a la Facultat d'Educació.

Persona responsable

David Abril Hervás: professor de Sociologia. Departament de Filosofia i Treball Social de la UIB. Membre del grup de recerca Desigualtats, Gènere i Polítiques Públiques i de l'Observatori Social de les Illes Balears.

Persones convidades

Maria Rodó-Zárate: investigadora feminista, professora Serra Húnter a la Universitat de Barcelona. Autora del llibre Interseccionalitat. Desigualtats, llocs i emocions (Tigre de Paper, 2021).

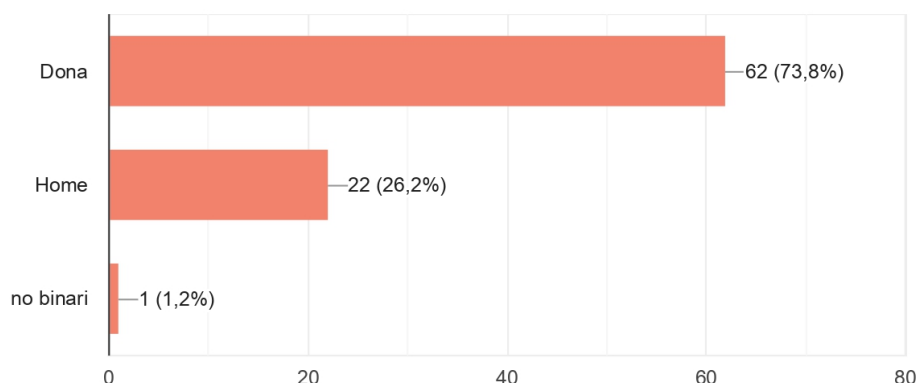
Participació

A l'activitat han participat un centenar de persones, de les quals 84 han respost el qüestionari d'avaluació.

A continuació podem veure la següent taula amb les dades de participació per gènere, el 73,8% de les participants han estat dones, el 26,2% homes, i un 1,2% no binaris.

Gènere

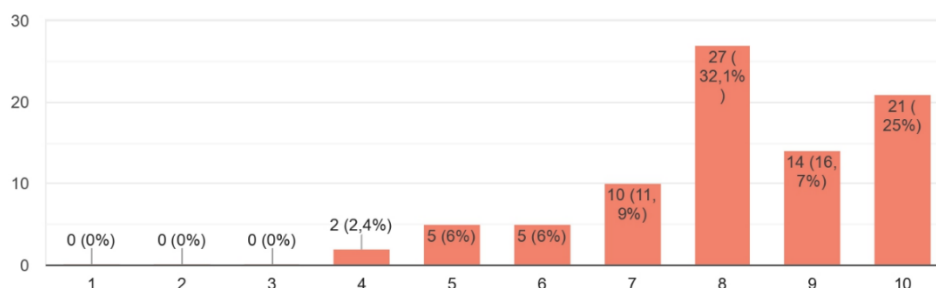
84 respostes

La valoració de l'activitat per part de les persones participants es troba majoritàriament en un rang de 8 (en una escala de 0-10) en els diferents aspectes de la mateixa (pertinència, espai, organització...). Podem observar mitjançant les següents taules la valoració del conjunt de l'activitat:

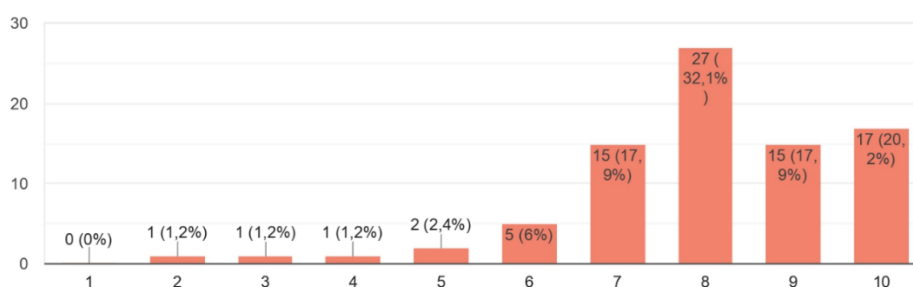
Valora l'organització de l'acte

84 respostes

Fins a quin punt recomanaries l'activitat a altres persones?

84 respostes

Taller de teatre documental i conferència: "Teatre aplicat al treball amb comunitat migrant: refugi i llengua"

Taller de teatre documental
Diàlegs amb la Mort

Conferència
«Teatre aplicat al treball amb comunitat migrant: refugi i llengua»

A càrrec de **The Cross Border**

Per participar al taller cal prèviament fer la inscripció en línia
dfts.uib.cat

Taller de teatre documental:
Diàlegs amb la Mort
4 de maig, de 16 a 20 h
5 de maig, de 16 a 20 h
6 de maig, de 10 a 14 h i de 15 a 19 h
Lloc: sala de teatre de l'edifici Guillem Cifre de Colònia i teatre a l'aire lliure del campus (Palma)

Conferència:
«Teatre aplicat al treball amb comunitat migrant: refugi i llengua»
5 de maig, de 12 a 14 h
Lloc: aula 20 edifici Ramon Llull i plataforma Zoom

Persona responsable de l'acte:
Ana J. Calles Llerena, professora del grau de Treball Social

Lloc: sala de teatre de l'edifici Guillem Cifre de Colònia i teatre a l'aire lliure del campus (Palma)

Dies: 4, 5 i 6 de maig de 2022

Horari: 4 i 5 de maig, de 16 a 20 hores; 6 de maig, de 10 a 14 hores i de 15 a 19 hores

Durada: 16 hores

Conferència: "Teatre aplicat al treball amb comunitat migrant: refugi i llengua"

Lloc: Sala de graus de l'edifici Ramon Llull i plataforma zoom.

Combinant teoria, exemples escènics i jocs pràctics, passarem per un procés d'entrevistes, es construïren personatges basats en persones reals i investigarem les diferents maneres de jugar amb el material documental. I ho varem fer posant el focus especialment en la creació de peces

verbatim, tècnica que fa referència a l'origen del text parlat a l'obra i al treball documental amb nins i nines, joves i persones migrants. En aquesta ocasió, es va treballar sobre el tema de la mort. Tenim moltes paraules per referir-nos-hi, encara que en parlem poc. Tenim mil maneres d'explicar-la i de parlar-ne sense anomenar-la directament: la dalla, la catrina, estirar la pota, passar a millor vida, criar malves, etc. Podem morir a casa, a l'hospital, en un accident, a bord d'una pastera.

Programa

Taller de teatre documental: Diàlegs amb la Mort

4 de maig de 2022, de 16 a 20 h: origen del teatre documental i entrevistes

5 de maig de 2022, de 16 a 20 h: obtenció del material i jocs

6 de maig de 2022, de 10 a 14 h i de 15 a 19 h: obtenció del material i jocs, i edició i assaig del material

Conferència: «Teatre aplicat al treball amb comunitat migrant: refugi i llengua»

5 de maig de 2022, de 12 a 14 hores (2 hores)

Persona responsable

Ana J. Cañas Lerma, professora ajudant de l'àrea de Treball Social i Serveis Socials. Imparteix docència al grau de Treball Social, a l'assignatura Teoria i Models del Treball Social de Grup. La seva recerca se centra en l'impacte emocional tant de caire positiu com negatiu en les persones voluntàries que participen en programes de voluntariat relacional. Ha format part d'equips que han desenvolupat projectes CUD amb la UIB tant al Perú (des de 2014) com a l'Equador (des de 2019).

Persones convidades

Belén de Santiago Chercoles, actriu i art educadora. Actriu de la companyia TCBP, dirigida per Lucía Miranda: Nora, 1959 (LaZonakubik, CDN), Perduts en mai de la vida i Què fem amb l'àvia? (teatre fòrum – Premi a la Millor Interpretació en la VI Mostra de la Fundació Progrés i Cultura). Altres treballs com a actriu: La Subhasta (dir. Yolanda Vega, La Canoa Teatre); Animals feroços (dir. Rénier Piñero, CFE); Els conserges de Sant Felip (dir. Hernán Gené, CDN); Macbeth (dir. Helena Pimenta, Ur Teatre).

Com a arteducadora a l'Escola Cross, treballa en projectes de teatre aplicat en contextos diversos dins i fora d'Espanya: formació de formadors, treball directe amb comunitats, gestió, disseny i dinamització de projectes. Altres experiències en l'àmbit de la pedagogia teatral i de l'educació: membre de l'equip pedagògic i docent de l'Escola Infantil i Juvenil Cuarta Pared; acompanyant a Ciutat Diwo (Pedagogies Invisibles, Javier

Bronchalo, Matadero Madrid); educadora a AC Akantaros i a l'ONG Solidaritat Internacional.

Participació

Pel que respecta a la part de conferència de l'acció varen assistir un total de 120 persones. A la part de teatre per a la qual era necessari fer inscripció es varen rebre 42 sol·licituds i va quedar gent en llista d'espera, finalment les persones assistents a tot el taller i que varen tenir dret al certificat de participació varen ser 13 persones (10 dones i 3 homes).

Taller: Educació sexual per a la transformació social 3a edició.

Lloc: Edifici Sa Riera, aula 12

Dies: del 9 al 13 de maig de 2022

Horari: de 16 a 21 hores

Durada: 25 hores

Durant els cinc dies que va durar l'acció formativa es va crear un espai d'intercanvi d'experiències, de vivències i enriquiment mutu per a voluntaris, professionals i futurs professionals de l'àmbit social, perquè prenguin consciència de la seva sexualitat, de com la viuen, de l'autoconeixement, de l'eròtica, dels vincles afectius i del poder transformador que pot tenir l'educació sexual conscient, tant per als participants com per als

destinatariis en el seu context social i professional.

A través d'una metodologia dinàmica, flexible i vivencial, es va pretendre que les persones que hi assisteixin fossin protagonistes del seu propi aprenentatge, per la qual cosa es va ajustar el mètode a les característiques pròpies del grup.

Es va tenir cura de l'ús del llenguatge, que va ser inclusiu, no sexista, per poder transmetre valors i actituds sanes.

Objectius generals

- Fomentar que les persones es coneguin, s'acceptin i expressin la seva eròtica de manera que siguin felices i puguin sentir-se satisfetes amb si mateixes i en les seves relacions.
- Promoure recursos, estratègies i habilitats entre persones que tinguin un efecte multiplicador per millorar el benestar i la salut sexual de la població, i així prevenir infeccions de transmissió sexual, embarassos no desitjats i relacions vulnerables a la violència de gènere.
- Garantir una sexualitat saludable i satisfactòria al llarg de tota la biografia.
- Dotar d'eines per a una educació sexual inclusiva i coeducadora que ajudi a respectar les diferències i prevenir l'assetjament.
- Analitzar causes i dotar d'habilitats que ajudin a aconseguir la igualtat de gènere i l'apoderament de les dones.
- Oferir un model de sexualitat ampli, positiu i saludable.
- Crear un espai de trobada i participació amb professionals i futurs professionals que faciliti l'ambient adequat per parlar i reflexionar sobre la sexualitat, la salut sexual i reproductiva.

Objectius específics

- Conèixer els conceptes bàsics de la sexologia substantiva: sexuació, sexualitat, eròtica i amatòria.
- Oferir una mirada sexològica i un marc comprensiu de la diversitat i la salut sexuals.
- Aprendre eines per poder analitzar amb perspectiva de gènere, i així definir, classificar i diagnosticar un conflicte o una situació d'opressió.
- Presentar eines bàsiques, habilitats socials i comunicatives per fer activitats que promoguin l'educació sexual en àmbits i amb col·lectius variis.
- Obtenir recursos propis de la sexologia i l'educació social: conèixer tècniques, dinàmiques i metodologies variis.
- Aprendre noves formes de combatre prejudicis, estereotips limitadors i rols de gènere per prevenir conductes de risc que puguin conduir a situacions de marginació o exclusió social.
- Crear espais d'anàlisi i presa de consciència sobre la realitat del nostre entorn que potenciïn l'esperit crític dels i de les participants.
- Treballar al voltant dels valors de la diversitat sexual, el respecte a la diferència, la cooperació, la coresponsabilitat i la participació activa en la construcció dels models socials dels quals som part.

Programa

DILLUNS 9 de maig de 2022

De 16 a 18.30 h Presentació: formació, docents i alumnat. Ajust d'expectatives i detecció de necessitats.

De 18.30 a 21 h Marc teòric I. Gènere: en dos calaixos.

DIMARTS 10 de maig

De 16 a 18.30 h Marc teòric II. Nocions de sexologia substantiva: sexuació, sexualitat i amatòria.

De 18.30 a 21 h Marc teòric III. Relacions afectives. Emmarcar la teoria en la vivència: amors i desamors. Trobades i desacords.

DIMECRES 11 de maig

De 16 a 18.30 h El bon tracte com a proposta relacional i model de convivència.

De 18.30 a 21 h L'educació sexual com a eina de transformació personal i social.

DIJOUS 12 de maig

De 16 a 18.30 h Tècniques i dinàmiques d'intervenció grupal.

De 18.30 a 21 h Sexualitat i enriquiment eròtic I: Àmbits possibles.

DIVENDRES 13 de maig

De 16 a 18 h Sexualitat i enriquiment eròtic II: La necessitat de créixer per acompanyar el creixement de les altres persones.

De 18 a 21 h Sexualitat i enriquiment eròtic III: Caminar des dels marcs normatius al marc comprensiu. Tancament i avaluació.

El taller estava dirigit a la comunitat universitària, professionals de l'educació social, del treball social, de la pedagogia, de la teràpia ocupacional; docents i monitors i monitores de temps lliure, famílies i tota persona interessada a implementar els recursos personals i millorar les eines professionals per educar en la diversitat sexual i acompanyar en aquesta diversitat altres persones.

Persona responsable

Maria del Mar Martos Mas, estudiant de Pedagogia.

Persones convidades

María Díaz Angulo, sexòloga i educadora social. Experta en teràpia sistèmica breu centrada en solucions.

Isabel Guerrero Campoy, sexòloga i educadora social. Especialitzada en la teràpia de retrobament.

Participació

Varen assistir un total de 10 persones de les quals 9 eren dones i 1 home, totes varen obtenir certificat d'aprofitament.

Taller: Transformació social des de l'apoderament personal, eròtic i sexual

Dates: 18,19,20 de juliol de 2022

Horari: dilluns (de 16 a 21h), dimarts (de 16 a 21h), dimecres (de 9 a 15h i de 16 a 21h)

Durada: 20 hores

Lloc: Sa Riera, Aula 12

Aquest format es va presentar com una segona part del curs «Educació Sexual per a la Transformació Social», del qual s'ha pogut celebrar la tercera edició el maig de 2022. L'empoderament eròtic implica reconèixer la diversitat en la seva màxima expressió, connectar totes les vulnerabilitats pròpies i alienes i permetre's exposar-les, compartir-les. Només així, resilient, cada persona es podrà transformar i millorar les seves relacions en el futur.

En aquest sentit, es va tenir la intenció de promoure eines i habilitats necessàries per afrontar pors i ampliar aprenentatges de cada experiència, de cada trobada i de cada relació. Volem crear un espai d'intercanvi d'experiències, vivències i d'enriquiment mutu. Per prendre consciència de la sexualitat pròpia, de com es viu, de l'autoconeixement, de l'eròtica de cadascú, dels vincles afectius i del poder transformador que pot tenir l'educació sexual conscient, tant per a les persones participants com per als destinataris i destinatàries en el context social i professional.

A través d'una metodologia dinàmica, flexible i vivencial, es pretenia que les persones que hi assisteixin siguin els protagonistes del seu aprenentatge, ajustant, per tant, el mètode dut a terme amb les característiques del grup.

Si com a professionals tenim consciència de com vivim la nostra sexualitat i aconseguim fer-ho d'una manera positiva, constructiva, sense prejudicis i amb perspectiva de gènere, aleshores podem fer efecte multiplicador en el nostre alumnat.

Es va cuidar l'ús del llenguatge: que va ser inclusiu i no sexista, per poder transmetre valors i actituds sanes.

Programa

Dia 1

- Presentació
- Autoestima i autoconeixement
- Vincles afectius i sexualitat
- La sexualitat: desmuntant estereotips

Dia 2

- Desconstruir-me per reconstruir-me
- Pornografia vs. educació sexual
- El bon tracte com a projecte de vida
- La vivència del plaer

Dia 3

- El meu cos, el meu temple
- Peculiaritats eròtiques
- Empoderament eròtic i assertivitat sexual
- Empoderament com a estratègia de canvi i llibertat
- Tancament i valoració

Acció dirigida principalment a les persones que han participat en el curs «Educació Sexual per a la Transformació Social» en qualsevol de les tres edicions que s'han dut a terme. Professionals de l'àmbit social amb formació sexològica i formació en matèria d'igualtat de gènere. Aquest curs té una rellevància especial per a les persones que tinguin formació relacionada amb Fina Sanz, referent de la teràpia de retrobament i bon tracte, i Efigenio Amezua, referent de la sexologia substantiva.

Persona responsable

- Maria del Mar Martos Mas, estudiant de Pedagogia.

Persones convidades

- María Díaz Angulo, sexòloga i educadora social. Experta en teràpia sistèmica breu centrada en solucions.
- Isabel Guerrero Campoy, sexòloga i educadora social. Especialitzada en la teràpia de retrobament.

Participació

Varen assistir un total de 10 persones de les quals totes eren dones. Finalment es varen signar 8 certificats.

Acció participativa i jornades. Jornades d'Educació Intercultural i Perspectiva Comunitària. Recerca Participativa

D'aquesta acció no s'ha dut a terme una difusió pública, ja que era una acció dirigida a l'alumnat d'Educació Social de les assignatures: Assignatura: Educació Intercultural, Intervenció Socioeducativa i Immigració (modalitat presencial i a distància Grau Educació Social) Codi: 22321. De les que són professora i professor els responsables d'aquest projecte. Per la qual cosa s'ha treballat directament a les sessions de classe.

L'altre actor al que anava dirigit el projecte de manera directa eren els centres educatius: CEIPs Gabriel Vallseca, CEIP Es Pont, CEIP Joan Capó, CEIP Rei Jaume I i CEIP Llevant. El projecte representa una continuïtat de projectes anteriors subvencionats de l'OCDS, per la qual cosa, més que difusió, es va informar directament als centres del fet que es pretenia donar continuïtat al projecte amb una fase més avançada, es tenia intenció de sol·licitar un nou ajut a través d'aquesta convocatòria de projectes i, finalment, que s'havia aconseguit, una vegada més, comptant amb el suport de l'OCDS. Això ja garantí, des del principi, la màxima implicació i col·laboració dels centres que, tot i les limitacions que varen tenir per participar de manera més intensa i constant, sí que s'anaren adaptant a les sessions formatives proposades i, finalment, posaren tot de la seva part per poder trobar un espai i moment en què es pogués dur a terme la Jornada intercultural com a cloenda.

Dades de participació

Les persones assistents a les diferents sessions es corresponen amb els diferents actors que n'han format part: alumnat, professorat i especialistes en interculturalitat.

Alumnat de la UIB: 98

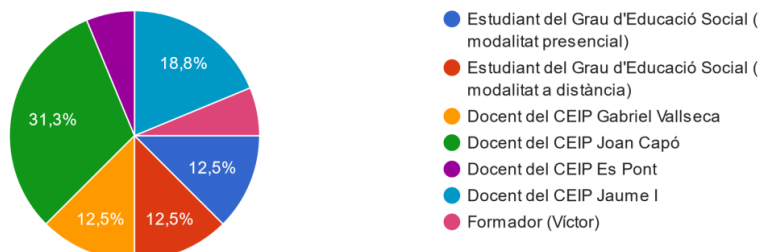
Professorat dels centres: 22

Especialistes en interculturalitat: 3 (2 dones i 1 home)

A l'hora de fer la valoració, únicament es va passar un qüestionari a les persones que havien participat a la Jornada del dia 30. En total 16 persones

1. A quin dels següents col·lectius pertanys?

16 respostes

II Concurs per Fomentar l'Empatia mitjançant el Relat com a Recurs Didàctic

En aquests moments, l'empatia és considerada una competència central per als futurs professionals de la salut (infermeria, fisioteràpia, psicologia i medicina) i de treball social, que reben i rebran l'impacte del patiment humà al qual hauran de donar resposta per ajudar a pal·liar-ho. Una de les eines més importants per acompanyar les persones en situacions de dependència, fragilitat, desigualtats i precarietat és establir una relació d'ajuda o aliança terapèutica en què l'empatia està immersa. Per poder modelar i formar en aquesta competència, es pretén fomentar l'escriptura creativa i reflexiva com a part de la «medicina narrativa» i que és considerada una eina pedagògica que aporta valors i ajuda al desenvolupament i gestió de les emocions. Per tant,

es proposa el segon concurs de relats per fomentar l'empatia entre l'alumnat de les seus de Palma, Menorca i Eivissa matriculats als estudis i assignatures indicats.

Els objectius de l'activitat varen ser:

- Fomentar i sensibilitzar sobre l'empatia com a element fonamental per establir relacions d'ajuda arrelades a la diversitat, justícia social, respecte i dignitat.

- Promoure l'expressió escrita com a eina psicopedagògica per gestionar les emocions i els seus significats.

Acció dirigida principalment als alumnes dels graus d'Infermeria i Fisioteràpia, Medicina, Psicologia i Treball Social que estiguin matriculats el curs acadèmic 2021-22.

Relats premiats de la segona edició

- Primer premi. Susana Martín Alabarces amb el relat "Nunca olvidaré aquel día"
- Segon Premi. Immaculada Mayol Lliteras amb el relat " El viatge"
- Tercer premi. Joana Maria Valls Pérez amb el relat "Los Pasos"

Acte de lliurament

Va tenir lloc a l'Aula de Graus de l'Edifici Guillem Cifre de Colonya el 28 d'octubre de 13 a 14h.

L'acte va comptar amb la presència de la Degana de la Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia i representants de la OCDS, la presentació del Jurat va ser a càrrec de la persona responsable del projecte la professora Carme Alorda.

Persona responsable

Maria del Carme Alorda Terrassa, professora del Departament d'Infermeria i Fisioteràpia. Màster en Filosofia Contemporània per la UIB. Imparteix docència a les assignatures Cures Pal·liatives, Metodologia de Cures Infermeres i Pràctiques Clíniques de quart curs. Membre del Grup d'Investigació Cures, Cronicitat i Evidències en Salut (CurES), integrat a l'Institut d'Investigació Sanitària de les Illes Balears (IdISBA).

Organitzat per

Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia

Participació

Varen participar 5 alumnes dels quals totes varen ser dones. Els relats i estudiants premiats varen ser:

- Primer premi: "Nunca olvidaré aquel día"
- Segon premi: El viatge
- Tercer premi: "Los Pasos"

3.7 PROGRAMA D'INNOVACIÓ I ALTRES INICIATIVES ACADÈMIQUES

3.7.1 Convocatòria d'ajuts per a projectes d'innovació i millora de la qualitat docent en el marc dels Objectius de Desenvolupament Sostenible

L'objectiu general de la convocatòria d'ajuts per a projectes d'innovació i millora de la qualitat docent en el marc dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 (Resolució provisional de la convocatòria C) és incentivar el professorat i donar-li suport en la tasca de millorar la qualitat i la innovació docent. Per aquest motiu es finançaran projectes, la finalitat dels quals ha estat la millora dels processos d'ensenyament i aprenentatge, l'avaluació i la promoció de processos de coordinació docent i treball en equip entre el professorat, impulsant la promoció del desenvolupament humà sostenible i del compromís amb els ODS.

D'aquesta manera s'impulsen accions i processos que incideixin en la millora de la tasca docent, la coordinació de les assignatures, l'ús de noves metodologies i eines d'avaluació i l'elaboració de materials d'aprenentatge, com també la formació i el reconeixement de grups compromesos amb la innovació i la millora de la docència, sempre que estiguin relacionades amb la promoció de la salut, la sostenibilitat, l'equitat de gènere, la cooperació i educació per al desenvolupament. Els objectius específics de la convocatòria són:

- ✓ Promoure canvis d'actituds i valors que contribueixin a impulsar la consecució d'una cultura de la solidaritat compromesa amb la justícia social i ecològica
- ✓ Promoure actituds i entorns més saludables i/o sostenibles
- ✓ Promoure canvis d'actitud en favor de l'equitat de gènere.

Per a l'any acadèmic 2021-2022, aquesta convocatòria impulsada per l'Institut de Recerca i Innovació Educativa (IRIE) amb la col·laboració del Vicerectorat de Planificació Estratègica, Internalització i Cooperació, Vicerectorat de Personal Docent i Investigador i l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat, es van aprovar deu (10) projectes:

Títol del projecte	Investigador principal	Quantitat atorgada
Incentivació i potenciació de l'aprenentatge de la llibertat d'expressió e informació i la seva protecció jurídica en els alumnes de la Facultat de Dret.	Amir Al Hasani Maturano	650€
Proyecto de Aprendizaje-Servicio en Promoción de la salud, entorno urbano, medio ambiente y justicia social en el marco de los Objetivos de Desarrollo Sostenible.	Berta Paz Lourido	700€
Inclusió de la perspectiva de gènere en l'assignatura de Programació I	Cristina Suemay Manresa Yee	200€
Promoció de la metodologia ApS per a la sensibilització de la comunitat universitària respecte als ODS amb InèditNet	Francisca Negre Bennasar	350€
El acoso sexual en las aulas universitarias: evaluación e intervención	Joanna Blahopoulou	350€
Orientació acadèmica i professional STEAM, un repte en femení	Margarita Payeras Llodra	500€
Herramientas online para el aprendizaje autónomo de los delitos contra la ordenación del territorio, el patrimonio histórico y el medio ambiente	Maria Isabel Monserrat Sánchez Escribano	150€
Plantejament i foment de la sostenibilitat social als estudis de geografia	Matias Reus Pons	200€

Creació d'un espai d'ensenyament-aprenentatge a l'aire lliure al campus de la UIB: Aula de naturalesa, ciències i societat en Educació Primària	Miquel Grimalt Gelabert	600€
La qualitat als programes d'Educació ambiental per a la sostenibilitat: una eina d'avaluació als estudis de grau	Olaya Álvarez García	700€

El total dels ajuts concedits ha estat de 4.400 euros destinats a cobrir les despeses que s'han considerat necessàries per dur a terme el projecte i/o per fer-ne difusió i van dirigits als membres del professorat de la UIB amb interès per dur a terme un projecte de millora docent amb la intenció d'impulsar la necessària renovació de les metodologies docents i amb un èmfasi especial en els nous processos d'ensenyament-aprenentatge centrats en les i els estudiants.

3.7.2 Programa per incorporar els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) a la docència de la Facultat d'Educació

Dins aquesta acció es va consolidar la transversalització amb assignatures troncal identificades con les més properes als continguts descrits en els graus d'estudis oficials de la UIB, així també es van impulsar les competències transversals i l'educació en valors.

Aquesta estratègia pilot sorgeix en coordinació amb l'IRIE i contempla prioritzar les quatre titulacions de la Facultat d'Educació i el Màster de formació de professorat incorporant una sèrie d'hores a les assignatures seleccionades mitjançant la figura de la contractació en aquest cas d'una professora associada, María Reyero Fernández, contractada des de novembre de 2021 fins l'actualitat, a més l'objectiu es continuar amb la formació dirigida al PDI i l'impuls d'emmarcar els treballs fi de grau (TFG) en els ODS de l'Agenda 2030

OBJECTIUS

- Integrar continguts i metodologies relacionats amb la sostenibilitat ambiental, l'eliminació de les desigualtats, la promoció del l'equitat de gènere, la defensa dels

drets humans i la cultura de la pau (i altres que es desprenen de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides) als estudis de grau de la Facultat d'Educació de la UIB.

- Dotar el professorat participant d'eines per incorporar el contingut de l'Agenda 2030 a les seves assignatures (amb prioritització d'ODS específics segons l'orientació de l'assignatura).
- Sensibilitzar l'alumnat sobre la importància de l'Agenda 2030 en la tasca docent i pedagògica, identificar la seva aplicabilitat als àmbits d'intervenció específics i dotar-los d'eines teòriques i metodològiques per dur a terme la seva tasca docent amb l'enfocament de l'Agenda 2030.

Assignatura	Grau	Curs	Semestre	ODS prioritzats
22221. Convivència i gestió de conflictes	Pedagogia	3r	2n	ODS 4 – Educació de qualitat ODS 10 – Reducció de les desigualtats ODS 16 – Construcció de pau
22007. Models Educatius en la Primera Infància Grau d'Educació Infantil	Educació Infantil	1r	2n	ODS 4 – Educació de qualitat ODS 5 – Igualtat de gènere ODS 10- Reducció de les desigualtats
22106. Sociologia, Convivència i Educació	Educació primària	1r	2n	ODS 4 – Educació de qualitat ODS 5 – Igualtat de gènere ODS 10- Reducció de les desigualtats

Aquest programa, va ser possible gràcies al conveni de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat de la UIB amb la Direcció General de Cooperació del GOIB, i pretén guiar els i les docents participants durant un semestre per poder fer efectiva aquesta connexió i traslladar-la a les seves assignatures de manera estable i fer

de la Facultat d'Educació de la Universitat de les Illes Balears un node d'acceleració de de l'Agenda 2030

3.8 ALTRES ACCIONS D'EDUCACIÓ PER A LA TRANSFORMACIÓ SOCIAL (EpTS)

3.8.1 Curs d'autoaprenentatge: Una Anàlisi Transversal en un Món Desigual

compartits a l'aula.

Aquest curs proposa reflexionar sobre conceptes i línies de pensament relacionats amb la cooperació al desenvolupament emmarcada en l'Agenda 2030.

Mitjançant un itinerari d'autoaprenentatge format per mòduls independents, permet acostar-vos a aquest món i aprofundir en el seu coneixement des de perspectives diverses.

Es tracta d'un curs d'autoaprenentatge és un espai en línia a través del qual l'alumnat pot accedir a tots els materials específics, elaborats per persones amb una àmplia trajectòria i experiència. Aquest tipus de formació permet desenvolupar-se amb total autonomia, ja que, seguint la guia d'estudi, l'estudiant pot adaptar el curs al seu propi ritme per aprendre i assolir els coneixements

Pel que fa en aquesta edició del curs acadèmic 2021-22 els mòduls següents es varen afegir per completar l'oferta formativa de 50 hores:

Mòdul 9. Salut global

- 9.1. Salut global, justícia social i dret a la salut
- 9.2 El procés de desenvolupament humà i la salut
- 9.3 La salut en el món
- 9.4 Activisme pel dret a la salut

Mòdul 10. La recerca aplicada a la Cooperació al Desenvolupament

- 10.1. Introducció a la recerca aplicada al desenvolupament
- 10.2 Interès de la recerca i la seva aplicació. Formació de gestors i investigadors
- 10.3 L'enfocament sistèmic i multidisciplinari de la cooperació internacional
- 10.4 Investigació, acció participativa i marc lògic. Anàlisi de cas: promoció de xarxes agroalimentàries inclusives (PRAAI)

Cada mòdul té una durada prevista de cinc hores de dedicació i una metodologia d'autoaprenentatge pensada per afavorir l'autoformació i que es pot adaptar fàcilment a les realitats i ritmes vitals de les persones interessades. Així, encara que es proposa un itinerari d'autoaprenentatge amb un ordre establert, també es convida que es personalitzi en funció de les inquietuds, interessos i necessitats de cada persona.

En cada període establert per a l'avaluació es podrà obtenir, per a la superació de 5 mòduls (25 hores), un reconeixement d'1 ECTS per a l'alumnat de la UIB i si es superen els deu mòduls (50 hores), es podrà obtenir un reconeixement de 2 ECTS. Pel primer reconeixement, cal superar cinc mòduls amb una nota mínima de 7. Pel segon reconeixement, cal treure una nota mitjana de 7, als cinc mòduls restants per avaluació.

Destinatàries

Alumnat, PAS i PDI i totes les persones amb interès amb el món de la cooperació i l'Agenda 2030.

Dades de participació

Es varen inscriure un total de 150 persones (125 dones i 25 homes). Finalment van obtenir certificat un total de 35 persones de les quals 9 eren homes i la resta dones.

3.8.2 Conferència: «Cures pal·liatives i autocura professional»

Lloc: Aula de Graus de l'edifici Antoni Maria Alcover i Sureda (campus UIB) i a través de la plataforma Zoom es va pronunciar una conferència sobre **cures pal·liatives i autocura professional** en l'àmbit sociosanitari.

Dia: 26 d'octubre de 2021

Horari: a les 17.30 h (durada aproximada: 1 hora i 30 minuts)

Ha aquesta activitat podia assistir el públic en general, des de professionals de l'àmbit, estudiants, voluntaris o qualsevol persona interessada en la temàtica.

Ponents

- Dra. Paula Alejandra Hidalgo Andrade, degana de la Facultat de Psicologia de la Universitat de Las Américas (Equador) i vicepresidenta de l'Associació Ecuatoriana de Cuidados Paliativos (ASECUP).
- Sra. Germania de las Mercedes Andrade Duran, metgessa de cures pal·liatives de l'Hospici San Camilo (Equador), pediatra i experta en cures pal·liatives pediàtriques.

Aquesta conferència formava part del projecte de cooperació universitària al desenvolupament «Diagnòstic sobre el desgast per empatia i la satisfacció per compassió de persones cuidadores formals en centres d'atenció sociosanitària a Quito», finançat en el marc del conveni amb el Govern de les Illes Balears.

Organització

Maria Elena Cuartero Castañer del Departament de Filosofia i Treball Social.

3.8.3 Seminari: Violència sexual i accés a la justícia per part de dones i nines en entorns rurals de l'Àfrica occidental: Un enfocament comunitari

En el marc del projecte «Migraciones senegalesas y proyectos de retorno: percepciones, experiencias y aportaciones para el codesarrollo», la professora **Oumoul Khaïry Coulibaly** va impartir un seminari sobre experiències d'investigació acció en zones rurals de Burkina Faso, Mali, Mauritània i Senegal. També hi explicarà la metodologia i el treball d'intervenció comunitària per aconseguir que les dones víctimes de violències sexuals tinguin accés a la justícia. Es reflexionarà sobre qüestions com la importància de no imposar una mirada des del Nord Global sense treballar amb la comunitat. L'objectiu del seminari és obrir un diàleg amb professionals, investigadors, estudiants i persones interessades.

Aquesta seminari formava part del projecte de cooperació universitària al desenvolupament «Migraciones senegalesas y proyectos de retorno: percepciones, experiencias y aportaciones para el codesarrollo», finançat en el marc del conveni amb el Govern de les Illes Balears.

Organització

María Gómez Garrido, Departament de Filosofia i Treball Social.

3.8.4 Exposició: Ni miel ni estado. Hambre de justicia. Sobre la vulneració de drets humans a Mèxic.

Dies: l'exposició es podrà visitar del 27 de setembre al 29 d'octubre de 2021

Ubicació: vestíbul de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos.

Visualització dels testimonis: 30 de setembre, de 12.30 a 20 hores, i dia 1 d'octubre, d'11 a 20 hores.

Lloc: aula AB21 de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos.

Aquesta exposició de Taula per Mèxic va ser sobre les violacions de drets humans, sistemàtiques i generalitzades, que es pateixen a Mèxic, on, des de 2006, s'han perpetrat aproximadament 350.000 homicidis i el Govern

calcula que hi ha 85.000 persones desaparegudes. Un país on, entre gener de 2018 i desembre de 2020, han assassinat 11.217 dones i nines, i el 92,4 per cent dels delictes queden impunes.

A l'estat de Chiapas, on es concentra el percentatge més elevat de població indígena, les violacions de drets humans es produeixen de manera generalitzada contra aquest sector, que pateix una vulneració d'accés a la justícia. En aquest context de violència extrema sobre la població civil i essencialment sobre els pobles originaris, hi ha persones empresonades que tenen procediments judicials plens d'irregularitats, però que conserven l'esperança que els facin justícia. És el cas dels cinc presos protagonistes d'aquesta exposició, que, després de fer vaga de fam durant 135 dies, continuen tancats.

3.8.5 XII Taller Espanya-Amèrica Llatina

Lloc: Aula 18 de l'edifici Sa Riera. C/ Miquel dels Sants Oliver, 2. Palma (també es podrà seguir en línia)

Dates: 12 i 13 de novembre de 2021

Horari: divendres, de 16 a 21 hores, i dissabte, de 9.30 a 14.30 hores.

Durada: 10 hores

Professorat coordinació:

- Gonçal López Nadal, col·laborador investigador Departament d'Economia Aplicada (UIB)
- Cecília Pedret Massanet, antropòloga, vicepresidenta de l'Institut d'Antropologia de les Illes (IAI)

Aquest taller s'emmarca en el cicle de sessions monogràfiques de l'Agenda 2030 i en aquest cas partint dels Objectius de l'Agenda 2030 quant a la lluita contra la injustícia social, l'esperit d'aquest seminari va ser intentar comprendre el paper que han tingut les diverses esglésies en la realitat del món llatinoamericà.

La veu i la lletra, de Gitano Rodríguez, correspon a la tonada de la pel·lícula xilena *Ya no basta con rezar* (Aldo Francia, 1972), que il·lustra l'enfocament del taller. L'Amèrica Llatina és el subcontinent més desigual del planeta, i és on més es practica una religió importada. Des de que hi fou introduïda per la via de la conquesta, el cristianisme en totes les seves manifestacions hi és amb escreix la creença principal, de manera que les altres queden en una esfera molt secundària o, fins i tot, marginades. Aquestes altres creences corresponen a les religions autòctones, seguides majorment per bona part de la població indígena, i a la importada des d'Àfrica a través dels esclaus.

Sota aquest paràmetre de religions pròpies i religions alienes, respectant la seva asimetria en funció de l'espai geogràfic que ocupen, en aquest seminari s'abordarà la influència de la religió entre la població des de la perspectiva antropològica, política i socioeconòmica. No s'hi farà, per tant, cap tipus d'acostament epistemològic/teològic, tot el contrari.

Programa

Divendres, 12 de novembre

16 h Presentació: Gonçal López Nadal (UIB)

16.15 h «Les religions autòctones. 1) El paper de la religió en el desenvolupament de les civilitzacions precolombines». Isabel Bueno Bravo (Universitat de Varsòvia)

17.15 h «Les religions importades. La teologia de l'alliberament. Ahir, avui, demà». Anastasio Gallego Coto (Universitat del Río, Guayaquil)

18.15 h Descans

18.45 h «Les religions importades. Evangelització i colonització». Manuel Gutiérrez Estévez (Universitat Complutense de Madrid)

19.45 h «Les religions importades. Les esglésies evangelistes carismàtiques». Felipe Adolf (pastor emèrit de l'Església Evangèlica Luterana de l'Equador).

Dissabte, 13 de novembre

9.30 h «Les religions autòctones. Senyals distintius de les religions ameríndies». Julián López García(UNED)

10.30 h «Les religions importades. El llegat africà: “el vaixell negrer”. Miguel Àngel García Velasco. Universitat de las Artes (Cuba)

11.30-12 h Descans

12-12.30 h Documental

12.30 h «Religió i reptes de futur». María García Alonso(UNED)

13.30 h Recapitulació final. Gonçal López Nadal (UIB) – Cecília Pedret Massanet(Institut d'Antropologia de les Illes)

Participació

Es varen inscriure en modalitat presencial 30 persones i en línia 20 persones.

3.8.6 #8M2022 – Per una #CooperacióFeminista

Dia: 9 de març de 2022

Horari: de 18.15 a 19.15 h, durant l'acte de clausura de la II Jornada de l'OIO.

Lloc: sala d'actes de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos, campus universitari.

Varem participar activament en la celebració i reivindicació del 8 de març, Dia Internacional de les Dones. En aquesta ocasió, l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS) va participar a la [II Jornada Universitària sobre Investigació amb Perspectiva de Gènere a la UIB](#), organitzat per l'Oficina d'Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes (OIO) de la UIB.

En el marc d'aquesta jornada, la nostra companya i coordinadora de l'OCDS, Ruth Escribano Dengra, va presentar els principals trets i fonaments de l'estudi «**Orientaciones para una cooperación feminista**». Aprofitarem l'ocasió per tractar els resultats del grup de treball de gènere de la Comissió de Seguiment del Consell de Cooperació, que ha elaborat un estudi que recull l'enfocament i les directrius necessàries perquè les polítiques, estructures i la normativa vigent sobre cooperació al desenvolupament puguin encaminar-se envers una cooperació feminista. És a dir, com passar de les ulleres morades a les progressives amb un enfocament multifocal basat en les experiències i aprenentatges dels moviments feministes d'arreu del món: feminisme decolonial, postcolonial i interseccional, ecofeminismes, economia feminista i ètica i economia de les cures.

De manera resumida, els camps d'acció de la cooperació feminista són els següents:

1. Abordar d'una manera contundent la lluita contra les causes estructurals de la feminització de la pobresa a escala global.
2. Fomentar la sobirania alimentària dels països i de les seves comunitats a través de polítiques que facin visible i donin suport al paper clau que tenen les dones en la producció i distribució d'aliments.
3. Garantir l'accés de dones, joves i nines a la protecció i als béns, recursos i serveis en igualtat.

4. Implantar un sistema de cobertura universal pública de salut que garanteixi especialment l'exercici dels drets sexuals i reproductius i l'autonomia corporal.
5. Promoure una educació de qualitat, que incorpori programes i iniciatives de defensa del dret a l'educació i a la formació professional de les dones, joves i nines.
6. Elaborar una Estratègia d'Educació per a la Ciutadania Global o Educació per a la Transformació Social des d'una perspectiva feminista multifocal.
7. Defensar els drets de les dones, especialment el dret a la igualtat de gènere, col·laborant amb les lluites de les defensores de drets.
8. Impulsar accions de prevenció, mitigació, protecció i reparació davant totes les formes de violència, exclusió i discriminació de dones, joves i nines.
9. Secundar i propulsar l'apoderament de les dones: participació i lideratge social i polític en la presa de decisions.
10. Promoure la justícia ecosocial des de l'enfocament de l'ecofeminisme per situar la vida al centre.
11. Aconseguir la justícia econòmica a través de l'apoderament socioeconòmic, basat en l'economia feminista i el treball decent i sostenible.
12. Fomentar l'ètica de les cures incidint en la corresponsabilitat i redistribució del treball de cures no remunerat i la seva valoració i dignificació.
13. Abordar la bretxa digital i científicotècnica de gènere.
14. Incorporar de manera sistemàtica la interseccionalitat com a eina analítica i política.
15. Impulsar la participació i el lideratge de les dones en la prevenció i resolució de conflictes, i en la consolidació de la pau i seguretat mundials.
16. Apostar per la incidència en les polítiques per promoure la despatriarcalització i la transformació envers la democràcia participativa, la governança i justícia feministes en totes les fases del cicle de gestió de projectes.
17. Reforçar les aliances estratègiques amb les organitzacions feministes, de dones i de drets humans del Sud Global i dels agents de cooperació.
18. Implementar un sistema de seguiment, sistematització, gestió del coneixement i avaluació en l'aplicació dels enfocaments feministes.

Per més informació el document complet es pot consultar a la nostra web:
<https://cooperacio.uib.cat/Transparencia/Marc-legal/>

3.8.7 Seminari Internacional: Memòria i Lluita del Poble Sahrauí.

El dimecres 25 de maig va tenir lloc el Seminari Internacional Memòria i Lluita del Poble Sahrauí, organitzat per la doctora Maria Antònia Carbonero i el doctor David Abril, conjuntament amb l'Associació d'Amics del Poble Sahrauí de les Illes Balears, la Universitat de Tifariti i Antropologia en Acció, amb el suport de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS) i la Direcció General de Cooperació.

El seminari va ser possible gràcies al projecte d'investigació dut a terme per membres de la UIB i la Universitat de Tifariti «Aportación al patrimonio inmaterial mundial de la poesía oral», una investigació que té l'objectiu de contribuir a enfortir les capacitats dels investigadors sahrauís per a la

recuperació de la memòria i la interpretació de la història del poble sahrauí a partir de la recopilació de la poesia pròpia i per donar a conèixer al món la poesia sahrauí com a poesia universal.

Cal dir també que aquesta investigació és fruit de la convocatòria de l'OCDS **Projectes de cooperació i recerca universitària al desenvolupament**, que facilita la participació directa i activa de membres de la comunitat universitària de la UIB (PDI, PAS i alumnes) en projectes de CUD mitjançant el seu finançament total o parcial.

Programa

9.45 h. Presentació institucional

10 h. «La importància de la transmissió oral en la desconstrucció de la història colonial», Mohamed Ali Laman - Departament de Documentació, Registre i Investigació del Ministeri de Cultura Sahrauí (en línia).

«Colonialitat, aïllament i ordre», Francesco Correale - Universitat de Tours (en línia).
Jatari Andal La Ahmed Salem - Universitat de Tifariti. Bahia M. H. Awah - Antropòleg, escriptor i poeta.

11.30 h. Descans

12 h. «Feminismes i resistència. El paper de les dones en la memòria i la lluita del poble sahrauí», Minetu Larabas Sueidat - Presidenta de la Unió de Dones Sahrauís (UNMS) (en línia). Dones activistes sahrauís.

16.30 h. «La joventut sahrauí: diàspora i identitats», Tesh Sidi - Presidenta de l'Associació de Joves Sahrauí a Espanya (en línia). Walad Mohamed Awah - Artista de la diàspora, resident a les Illes Balears.

18 h. Presentació del llibre Poetas y poesía del Sáhara Occidental. A càrrec de Juan Carlos Gimeno (UAM), Vivian Solana i Bahía M. H. Awah (UAM).

18.30 h. Lectura de poemes, Saleh Abdalahi, Chejdan Mahmud i Bahía M. H. Awah.

La Universitat amb la causa sahrauí

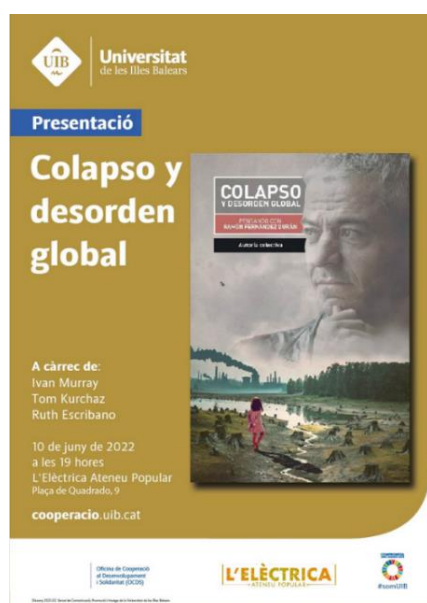
La Universitat de les Illes Balears, a través del personal investigador i en col·laboració amb l'OCDS, ha mantingut una llarga trajectòria de cooperació amb el poble sahrauí. En aquest sentit, no només destaquen projectes de recerca vinculats a la cooperació universitària al desenvolupament sinó també a programes de voluntariat com el d'Estades Solidàries.

Aquest seminari té l'objectiu d'acostar a la comunitat universitària i a la població en general la situació actual del poble sahrauí en l'àmbit polític, social i cultural, i representa una oportunitat d'establir noves xarxes i experiències dins el compromís de la Universitat amb la justícia social i la defensa dels drets humans.

Participació

Varen assistir entre 15 i 20 persones.

3.8.8 Presentació del llibre: "Colapso y desorden global"

Presentació de Colapso y Desorden Global. Pensando con Ramón Fernández Durán, llibre d'autoria col·lectiva editat per Libros en Acción i Baladre. La presentació serà a càrrec de Tom Kurchaz, Ivan Murray i Ruth Escibano dia 10 de juny a les 19 h, a l'Elèctrica Ateneu Popular (plaça de Quadrado, 9).

Aquesta activitat estava emmarcada en la campanya #NouOrdreMundial de l'OCDS.

Aquest és un llibre d'homenatge a Ramón Fernández Durán, figura destacada del moviment ecologista, que des d'aquesta perspectiva va contribuir a construir una crítica anticapitalista establint ponts amb diferents mirades crítiques, així com anticipant algunes de les qüestions més crucials del nostre temps.

Participació

Varen assistir entre 25-30 persones (sobre tot activistes ecologistes i de col·leciuts socials).

3.8.9 Taller. «Ecosistemes colonials: racisme mediambiental, extractivisme i gentrificació»

Dades generals

Dia: 5 de juliol de 2022

Horari: de 18 a 20 hores

Lloc: aula 23 de l'edifici Sa Riera

Ni l'agenda mediambiental en el panorama polític ni la de l'activisme social estan exemptes de biaixos colonials. No només hi ha discriminació racial en les polítiques ambientals sinó que també el medi ambient —com a categorització d'espai, temporal, territorial i existencial— forma part de l'entramat colonial i de la racionalitat antropocèntrica i androcèntrica de la modernitat que posa l'espècie humana i els homes en el centre de totes les lògiques. D'aquesta manera, ni el medi ambient ni la terra o el territori són

categories neutrals, ja que estan estretament vinculades al model civilitzador de la modernitat.

En aquest taller a càrrec de Fabian Villegas, de la plataforma col·laborativa Contranarrativas de Mèxic, varem dissecar aquestes lògiques i perspectives per trobar altres maneres de relacionar-nos amb les expressions de la vida i la natura.

Ponents

Fabian Villegas, és escriptor, periodista, artista d'spoken word, investigador i curador independent. El seu cos de treball interrelaciona les epistemologies racialitzades, estudis del Sud Global i el pensament anticolonial. Des de 2007 fins ara, Fabian Villegas ha estat convidat a donar múltiples conferències, seminaris i tallers en diverses universitats i centres acadèmics, reconegudes biennals d'art i centres culturals comunitaris de tot el món (Mèxic, França, Brasil, Emirats Àrabs Units, Marroc, Puerto Rico, Portugal, Uruguai, Costa Rica, Espanya i Guatemala, entre d'altres). També és cofundador de Contranarrativas, un projecte col·laboratiu que crea espais horitzontals

de producció descentralitzada de coneixement per estimular la visibilització, difusió i producció d'epistemologies racialitzades, narratives anticolonials i estètiques perifèriques del Sud Global.

Participació

Varen assistir un total de 15 persones

3.8.10 Cicle de ràdio CooperacióUIB: En quin món vivim. Reflexions sobre el #NouOrdreMundial

L'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat va posar en marxa el cicle de ràdio CooperacióUIB: En quin món vivim. Reflexions sobre el #NouOrdreMundial, una iniciativa que entremescla els programes de ràdio en directe en diferents espais i la creació de continguts en format pòdcast que estaran disponibles als comptes oficials Spotify i altres plataformes de la UIB.

A partir del mes de juliol i fins al novembre de 2022, es varen dur a terme un cicle de quatre programes de ràdio d'una hora de durada conduïts pel periodista David Oliver, que va conversar amb veus expertes de la UIB, del tercer sector i d'altres perspectives, com la descolonial, al voltant de temes de màxima actualitat com són el col·lapse, els combustibles fòssils, les desigualtats i els conflictes enfront del benestar, la sostenibilitat, la transició energètica, els drets humans i el pacifisme.

Va ser un espai de reflexió conjunta on va haver-hi berenar solidari de comerç just disponible per a les persones participants.

PROGRAMACIÓ:

JULIOL

Data: dimarts 5 de juliol de 2022.

Hora: de les 11 a 12 hores.

Lloc: pati de l'edifici Sa Riera.

Sèrie 1: Capitalisme, col·lapse o mutació?

Sota el nom de **Pòdcasts CooperacióUIB**, l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat de la UIB, amb el suport del Govern de les Illes Balears, va promoure una sèrie de pòdcasts per reflexionar sobre grans temes de l'agenda global amb la participació de veus del Sud global, de persones expertes de la UIB i de representants del tercer sector, entre d'altres

Pots escoltar els pòdcasts a Spotify i a d'altres plataformes multimèdia:

SÈRIE 1. CAPITALISME: COL·LAPSE O MUTACIÓ. Una reflexió conjunta sobre el model econòmic des de perspectives diferents.

Capítol 1: Origen i evolució del capitalisme (escolta'!). Participen en aquest capítol: Miquel Rosselló, president de l'Ateneu Pere Mascaró, dedicat a l'anàlisi social i política; Irene Salamanca, presidenta d'ATTAC Mallorca, ONG centrada en l'anàlisi sociopolítica; Bernat Riutort, doctor en Filosofia, professor titular en Filosofia Moral a la UIB; i Mamadou Lamine Konte, cooperant.

Capítol 2: Capitalisme com a model hegemònic. En podem viure al marge? (escolta'!). Participen en aquest capítol: Fabián Villegas, escriptor, educador popular i artista de spoken word, centrat en accions per a la descolonització i l'ampliació de narratives; Bernat Riutort, doctor en Filosofia, professor titular en Filosofia Moral a la UIB; Samba Ndiaye, membre de l'associació Kal Melanina; Osseynou Ndongo, pescador; David de Echave, il·lustrador i activista social; Azalía H. Rodríguez, defensora dels drets humans i del territori de Chiapas; i Miriam Miranda, activista hondurenya defensora de drets humans i ambientals del poble garifuna, d'Hondures.

Capítol 3: Capitalisme i desigualtat (escolta'!). Propostes per revertir-la. Participen en aquest capítol: Andreu Grimalt, director d'EAPN Illes Balears, Xarxa per a la Inclusió Social i Erradicació de la Pobresa i sociòleg; Xesca Martí, directora de la Fundació Deixalles, que ha convertit el tractament de residus en una eina per a la inserció social i laboral; Bernat Riutort, doctor en Filosofia, professor titular en Filosofia Moral a la UIB; i Iñigo Macías, expert en desigualtat d'Oxfam Intermon.

Capítol 4: Hi ha alternatives? (escolta'!). Participen en aquest capítol: Martha Zein, periodista, documentalista i escriptora; Laura Camargo, doctora en Lingüística i, d'un temps ençà, dedicada a l'anàlisi del discurs, concretament, del discurs de l'extrema dreta i la dreta; Cristina Llorente, arquitecta, membre d'Arquitectes i de Palma XXI; Jordi López, president de la Xarxa per a l'Economia Social i Solidària; Bernat Riutort, doctor en Filosofia, professor titular en Filosofia Moral a la UIB; Azalía H. Rodríguez, activista pels drets humans i el territori de Chiapas i membre de l'equip de Radio Lagarto, una emissora comunitària; i Miriam Miranda, activista hondurenya defensora de drets humans i ambientals del poble garífuna, d'Hondures.

4. VOLUNTARIAT UNIVERSITARI

4.1 ACCIONS FORMATIVES

Una de les línies estratègiques d'actuació que defineixen l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat és el voluntariat, una tasca social indispensable per al desenvolupament local i que només és possible gràcies al treball en xarxa, les aliances estratègiques i la reciprocitat entre entitats, persones voluntàries i organismes públics. Per tant, es considera important continuar amb aquesta funció d'enllaç entre les diferents parts, amb la qual cosa s'afavoreix la solidaritat i la transformació cap a una societat més justa, igualitària i participativa.

Es per allò, que la Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica, a proposta de la directora general de Participació, Transparència i Voluntariat, concedeix una subvenció nominativa a favor de la Universitat de les Illes Balears per a dur a terme actuacions en el marc del projecte "Programa en l'àmbit del voluntariat de la Universitat de les Illes Balears (UIB)" durant l'exercici que abasta aquesta memòria i que presentem a continuació, s'han dut a terme les següents accions:

Curs: Claus per comunicar des d'una entitat del tercer sector

Durada: 10 hores (presencials)

Dies de l'acció formativa: del 20 al 22 de setembre de 2021

Horari: dilluns 20, de 16 a 20 h; dimarts 21 i dimecres 22, de 17 a 20 h

Lloc: Aula d'informàtica de l'edifici G. M. de Jovellanos, Aula AI01 (campus universitari).

Aquesta ha estat una formació dirigida a les entitats del tercer sector en l'àmbit del voluntariat de les Illes Balears per tal que puguin aprendre a preparar una bona estratègia comunicativa.

Objectius generals

Proporcionar als participants uns coneixements bàsics sobre comunicació corporativa.

Adquirir eines per dur a terme una estratègia

comunicativa enfocada al tercer sector.

Aprendre a gestionar les xarxes socials des d'una entitat del tercer sector. Conèixer la importància del vídeo en la comunicació i adquirir habilitats per fer-lo servir en l'estratègia comunicativa.

Sessió 1. Introducció a la comunicació corporativa i estratègia de comunicació

- Introducció a la comunicació corporativa.
- Com aplicar una estratègia de comunicació en l'àmbit del tercer sector.
- Com arribar al nostre públic objectiu.

Sessió 2. Pla de continguts i gestió de xarxes socials

- Quines són les principals xarxes socials i com les podem fer servir al nostre entorn de treball.

- Com programar les publicacions
- Crear la nostra estratègia comunicativa a través de les xarxes socials

Sessió 3. El poder del vídeo per captar l'atenció del públic i tècniques per sortir als mitjans de comunicació

- El vídeo dins la nostra estratègia de comunicació
- Com fer un vídeo: tipus de plànols, material, aplicacions...
- Quines elements han d'aparèixer a un vídeo segons els nostres objectius

Metodologia

El curs es va realitzar de manera presencial a l'aula d'informàtica AI01 de l'edifici G. M. de Jovellanos, (campus universitari) i, mitjançant lectures, dinàmiques i recursos es va fomentar la participació, el debat i l'experiència vivencial entre els alumnes participants, amb l'ajuda de les facilitadores de cada mòdul.

Professorat

Javier Polinario: responsable de l'estratègia de les xarxes socials a la Universitat Rovira i Virgili.

Mireia Curto: experta en comunicació corporativa, relacions públiques i gestió de xarxes socials.

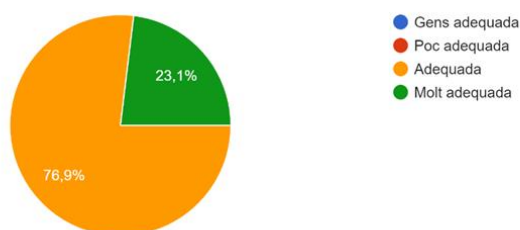
Avaluació

Per obtenir el certificat de participació, les persones havien d'assistir, com a mínim, al 80 per cent de les hores de l'acció formativa.

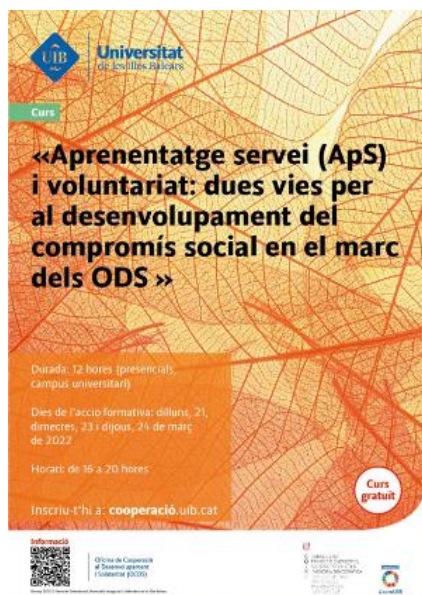
Dades de participació

Es varen inscriure un total de 38 persones: 31 dones, 6 homes i 1 no binari de les quals varen participar 23 dones, 5 homes i 1 no binari i finalment varem obtenir certificat 16 dones, 5 homes i 1 no binari.

Difusió del curs:
13 respostes

Curs: Aprenentatge i Servei (APS) i voluntariat: dues vies per al desenvolupament del compromís social en el marc dels Objectius de Desenvolupament sostenible (ODS).

Durada: 12 hores (presencials)

Dies de l'acció formativa: dilluns 21, dimecres 23 i dijous 24 de març de 2022

Horari: de 16 a 20 hores

Lloc: Aula AB26 de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos, campus universitari.

L'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat us presentem aquesta formació, que hem organitzat conjuntament amb el programa ApSUIB, amb l'objectiu de donar a conèixer la metodologia d'aprenentatge servei i fer visible les relacions que manté amb el voluntariat, emmarcat en l'estratègia dels Objectius de desenvolupament sostenible.

L'aprenentatge servei (ApS) va ser una proposta educativa que ja té una llarga trajectòria internacional, però que és relativament recent a l'àmbit universitari nacional. Segons Josep M. Puig Rovira, és una proposta educativa que combina processos d'aprenentatge i de servei a la comunitat en un sol projecte ben articulats, en el qual els participants es formen treballant en necessitats reals de l'entorn amb l'objectiu de millorar-lo.

Aquesta proposta uneix l'aprenentatge curricular de l'alumne amb el servei a la comunitat basat en necessitats reals. Consisteix a oferir un servei a la comunitat i a la societat que ho necessiti i obtenir-ne un aprenentatge relacionat amb els estudis de cada alumne. Tot això dota l'estudiant de compromís cívic, pensament crític i valors de transformació social.

Objectius

- Conèixer els conceptes bàsics de l'ApS, la fonamentació i el valor pedagògic.
- Identificar possibilitats de projectes d'ApS entre les experiències educatives o de voluntariat viscudes, conegudes o impulsades pels participants.
- Valorar la utilitat de l'ApS com a metodologia per unir aprenentatge de qualitat i compromís social.
- Identificar les diferències i els punts de trobada entre l'ApS i el voluntariat.
- Valorar l'oportunitat de l'ApS en el territori i estimular-ne la pràctica el context universitari.
- Introducció al disseny de projectes d'ApS: el rol de l'estudiant, del professor i de les entitats contrapart.

Destinataris

Alumnat, PAS i PDI de la UIB, membres d'entitats del tercer sector i públic en general interessat en la metodologia de l'aprenentatge servei i el voluntariat.

Continguts

El curs es desenvolupa en tres sessions de quatre hores. L'estructura seria la següent:

- **1a sessió** : Fonamentació de l'ApS universitari
- **2a sessió** : Bases del disseny de projectes d'ApS universitari
- **3a sessió** : Avaluació del disseny de projectes ApS i propostes de millora

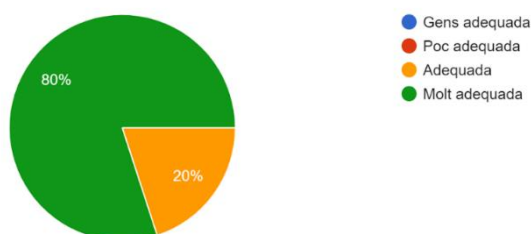
Equip docent

- Dra. Berta Paz Lourido: professora titular d'universitat de l'àrea de Fisioteràpia del Departament d'Infermeria i Fisioteràpia. Responsable del projecte ApSUIB. Vicepresidenta de l'Associació d'aprenentatge servei universitari i subdirectora de l'Observatori europeu d'aprenentatge servei a l'educació superior. Coordinadora del centre promotor ApS Illes Balears.
- Dr. Josep Pol Fuster: coordinador tècnic del projecte ApSUIB.
- Marta Alonso: coordinadora de l'Observatori Europeu d'Aprenentatge-Servei a l'Educació Superior

Dades de participació

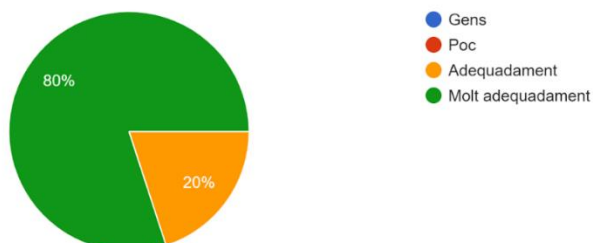
Es varen inscriure un total de 14 persones de les quals totes eren dones i totes varen obtenir certificat de participació.

Coordinació general del curs:
10 respostes

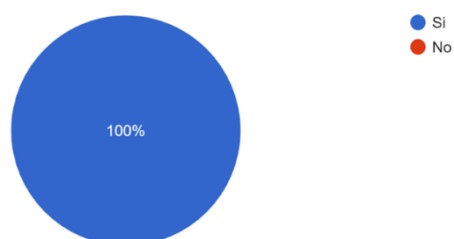
El curs ha contribuït a la teva formació:

10 respostes

Creus que les competències i continguts tractats al curs contribuïran a aplicar-ho al voluntariat o a l'experiència en l'àmbit de la cooperació que dus o que voldries dur a terme?

10 respostes

Curs: El voluntariat en projecte d'educació en la natura

Durada: 10 hores (presencials)

Dies de l'acció formativa: dilluns 25, dimarts 26 i dimecres 27 d'abril de 2022

Horari: dilluns i dimarts, de 16 a 19.30 hores i dimecres, de 16 a 19 hores

Lloc: bosc de Bunyola, hort de la Tanca de Can Fill i campus universitari (Aula B-13 de l'edifici Guillem Cifre de Colonya).

Ses Milanes - Créixer a la Natura vol provocar un canvi profund tant en l'educació com en els valors de la societat. La iniciativa vol contribuir a despertar una consciència social i permetre la incorporació dels ciutadans als cicles de la naturalesa, més que solament explotar-la.

Aspirem a poder integrar la nostra filosofia i pràctica pedagògica al sistema públic d'educació i poder ajudar a expandir projectes com el nostre per tot el territori, com ja fan altres països, com ara els escandinaus, els models dels quals són de referència per a nosaltres.

Ses Milanes - Créixer a la Natura es basa en cinc idees fonamentals que no funcionen com a conceptes separats, sinó que estan interrelacionades, per la qual cosa no es presenten com a apartats formalment separats:

- Respecte a la natura, formant-ne part
- Joc espontani
- Acompanyament respectuós
- Alimentació sana i vegetariana
- Una micro-economia basada en l'autogestió sostenible i comunitària

Creiem realment necessari divulgar i difondre l'experiència, així com oferir una formació específica en aquesta especialitat pedagògica que contribueixi a despertar la consciència social i afavorir la possible reproducció d'aquest model de pedagogia.

Per Ses Milanes, el voluntariat és un pilar fonamental en la dinàmica diària del bosc. El seu paper es desenvoluparà en una via principal, i sempre complementària a la intervenció professional. Les acompanyants formaran l'equip professional de referència per als nins i nines del bosc. El seu rol fonamental serà donar suport a l'equip professional d'acompanyament, amb presència als espais de lleure a la natura i en contacte amb els infants.

Objectius

- Mostrar una forma de treball col·laborativa amb les famílies dels infants, en la qual tots som gestors compromesos amb l'educació dels menors.
- Donar visibilitat a una economia circular, en què la solidaritat, l'ús adequat dels recursos a partir del maneig d'espais públics i privats a través de la custòdia de territori i/o acords amb entitats públiques permeten que aquest tipus de projectes es puguin dur a terme.
- Donar a conèixer la pedagogia a l'aire lliure amb la metodologia de treball i la manera de traslladar un projecte d'aquest tipus a l'acció en l'àmbit del voluntariat.

Metodologia

La formació es va desenvolupar en tres dies consecutius i va incloure continguts formatius que aprofundeixen en temes relacionats amb l'educació a la natura. Els gestors quotidians, els acompanyants pedagògics i les famílies hi exposaran la metodologia, l'experiència quotidiana i les potencialitats de la natura com a entorn d'aprenentatge.

Treballarem el rol de voluntari com a acompanyant a la natura, el tipus d'acompanyament, la salut i el benestar psicològic, físic i emocional a la natura, psicomotricitat a la natura, materials, exemples d'activitats pràctiques, habilitats de voluntari de camp, equipament dels nins, la motxilla de l'acompanyant, farmaciola i primers auxilis, el quadern de camp de l'acompanyant a la natura i les reunions d'equip.

La didàctica va ser en format de dissertació, presentació multimèdia, taller a la natura, acompanyada d'algunes dinàmiques participatives i interactives amb els assistents i tandes de preguntes. Finalment, en aquest curs els assistents varen poder participar com a observadors en el procés educatiu de les escoles bosc. En aquest sentit, es faran sessions de matí perquè puguin acompanyar docents, infants i familiars en el dia a dia.

Continguts

- **Sessió 1:** El projecte Ses Milanes - Créixer a la Natura i la pedagogia en la naturalesa
- **Sessió 2:** Metodologia i praxi de la pedagogia en la naturalesa
- **Sessió 3:** Presentació de l'entitat Bushcraft Forest School. Taula rodona amb entitats del mateix àmbit d'actuació: GOB, Ses Milanes, Bushcraft Forest School, ADSE Scouts de Balears i la Fundació Vida Silvestre de la Mediterrània.

Equip docent

- Raquel Barrero Vinagre: docent i acompanyant de bosc a l'associació Ses Milanes - Créixer a la Natura.
- Gabriel Vairoletti: docent i acompanyant de bosc a l'associació Ses Milanes - Créixer a la Natura.
- Patricia Torena Suárez: docent i acompanyant de bosc a l'associació Ses Milanes - Créixer a la Natura.

Moderadora de la taula rodona

- María Jerónima Ferrer Ribot, Vicedegana i Cap d'Estudis Grau Educació Infantil de la Facultat d'Educació.

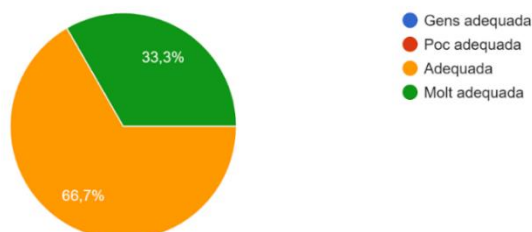
Ponents convidades

- Miquela Noguera, presidenta de l'associació Ses Milanes - Créixer a la Natura
- Laura Barceló Moreno, acompanyant de bosc de la Bushcraft Forest School
- Nuria García-Delgado Joy, acompanyant de bosc de la Bushcraft Forest School
- Marco Vairoletti, acompanyant de bosc de la Bushcraft Forest School
- Sophia Bergeler, representant de la Fundació Vida Silvestre Mediterrània
- Victoria Llabrés Noguera, representant del GOB
- Maria Antònia Ferrer Perelló, representant de l'ASDE Scout Balears

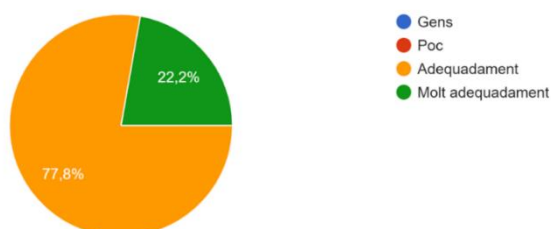
Dades de participació

Es varen inscriure un total de 32 persones de les quals dos (2) eren homes i la resta dones. Finalment varen participar a l'acció un total de 20 persones de les quals 19 varen tenir dret al certificat dels quals només un (1) va ser home i dinou (19) dones.

Coordinació general del curs:
9 respostes

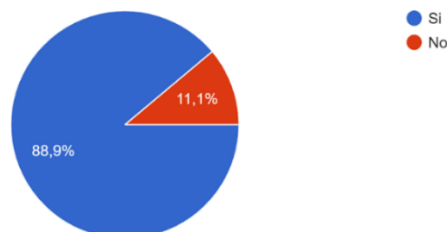

El curs ha contribuït a la teva formació:
9 respostes

Creus que les competències i continguts tractats al curs contribuiran a aplicar-ho al voluntariat o a l'experiència en l'àmbit de la cooperació que dus o que voldries dur a terme?

9 respostes

Curs: Autocura, emocions i gestió de l'estrès en el voluntariat

Dies de l'acció formativa: el dilluns 11 i el dimarts 12 de juliol de 2022

Horari: de 17 a 20 hores

Durada: 6 hores (presencials)

Places: mínim de 15 persones inscrites. Màxim de 35 places

Lloc: Edifici Beatriu de Pinós (Aula 01) - Campus universitari.

Aquest taller s'emmarcava en els estudis actuals sobre competències emocionals. Aportava continguts teòrics i recursos pràctics bàsics per facilitar els objectius següents:

- Conèixer les emocions bàsiques, la seva naturalesa, funció i regulació intel·ligent

adequada.

- Presentar un dels models essencials de les competències emocionals.
- Facilitar harmonia i congruència entre pensament, sentiment, actitud i acció.
- Practicar exercicis introductoris de respiració conscient, concentració, benestar i relaxació.
- Aportar recursos per facilitar la comunicació assertiva, empatia, comprensió i suport a les relacions interpersonals.

Metodologia

Es va proposar un taller intensiu en dues sessions de tres hores cadascuna per facilitar coneixements, recursos i eines pràctiques per al desenvolupament de les competències emocionals bàsiques. Aquesta aportació potencia la cura de les relacions intrapersonals i interpersonals i contribueix al benestar, la fluïdesa de les sinergies professionals i la convivència.

Les sessions van consistir en dues parts:

Primera part: presentació dels continguts teòrics i explicació de les pràctiques.

Segona part: taller de dinàmiques i exercicis.

Continguts

- Autoconsciència emocional, integració i regulació. Consciència sensorial, respiració conscient i neurobiologia de les emocions. Les cinc competències emocionals bàsiques.
- Dinàmiques facilitadores de la concentració, relaxació i benestar.
- Assertivitat, comunicació i exercici del consens.
- Estratègies realistes per al seguiment i la pràctica

Professor

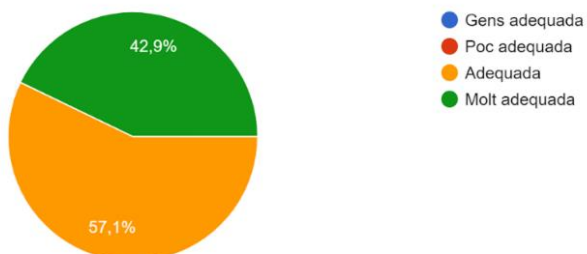
Raül Genovès Company. Doctor en Filosofia. Investigador vinculat a l'IRIE. Codirector i coordinador del Màster en Competències Emocionals. Títol propi de la UIB de 60 ECTS. Creador dels cursos d'Autoconeixement, Emocions i Diàleg al Segle XXI que s'imparteixen a la UIB. Professor associat del Departament de Filosofia i Treball Social de la UIB. Professor col·laborador en programes de formació de centres educatius i diversos organismes oficials.

Dades de participació

El total de persones inscrites va ser de 19 de les quals hi havia dos (2) homes i la resta eren dones. Finalment les dades de participació varen ser de 15 amb un total de tretze (13) persones amb dret a certificat dels quals totes eren dones.

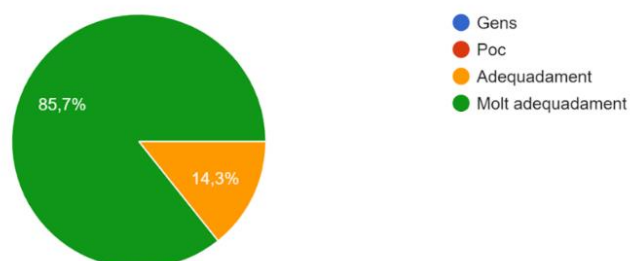
Coordinació general del curs:

7 respostes

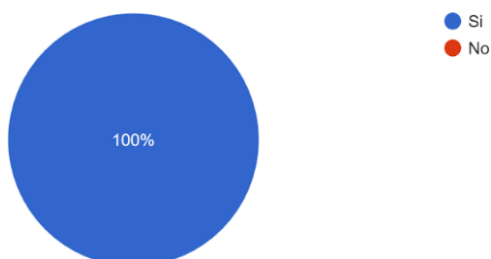
El curs ha contribuït a la teva formació:

7 respostes

Creus que les competències i continguts tractats al curs contribuiran a aplicar-ho al voluntariat o a l'experiència en l'àmbit de la cooperació que dus o que voldries dur a terme?

7 respostes

4.2 ACCIONS DE DINAMITZACIÓ

Campanya: Endinsa't al voluntariat

L'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat, amb el suport de la Direcció General de Participació, Transparència i Voluntariat, va posar en marxa la campanya **Endinsa't al Voluntariat**, una continuació de l'anterior campanya #CapFicosVoluntarisUIB que pretén aprofundir i fer visible la tasca del voluntariat a les Illes Balears. D'aquesta manera, seguim amb el nostre compromís de promoció del voluntariat dins i fora de la comunitat universitària; una acció solidària importantíssima per transformar el nostre entorn.

«Endinsa't al Voluntariat», va ser una campanya que tenia per objectiu mostrar com el voluntariat influeix personalment i professionalment en cada persona que s'hi involucra i, a més, com impacta més enllà de l'àmbit local i en la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030.

Amb el missatge: “Si voleu, de la mateixa manera que les nostres protagonistes, endinsar-vos al voluntariat, us animem a donar-vos d'alta al nostre [Portal del Voluntariat](#), una eina imprescindible per poder conèixer les darreres ofertes de voluntariat de les més de 131 entitats donades d'alta, i estar al dia de les formacions i activitats que organitza'm a l'OCDS!”

Per la qual cosa, conversarem amb tres persones que participen d'una manera o una altra en el món del voluntariat (com a persona voluntària, usuària o gestora de programes de voluntariat) que ens contaren la seva vivència amb una entitat del tercer sector i com aquesta ha guiat el seu camí personal, professional i educatiu, un aspecte important en el seu desenvolupament.

Metodologia i programació

Per a fer la selecció d'entitats participants, es va realitzar una cerca entre les entitats del mateix Portal del Voluntariat UIB amb el criteri que no haguessin format part de la campanya anterior i que fossin actives al mateix.

A més la particularitat d'aquesta campanya ha estat que hem volgut mostrar in situ la feina que fan les entitats. Sent així, ens hem desplaçat a les pròpies seus de les entitats seleccionades, Ses Milanes, Fundació Monti-Sion Solidària i Fundació Shambhala a Bunyola i Palma, per a fer visible la tasca del voluntariat en. Allà hem entrevistat a responsables de les entitats, usuaris i usuàries i persones voluntàries, tots i totes essencials per a conèixer com es desenvolupa l'acció solidària i quin impacte té en la nostra societat.

Per tal de donar la màxima difusió, els tres vídeos s'han publicat al compte d'Instagram de l'OCDS durant el mes de setembre i al canal youtube de la UIB:

1) **Monti-Sion Solidària** (1 de setembre de 2022 comptava amb 737 reproduccions):

<https://www.youtube.com/watch?v=3juNtNFXDMc>

https://www.instagram.com/reel/Ch9Y-7PD6IO/?utm_source=ig_web_copy_link

2) **Fundació Shambhala** (16 de setembre de 2022 comptava amb 874 reproduccions):

<https://www.youtube.com/watch?v=npUHK-L9uWI>

https://www.instagram.com/reel/CikFFFpDg8S/?utm_source=ig_web_copy_link

3) **Ses Milanes, créixer a la natura:** (29 de setembre de 2022 comptava amb 531 reproduccions):

<https://www.youtube.com/watch?v=NEcFjVYbJVw>

https://www.instagram.com/reel/CjFNaWlqvSD/?utm_source=ig_web_copy_link